

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ Μ/Υ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΧΟΛΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΤΕΧΝΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ESG ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
ΣΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
Χ. ΔΟΥΚΑΣ (ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΜΠ)

ΙΟΥΝΙΟΣ 2023

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ Μ/Υ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΣΧΟΛΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΤΕΧΝΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ESG ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ
ΣΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ Ε. ΑΘΑΝΑΣΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΔΟΥΚΑΣ (ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΜΠ)

Εγκρίθηκε από την τριμελή εξεταστική επιτροπή την 20^η Ιουνίου 2023.

.....
Χρυσόστομος Δούκας,
Καθηγητής ΕΜΠ

.....
Ιωάννης Ψαρράς,
Καθηγητής ΕΜΠ

.....
Ευάγγελος Μαρινάκης,
Επίκουρος Καθηγητής ΕΜΠ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2023

.....

Αθανασία Ε. Σταματίου

Διπλωματούχος Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Υπολογιστών Ε.Μ.Π

Copyright © Αθανασία Σταματίου, 2023

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Οι απόψεις και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτό το έγγραφο εκφράζουν τον συγγραφέα και δεν πρέπει να ερμηνευθεί ότι αντιπροσωπεύουν τις επίσημες θέσεις του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με την παρούσα διπλωματική εργασία ένα όμορφο ταξίδι προς την διάνθιση των γνώσεων και των εμπειριών μου σε διάφορους επιστημονικούς τομείς φτάνει στον προορισμό του. Η εν λόγω διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια των σπουδών μου στο διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στα Τεχνοοικονομικά Συστήματα του Εθνικού Μετσόβιου Πανεπιστημίου (Ε.Μ.Π.) και του Πανεπιστημίου Πειραιώς (Πα.Πει.)

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Χρυσόστομο Δούκα, Καθηγητή του Ε.Μ.Π., για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε, την υπομονή και τη συνεχή στήριξη για την ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας. Επιπρόσθετα, θα ήθελα να εκφράσω την ειλικρινή μου ευγνωμοσύνη στον κ. Δημήτρη Αγγελόπουλο, για το συνεχές του ενδιαφέρον, την καθοδήγηση, τις χρήσιμες συμβουλές και τις διορατικές παρατηρήσεις, την ενθάρρυνση και την υπομονή του σε όλα τα στάδια της εργασίας. Η συμβολή όλων των παραπάνω ήταν καθοριστική όχι μόνο για την βελτίωση της παρούσας διατριβής αλλά και για την ανάπτυξη των ακαδημαϊκών μου δεξιοτήτων.

Ευχαριστώ, επιπλέον, τους φίλους μου για την παρακίνηση τους και την συνεχή εμπύχωση, και ιδιαίτερα τη Βίκυ, τη Γεωργία, τη Σταυρούλα και την Κωνσταντίνα, για την πολύτιμη βοήθειά τους, για τις στιγμές χαράς αλλά και άγχους που μοιραστήκαμε μαζί κατά την διάρκεια των τελευταίων ετών της φοίτησής μας.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω πολύ το οικογενειακό μου περιβάλλον, που μου παρέχει αδιάκοπη υποστήριξη και αγάπη σε κάθε μου προσπάθεια, υπενθυμίζοντάς μου να αντιμετωπίζω με ειλικρίνεια και αξίες την κάθε πρόκληση. Συνέβαλλαν ουσιαστικά, και με το δικό τους ξεχωριστό τρόπο στην ολοκλήρωση της συγκεκριμένης διπλωματικής εργασίας.

Σταματίου Αθανασία

Ιούνιος 2023

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στη σύγχρονη εποχή, οι επιχειρήσεις έρχονται αντιμέτωπες καθημερινά με ολοένα και περισσότερες προκλήσεις, αναφορικά με τη λειτουργία τους, την συμβολή τους στο κοινωνικό σύνολο και εν τέλει την επίτευξη του σκοπού τους δηλαδή την κερδοφορία. Ο ρόλος της λογιστικής, και ιδιαίτερα της διοικητικής λογιστικής έχει γίνει όλο και πιο σημαντικός, καθώς οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν πιο σύνθετα και ανταγωνιστικά περιβάλλοντα, σύνθετες κανονιστικές απαιτήσεις και αυξανόμενο έλεγχο από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η συνέπεια και η επικαιρότητα των πληροφοριών της διοικητικής λογιστικής είναι κρίσιμες για την αποτελεσματική διαχείριση και τη μακροπρόθεσμη επιτυχία του οργανισμού.

Παράλληλα, η στρατηγική ESG, έχει εισέλθει στην σύγχρονη επιχειρηματική καθημερινότητα. Η βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί τη στρατηγική των Ηνωμένων Εθνών για την διασφάλιση της ειρήνης και της ευημερίας έως το 2030. Στη προσπάθεια επίτευξης του σκοπού αυτού ολοένα και περισσότεροι επενδυτές απαιτούν βιώσιμες επενδυτικές επιλογές, περισσότερα κράτη και καταναλωτές απαιτούν ηθικές και υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές, οι εταιρείες βρίσκονται υπό αυξανόμενη πίεση να επιδείξουν ισχυρές επιδόσεις ESG.

Στην παρούσα διπλωματική εργασία, αναλύονται οι δύο εν λόγω βασικοί πυλώνες που επηρεάζουν τις σύγχρονες επιχειρήσεις, τις επιλογές τους και τις αποφάσεις αυτών. Συμπεραίνεται τελικά, πως διαμορφώνεται, βάσει αυτών, η ίδια η στρατηγική των οργανισμών που ακολουθούν οι διοικήσεις τους. Αναλυτικότερα, στο πρώτο κεφάλαιο θα γίνει αναφορά στις εισαγωγικές έννοιες της χρηματοοικονομικής και διοικητικής λογιστικής, και των διαφορών τους. Ακολουθεί, η ανάλυση της κοστολόγησης, των επιμέρους κατηγοριών της και της επιρροής της στη λήψη των αποφάσεων. Στο επόμενο κεφάλαιο, πραγματοποιείται περιγραφή της διοικητικής λογιστικής, για να ακολουθήσει στο τέταρτο κεφάλαιο η καταγραφή της επίδρασης της τεχνολογίας, της αυτοματοποίησης και της ψηφιοποίησης στην εφαρμογή της διοικητικής λογιστικής. Στο πέμπτο κεφάλαιο, συναντάει ο αναγνώστης τη στρατηγική ESG, ξεκινώντας με τον ορισμό της, την ιστορική αναδρομή, τα κριτήρια ESG, και τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ, και καταλήγοντας στην κατανόηση του ρόλου και των επιπτώσεων στις αποφάσεις και τις στρατηγικές των επιχειρήσεων. Τέλος, καθώς η στρατηγική ESG, έχει εφαρμογή και σε κράτη γενικότερα, παρατηρείται η θέση της Ελλάδας απέναντί της, και στο δεύτερο μέρος, αναπτύσσονται πέντε ενδεικτικές δράσεις εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και ξεχώρισαν στην εφαρμογή της στρατηγικής ESG για το 2022.

ABSTRACT

In modern times, businesses face more and more challenges every day in terms of their operation, their contribution to society and ultimately the achievement of their purpose, i.e. profitability. The role of accounting, and in particular management accounting, has become increasingly important as businesses face more complex and competitive environments, complex regulatory requirements and increasing control by stakeholders. The relevance and timeliness of management accounting information is critical to effective management and the long-term success of the organization.

At the same time, ESG strategy, has entered the modern business routine. Sustainable development is the United Nations strategy for ensuring peace and prosperity by 2030. In pursuit of this goal, more and more investors are demanding sustainable investment choices, more nations and consumers are demanding ethical and responsible business practices, companies are under increasing pressure to demonstrate strong ESG performance.

In this thesis, we analyze these two key pillars that influence modern businesses, their choices and the decisions they make. It is finally concluded how, based on these, the very strategy of the organizations is shaped by their managements. More specifically, the first chapter will discuss the introductory concepts of financial and managerial accounting, and their differences. This is followed by an analysis of cost accounting, its individual categories and its influence on decision making. In the next chapter, a description of management accounting is given, followed in chapter four by a description of the impact of technology, automation and digitization on the application of management accounting. In chapter five, the reader encounters ESG strategy, starting with its definition, historical background, ESG criteria, and the UN Sustainable Development Goals, and concluding with an understanding of its role and impact on business decisions and strategies. Finally, as the ESG strategy, has been applied to countries in general, Greece's position towards it is observed, and in the second part, five indicative actions of companies operating in Greece that stood out in the implementation of the ESG strategy for 2022 are developed.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	6
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ	10
1.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ.....	10
1.2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ.....	11
1.3 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	12
1.4 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ	14
2.1 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΚΟΣΤΟΥΣ	15
2.2 ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΣΤΟΥΣ.....	17
2.3 ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΣΤΟΥΣ	19
2.4 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	22
2.5 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ 24	
2.6 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	26
2.7 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	28
2.8 ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	34
2.9 ΟΡΙΑΚΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ.....	36
2.10 ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ	38
2.11 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΟΡΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΗΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	41
2.12 ΠΡΟΤΥΠΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ.....	43
2.13 ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ...46	
2.14 ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗΣ	47
2.15 ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	48
2.16 ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΟΓΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (CVP)	50
2.17 ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ:.....	52
2.18 ΜΟΝΤΕΛΟ ΛΙΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ:.....	53
2.19 ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ.....	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	57
3.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	57
3.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ (ΚΟΣΤΟΥΣ ΟΓΚΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ) 57	
3.3 ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ.....	58
3.4 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ	59
3.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΔΟΣΗΣ- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	60
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	65
4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	65
4.2 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΣΤΗ.....	65
4.3 ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ CLOUD	67
4.4 ΕΥΕΛΙΚΤΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ- ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ- ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ	70
4.5 ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ.....	73
4.6 ΤΟ ΑΥΞΑΝΟΜΕΝΟ ΡΕΥΜΑ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	75
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ- ESG ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	77
5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	77
5.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	78
5.3 ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	80
5.4 ΠΡΑΣΙΝΗ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ.....	81
5.5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ- ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ.....	81
5.6 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ESG	84

5.7	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ESG	86
5.8	Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ESG ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ	89
5.9	Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ ESG ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	91
5.10	ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ESG ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	92
5.11	Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ESG ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	94
5.12	ESG ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑ 2022	96
5.13	ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΗΕ	97
5.14	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ESG ΚΑΙ ΑΤΖΕΝΤΑ 2030	99
5.15	Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΠΕ	100
5.16	Ο ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	102
5.17	ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ...	103
ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ		105
	ESG-ELVAL HALKOR (ΚΛΑΔΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ)	105
	ESG- ΟΠΑΠ (ΚΛΑΔΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ)	106
	ESG- ΔΕΗ (ΚΛΑΔΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ)	107
	ESG- ΟΤΕ (ΚΛΑΔΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ)	109
	ESG- ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΛΑΔΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ)	110
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ		112
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΠΗΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ		116

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

1.1 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Η χρηματοοικονομική λογιστική είναι η διαδικασία καταγραφής, σύνοψης και αναφοράς των χρηματοοικονομικών συναλλαγών μιας επιχείρησης σε ενδιαφερόμενους φορείς, όπως οι επενδυτές, οι πιστωτές και οι ρυθμιστικές αρχές. Σκοπός της χρηματοοικονομικής λογιστικής είναι να παρέχει ακριβείς και αξιόπιστες χρηματοοικονομικές πληροφορίες που είναι χρήσιμες για τη λήψη αποφάσεων και να διασφαλίζει ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές (GAAP).

Σύμφωνα με το Συμβούλιο Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB), η χρηματοοικονομική λογιστική "παρέχει πληροφορίες που είναι χρήσιμες για τη λήψη επιχειρηματικών και οικονομικών αποφάσεων σε ένα ευρύ φάσμα χρηστών που δεν είναι σε θέση να απαιτούν εκθέσεις προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες πληροφοριακές τους ανάγκες" (Team, 2021). Οι πληροφορίες της χρηματοοικονομικής λογιστικής αναφέρονται συνήθως με τη μορφή οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, του ισολογισμού και της κατάστασης ταμειακών ροών.

Η χρηματοοικονομική λογιστική διέπεται από ένα σύνολο λογιστικών προτύπων, όπως τα GAAP στις Ηνωμένες Πολιτείες ή τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα πρότυπα αυτά διασφαλίζουν ότι οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες αναφέρονται με συνέπεια και ακρίβεια σε όλες τις επιχειρήσεις, τους κλάδους και τις χώρες.

Ο ρόλος της χρηματοοικονομικής λογιστικής έχει γίνει όλο και πιο σημαντικός τα τελευταία χρόνια, καθώς οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν πιο σύνθετες κανονιστικές απαιτήσεις και αυξημένο έλεγχο από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η χρηματοοικονομική λογιστική συμβάλλει στην προώθηση της διαφάνειας και της λογοδοσίας, η οποία μπορεί να ενισχύσει την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία στις χρηματοοικονομικές επιδόσεις μιας επιχείρησης.

Η χρηματοοικονομική λογιστική αποτελεί βασική λειτουργία των επιχειρήσεων που παρέχει κρίσιμες χρηματοοικονομικές πληροφορίες στους εξωτερικούς ενδιαφερόμενους. Η ακρίβεια και η αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών λογιστικών πληροφοριών είναι απαραίτητες για τη λήψη αποφάσεων και τη συμμόρφωση με τις κανονιστικές διατάξεις, ενώ τα πρότυπα χρηματοοικονομικής λογιστικής συμβάλλουν στη διασφάλιση της συνέπειας και της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών πληροφοριών σε όλες τις επιχειρήσεις και τους κλάδους.

1.2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ

Η λογιστική κόστους είναι ένας κλάδος της λογιστικής που επικεντρώνεται στην ανάλυση και τον έλεγχο του κόστους που συνδέεται με την παραγωγή και την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών. Ο πρωταρχικός στόχος της λογιστικής κόστους είναι να παρέχει στη διοίκηση ακριβείς και σχετικές πληροφορίες που τη βοηθούν να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, την παραγωγή και τον έλεγχο του κόστους.

Σύμφωνα με το Institute of Management Accountants (IMA), η λογιστική κόστους ορίζεται ως "η διαδικασία συλλογής, ανάλυσης, σύνοψης και αξιολόγησης διαφόρων εναλλακτικών τρόπων δράσης" (IMA, 2017). Η λογιστική κόστους χρησιμοποιείται για να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να κατανοήσουν το κόστος τους, να εντοπίσουν ευκαιρίες για μείωση του κόστους και να λάβουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, την παραγωγή και την κερδοφορία.

Η λογιστική κόστους περιλαμβάνει τη χρήση διαφόρων τεχνικών, όπως η κοστολόγηση θέσεων εργασίας, η κοστολόγηση διαδικασιών και η κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων, για την ακριβή απόδοση του κόστους στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες. Οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιούνται στη συνέχεια για τον υπολογισμό του κόστους πωληθέντων προϊόντων, του μικτού κέρδους και του καθαρού κέρδους.

Η λογιστική κόστους διαδραματίζει επίσης σημαντικό ρόλο στον προϋπολογισμό και την πρόβλεψη. Με την κατανόηση του κόστους που σχετίζεται με την παραγωγή και την πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών, οι επιχειρήσεις μπορούν να καταρτίζουν ακριβείς και ρεαλιστικούς προϋπολογισμούς και προβλέψεις που είναι απαραίτητες για τον προγραμματισμό και τη λήψη αποφάσεων.

Ο ρόλος της λογιστικής κόστους έχει γίνει όλο και πιο σημαντικός τα τελευταία χρόνια, καθώς οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν πιο πολύπλοκες διαδικασίες παραγωγής και αυξανόμενη πίεση για τον έλεγχο του κόστους. Η λογιστική κόστους συμβάλλει στην προώθηση της αποδοτικότητας και της κερδοφορίας με τον εντοπισμό ευκαιριών για μείωση του κόστους και τη βελτιστοποίηση των παραγωγικών διαδικασιών.

Συμπερασματικά, η λογιστική κόστους είναι μια κρίσιμη λειτουργία των επιχειρήσεων που παρέχει βασικές πληροφορίες για τη λήψη αποφάσεων, την τιμολόγηση και τον έλεγχο του

κόστους. Η ακρίβεια και η συνάφεια των πληροφοριών της λογιστικής κόστους είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση και την κερδοφορία.

1.3 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Η διοικητική λογιστική είναι ένας κλάδος της λογιστικής που επικεντρώνεται στην παροχή χρηματοοικονομικών πληροφοριών και αναλύσεων στα στελέχη ενός οργανισμού για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων, του σχεδιασμού και του ελέγχου. Ο πρωταρχικός στόχος της διοικητικής λογιστικής είναι η παροχή σχετικών και έγκαιρων πληροφοριών που βοηθούν τα στελέχη να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τις λειτουργίες του οργανισμού.

Σύμφωνα με το Αμερικανικό Ινστιτούτο Ορκωτών Λογιστών (AICPA), η διοικητική λογιστική ορίζεται ως "η διαδικασία εντοπισμού, μέτρησης, ανάλυσης, ερμηνείας και κοινοποίησης πληροφοριών για την επιδίωξη των στόχων ενός οργανισμού" (AICPA, 2021). Οι πληροφορίες της διοικητικής λογιστικής χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη διαφόρων διοικητικών λειτουργιών, όπως ο προϋπολογισμός, η πρόβλεψη, η αξιολόγηση της απόδοσης και η ανάλυση κόστους.

Η διοικητική λογιστική περιλαμβάνει τη χρήση διαφόρων τεχνικών και εργαλείων, όπως η ανάλυση κόστους-όγκου-κέρδους, η ανάλυση νεκρού σημείου και η ανάλυση αποκλίσεων, για την ανάλυση χρηματοοικονομικών, και μη, δεδομένων και για την παροχή στους διευθυντές πληροφοριών σχετικά με τις λειτουργίες του οργανισμού. Οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιούνται στη συνέχεια για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την τιμολόγηση, την παραγωγή, τη διαχείριση των αποθεμάτων και την κατανομή των πόρων.

Ο ρόλος της διοικητικής λογιστικής έχει γίνει όλο και πιο σημαντικός τα τελευταία χρόνια, καθώς οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν πιο σύνθετα και ανταγωνιστικά περιβάλλοντα. Η διοικητική λογιστική συμβάλλει στην προώθηση της αποδοτικότητας, της κερδοφορίας και της ανάπτυξης, παρέχοντας στους διευθυντές σχετικές και έγκαιρες πληροφορίες για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων.

Συμπερασματικά, η διοικητική λογιστική είναι μια βασική λειτουργία των επιχειρήσεων που παρέχει χρηματοοικονομικές πληροφορίες και αναλύσεις για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων, του σχεδιασμού και του ελέγχου. Η συνάφεια και η επικαιρότητα των πληροφοριών της διοικητικής λογιστικής είναι κρίσιμες για την αποτελεσματική διαχείριση και τη μακροπρόθεσμη επιτυχία του οργανισμού.

1.4 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Η διοικητική και η χρηματοοικονομική λογιστική, ως κλάδοι της λογιστικής έχουν ένα κοινό στόχο- αυτόν της συγκέντρωσης και της παροχής πληροφοριών που αφορούν την οικονομική μονάδα, στους ενδιαφερόμενους χρήστες της. Εξυπηρετούν, όμως, και διαφορετικούς σκοπούς στους οργανισμούς. Η διοικητική λογιστική επικεντρώνεται στην παροχή εσωτερικών πληροφοριών στη διοίκηση για τη λήψη αποφάσεων και τον προγραμματισμό, ενώ η χρηματοοικονομική λογιστική επικεντρώνεται στην παροχή εξωτερικών οικονομικών καταστάσεων σε ενδιαφερόμενους φορείς, όπως οι επενδυτές, οι πιστωτές και οι ρυθμιστικές αρχές.

Σκοπός:

Η διοικητική λογιστική έχει σχεδιαστεί για να βοηθά τη διοίκηση να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις παρέχοντας εσωτερικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες, όπως προϋπολογισμούς, προβλέψεις και αναλύσεις κόστους. Η διοικητική λογιστική επικεντρώνεται στην ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων για τον εντοπισμό ευκαιριών εξοικονόμησης κόστους και αύξησης εσόδων, καθώς και για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών. Η χρηματοοικονομική λογιστική, από την άλλη πλευρά, έχει σχεδιαστεί για να παρέχει στους εξωτερικούς ενδιαφερόμενους οικονομικές πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις, την οικονομική θέση και τις ταμειακές ροές του οργανισμού. Η χρηματοοικονομική λογιστική επικεντρώνεται στην αναφορά παρελθόντων γεγονότων και στην παροχή πληροφοριών που είναι χρήσιμες για την αξιολόγηση των οικονομικών επιδόσεων και της πιστοληπτικής ικανότητας του οργανισμού.

Ακροατήριο:

Το ακροατήριο της διοικητικής λογιστικής είναι κυρίως εσωτερικό του οργανισμού, με πληροφορίες που παρέχονται στη διοίκηση και σε άλλους φορείς λήψης αποφάσεων. Οι πληροφορίες χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων, του σχεδιασμού και του ελέγχου εντός του οργανισμού. Η χρηματοοικονομική λογιστική, από την άλλη πλευρά, απευθύνεται κυρίως σε εξωτερικούς ενδιαφερόμενους, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτών, των πιστωτών και των ρυθμιστικών αρχών. Οι πληροφορίες της χρηματοοικονομικής λογιστικής χρησιμοποιούνται από αυτά τα ενδιαφερόμενα μέρη για τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων, την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του οργανισμού και την αξιολόγηση της συμμόρφωσής του με τις κανονιστικές απαιτήσεις.

Αρχές:

Η διοικητική λογιστική χρησιμοποιεί αρχές που διαφέρουν από εκείνες που χρησιμοποιούνται στη χρηματοοικονομική λογιστική. Η διοικητική λογιστική επικεντρώνεται στις αρχές της λογιστικής κόστους, οι οποίες περιλαμβάνουν την ανάλυση και τον έλεγχο του κόστους που συνδέεται με την παραγωγή και την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών. Η λογιστική κόστους έχει σχεδιαστεί για να παρέχει στη διοίκηση ακριβείς και σχετικές πληροφορίες που τη βοηθούν να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, την παραγωγή και τον έλεγχο του κόστους. Η χρηματοοικονομική λογιστική, από την άλλη πλευρά, βασίζεται σε γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές ή σε διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (IFRS), τα οποία έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίζουν ότι οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες αναφέρονται με συνέπεια και ακρίβεια σε όλες τις επιχειρήσεις, τους κλάδους και τις χώρες.

Τεχνικές:

Η διοικητική λογιστική χρησιμοποιεί διαφορετικές τεχνικές από τη χρηματοοικονομική λογιστική για την ανάλυση και την ερμηνεία των χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Η διοικητική λογιστική χρησιμοποιεί τεχνικές όπως ο προϋπολογισμός, η πρόβλεψη και η ανάλυση κόστους για να βοηθήσει τη διοίκηση να λάβει τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τις δραστηριότητες. Η χρηματοοικονομική λογιστική, από την άλλη πλευρά, χρησιμοποιεί τεχνικές όπως οι ημερολογιακές εγγραφές, οι οικονομικές καταστάσεις και οι αριθμοδείκτες για την αναφορά χρηματοοικονομικών πληροφοριών σε εξωτερικούς ενδιαφερόμενους. Η χρηματοοικονομική λογιστική περιλαμβάνει επίσης τον έλεγχο, ο οποίος είναι η διαδικασία επαλήθευσης της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των χρηματοοικονομικών πληροφοριών. (Αυγουστίνος Ι. Δημητράς, 2010)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

ΟΡΙΣΜΟΙ ΔΑΠΑΝΗ

Η έννοια της δαπάνης (expenditure) σχετίζεται με τις διαδικασίες πραγματοποίησης του κόστους. Η διενέργεια μίας δαπάνης συνεπώς, συνεπάγεται με τη δημιουργία το κόστους.

ΚΟΣΤΟΣ

Το κόστος αναφέρεται στη χρηματική αξία των πόρων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την απόκτηση αγαθών ή υπηρεσιών. Το κόστος μπορεί να κατηγοριοποιηθεί σε διάφορους τύπους, όπως το σταθερό κόστος, το μεταβλητό κόστος, το άμεσο κόστος, το έμμεσο κόστος και το κόστος ευκαιρίας. Σύμφωνα με την Investopedia, "το κόστος είναι ένα ποσό που πρέπει να καταβληθεί ή να παραιτηθεί προκειμένου να αποκτηθεί κάτι".

Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) ορίζει το κόστος ως "το ποσό των μετρητών ή των ταμειακών ισοδυνάμων που καταβλήθηκαν ή την εύλογη αξία του άλλου ανταλλάγματος που δόθηκε για την απόκτηση ενός περιουσιακού στοιχείου κατά τη στιγμή της απόκτησης ή της κατασκευής του, ή, κατά περίπτωση, το ποσό που αποδίδεται σε αυτό το περιουσιακό στοιχείο κατά την αρχική αναγνώριση σύμφωνα με τις ειδικές απαιτήσεις άλλων ΔΠΧΑ". Αυτός ο ορισμός υπογραμμίζει τη σημασία της ακριβούς και συνεπούς επιμέτρησης του κόστους ενός περιουσιακού στοιχείου στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Συνολικά, το κόστος είναι μια θεμελιώδης έννοια στη λογιστική και τα χρηματοοικονομικά και διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. Η κατανόηση των διαφόρων τύπων κόστους και του τρόπου με τον οποίο επηρεάζουν τις οικονομικές επιδόσεις μιας επιχείρησης είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική χρηματοοικονομική διαχείριση.

ΕΞΟΔΟ

«Έξοδο (expense) είναι το κόστος που εκπνέει ή που εξαφανίζεται και το οποίο βαρύνει τα έσοδα της χρήσης.» (Κοέν, 2007)

2.1 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΚΟΣΤΟΥΣ

Τα κόστη αποτελούν βασική πτυχή κάθε επιχείρησης και η κατανόησή τους είναι ζωτικής σημασίας για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την τιμολόγηση, τα επίπεδα παραγωγής και τη συνολική κερδοφορία. Υπάρχουν διάφορες κατηγορίες κόστους που επιβαρύνουν τις επιχειρήσεις κατά τη λειτουργία τους. Αναλυτικότερα:

Άμεσο κόστος: Τα άμεσα κόστη είναι δαπάνες που μπορούν να αποδοθούν άμεσα σε ένα συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία. Αυτά τα κόστη είναι ουσιώδη για τον προσδιορισμό του συνολικού κόστους πωληθέντων αγαθών (COGS). Παραδείγματα άμεσων δαπανών περιλαμβάνουν το κόστος των πρώτων υλών, της εργασίας και της συσκευασίας. Για μια μεταποιητική επιχείρηση, οι πρώτες ύλες αποτελούν άμεσο κόστος εφόσον χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του τελικού προϊόντος. Ομοίως, το κόστος της άμεσης εργασίας και των υλικών συσκευασίας που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία παραγωγής θεωρείται επίσης άμεσο κόστος.

Έμμεσο κόστος: Τα έμμεσα κόστη είναι δαπάνες που δεν σχετίζονται άμεσα με ένα συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία. Τα έξοδα αυτά δεν μπορούν να εντοπιστούν άμεσα στο προϊόν ή την υπηρεσία και συχνά μοιράζονται μεταξύ διαφορετικών προϊόντων. Παραδείγματα

έμμεσων δαπανών είναι τα ενοίκια, οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και οι μισθοί διοικητικών υπαλλήλων. Σε αντίθεση με τα άμεσα κόστη, τα έμμεσα κόστη δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του COGS. Αντίθετα, συνήθως περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των γενικών εξόδων.

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα: Περιλαμβάνει όλες εκείνες τις δαπάνες που αφορούν σε όλους τους φορείς κόστους, δεν γίνονται δηλαδή για ένα συγκεκριμένο φορέα. Θα έλεγε κανείς πως απουσιάζει το στοιχείο της άμεσης αντιστοίχισης κόστους και φορέα που αφορά. Είναι ένα έμμεσο κόστος και δημιουργείται στο πλαίσιο της παραγωγής, βαραινόντας έτσι τα παραγόμενα προϊόντα.

Σταθερά έξοδα: Τα σταθερά έξοδα είναι έξοδα που δεν μεταβάλλονται με τις μεταβολές στα επίπεδα παραγωγής. Παραδείγματα σταθερών εξόδων είναι το ενοίκιο, η ασφάλιση και οι μισθοί. Τα έξοδα αυτά θεωρούνται σταθερά επειδή παραμένουν σταθερά ανεξάρτητα από τον αριθμό των παραγόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών. Τα σταθερά κόστη αποτελούν βασικό στοιχείο για τις επιχειρήσεις, καθώς πρέπει να καταβάλλονται ανεξάρτητα από το επίπεδο παραγωγής. Επομένως, μια επιχείρηση πρέπει να παράγει αρκετά έσοδα ώστε να καλύπτει αυτά τα έξοδα και να αποκομίζει κέρδη.

Μεταβλητά κόστη: Τα μεταβλητά κόστη είναι δαπάνες που μεταβάλλονται με τις μεταβολές στα επίπεδα παραγωγής. Παραδείγματα μεταβλητών δαπανών είναι οι πρώτες ύλες, η εργασία και τα έξοδα αποστολής. Αυτά τα κόστη θεωρούνται μεταβλητά επειδή αυξάνονται ή μειώνονται καθώς αλλάζει το επίπεδο παραγωγής. Με άλλα λόγια, όσο περισσότερα προϊόντα ή υπηρεσίες παράγει μια επιχείρηση, τόσο υψηλότερο θα είναι το μεταβλητό κόστος. Το μεταβλητό κόστος αποτελεί σημαντικό στοιχείο για τις επιχειρήσεις, καθώς επηρεάζει άμεσα την κερδοφορία κάθε προϊόντος ή υπηρεσίας.

Ημιμεταβλητά κόστη: Τα ημιμεταβλητά κόστη είναι δαπάνες που έχουν τόσο σταθερά όσο και μεταβλητά στοιχεία. Παραδείγματα ημιμεταβλητών δαπανών είναι οι μισθοί που περιλαμβάνουν τόσο βασικό μισθό όσο και προμήθειες με βάση τις πωλήσεις. Αυτά τα έξοδα θεωρούνται ημιμεταβλητά επειδή έχουν ένα σταθερό στοιχείο (ο βασικός μισθός) και ένα μεταβλητό στοιχείο (η προμήθεια). Ως αποτέλεσμα, τα κόστη αυτά αυξάνονται καθώς αυξάνονται τα επίπεδα παραγωγής, αλλά όχι στον ίδιο βαθμό με τα μεταβλητά κόστη.

Κόστος ευκαιρίας: Το κόστος ευκαιρίας είναι το κόστος που συνδέεται με την επιλογή μιας επιλογής έναντι μιας άλλης. Για παράδειγμα, εάν μια επιχείρηση επιλέξει να παράγει ένα

προϊόν, μπορεί να χάσει την ευκαιρία να παράγει ένα άλλο προϊόν που μπορεί να ήταν πιο κερδοφόρο. Τα κόστη αυτά δεν περιλαμβάνονται συνήθως στον υπολογισμό των δαπανών, αλλά εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικό στοιχείο για τις επιχειρήσεις. Λαμβάνοντας υπόψη το κόστος ευκαιρίας που συνδέεται με τις διάφορες επιλογές, οι επιχειρήσεις μπορούν να λαμβάνουν καλύτερες αποφάσεις σχετικά με το ποια προϊόντα ή υπηρεσίες θα παράγουν και πώς θα κατανέμουν τους πόρους τους.

Μη ανακτήσιμα κόστη (sunk costs): Τα sunk costs είναι κόστη που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και δεν μπορούν να ανακτηθούν. Για παράδειγμα, εάν μια επιχείρηση επενδύσει σε ένα έργο ανάπτυξης νέου προϊόντος αλλά αργότερα αποφασίσει να εγκαταλείψει το έργο, το κόστος που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι τότε θεωρείται βυθισμένο κόστος. Αυτά τα κόστη δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των εξόδων, δεδομένου ότι δεν μπορούν να ανακτηθούν. Ωστόσο, εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικό στοιχείο για τις επιχειρήσεις, δεδομένου ότι αντιπροσωπεύουν απώλεια πόρων που θα μπορούσαν να είχαν χρησιμοποιηθεί αλλού.

Η κατανόηση των κατηγοριών κόστους είναι απαραίτητη για τις επιχειρήσεις προκειμένου να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, τα επίπεδα παραγωγής και τη συνολική κερδοφορία. Με την ανάλυση κάθε κατηγορίας κόστους, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν το συνολικό κόστος των πωλούμενων προϊόντων και να υπολογίσουν το νεκρό σημείο τους, την ελάχιστη τιμή στην οποία πρέπει να πωλείται ένα προϊόν και τα περιθώρια κέρδους για κάθε προϊόν ή υπηρεσία. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις κατηγορίες κόστους για να εντοπίσουν τομείς στους οποίους μπορεί να μειωθεί το κόστος, όπως η μείωση του εργατικού κόστους ή η εξεύρεση πιο αποδοτικών πρώτων υλών.

2.2 Φορείς Κόστους

Οι φορείς κόστους αναφέρονται στα μέσα με τα οποία το κόστος αποδίδεται σε ένα προϊόν, μια υπηρεσία ή μια δραστηριότητα. Στη λογιστική, οι φορείς κόστους χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του κόστους που συνδέεται με την παραγωγή ενός προϊόντος ή την παροχή μιας υπηρεσίας. Αποδίδοντας το κόστος σε συγκεκριμένους φορείς, οι επιχειρήσεις μπορούν να παρακολουθούν το κόστος κάθε προϊόντος ή υπηρεσίας και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση και την κατανομή των πόρων. Η παρούσα εργασία θα διερευνήσει τους διάφορους τύπους φορέων κόστους, τη σημασία τους στη λογιστική κόστους και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να εφαρμοστούν σε πραγματικές περιπτώσεις.

Τύποι φορέων κόστους θεωρούνται:

Μονάδες παραγωγής:

Οι μονάδες παραγωγής είναι ένας ευρέως χρησιμοποιούμενος φορέας κόστους στις μεταποιητικές βιομηχανίες. Η μέθοδος αυτή αποδίδει το κόστος σε κάθε μονάδα παραγωγής, όπως ένα αυτοκίνητο ή ένα μηχάνημα. Το συνολικό κόστος παραγωγής των μονάδων διαιρείται στη συνέχεια με τον αριθμό των παραγόμενων μονάδων για να προσδιοριστεί το κόστος ανά μονάδα. Αυτός ο φορέας κόστους είναι χρήσιμος για την παρακολούθηση του άμεσου κόστους, όπως η εργασία, τα υλικά και τα γενικά έξοδα.

Χρόνος:

Ο χρόνος είναι ένας άλλος φορέας κόστους που χρησιμοποιείται συνήθως στις βιομηχανίες παροχής υπηρεσιών. Η μέθοδος αυτή αποδίδει το κόστος στο χρόνο που δαπανάται για μια συγκεκριμένη δραστηριότητα ή έργο. Για παράδειγμα, μια εταιρεία συμβούλων μπορεί να χρεώνει τους πελάτες με βάση τον αριθμό των ωρών που δαπανήθηκαν για ένα έργο. Αυτός ο φορέας κόστους είναι χρήσιμος για την παρακολούθηση των μεταβλητών δαπανών, όπως η εργασία και τα γενικά έξοδα.

Δραστηριότητες:

Η κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων (ABC) είναι ένας φορέας κόστους που αποδίδει το κόστος σε συγκεκριμένες δραστηριότητες που συμβάλλουν στην παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας. Η μέθοδος αυτή περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των διαφόρων δραστηριοτήτων που εμπλέκονται στην παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, όπως ο σχεδιασμός, η συναρμολόγηση ή η δοκιμή, και την ανάθεση κόστους σε κάθε δραστηριότητα. Αυτός ο φορέας κόστους είναι χρήσιμος για την παρακολούθηση των έμμεσων δαπανών, όπως τα γενικά έξοδα.

Τμήματα:

Η κοστολόγηση κατά τμήμα είναι ένας φορέας κόστους που αναθέτει το κόστος σε συγκεκριμένα τμήματα μιας επιχείρησης. Η μέθοδος αυτή περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των διαφόρων τμημάτων εντός μιας επιχείρησης, όπως οι πωλήσεις, το μάρκετινγκ ή η παραγωγή, και την ανάθεση κόστους σε κάθε τμήμα. Αυτός ο φορέας κόστους είναι χρήσιμος για την παρακολούθηση των σταθερών δαπανών, όπως τα ενοίκια, οι μισθοί και οι αποσβέσεις.

Οι φορείς κόστους είναι σημαντικοί στη λογιστική κόστους επειδή παρέχουν ένα μέσο για την παρακολούθηση του κόστους που συνδέεται με την παραγωγή ενός προϊόντος ή την παροχή μιας υπηρεσίας. Αποδίδοντας το κόστος σε συγκεκριμένους φορείς, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν το κόστος ανά μονάδα, το συνολικό κόστος παραγωγής και την κερδοφορία

κάθε προϊόντος ή υπηρεσίας. Επιπλέον, οι φορείς κόστους μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον εντοπισμό τομέων στους οποίους μπορεί να μειωθεί το κόστος, όπως η μείωση του εργατικού κόστους ή η εξεύρεση πιο αποδοτικών προμηθευτών.

Επιπλέον, οι φορείς κόστους είναι απαραίτητοι για την παροχή ακριβέστερης απεικόνισης του κόστους πωληθέντων αγαθών (COGS) στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Το COGS είναι μια κρίσιμη μετρική που αντικατοπτρίζει το άμεσο κόστος που συνδέεται με την παραγωγή ενός προϊόντος ή την παροχή μιας υπηρεσίας. Με την ακριβή παρακολούθηση του κόστους που σχετίζεται με κάθε φορέα κόστους, οι επιχειρήσεις μπορούν να υπολογίζουν με μεγαλύτερη ακρίβεια το COGS και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση και την κατανομή των πόρων.

Εν τέλει, οι φορείς κόστους αποτελούν βασική πτυχή της λογιστικής κόστους, παρέχοντας ένα μέσο για την παρακολούθηση του κόστους που συνδέεται με την παραγωγή ενός προϊόντος ή την παροχή μιας υπηρεσίας. Με την ανάθεση του κόστους σε συγκεκριμένους φορείς, όπως μονάδες παραγωγής, χρόνος, δραστηριότητες ή τμήματα, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν το κόστος ανά μονάδα, το συνολικό κόστος παραγωγής και την κερδοφορία κάθε προϊόντος ή υπηρεσίας. Επιπλέον, οι φορείς κόστους είναι ζωτικής σημασίας για την παροχή ακριβέστερης απεικόνισης του COGS στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση και την κατανομή των πόρων. Τα παρατιθέμενα παραδείγματα από τον πραγματικό κόσμο καταδεικνύουν πώς οι φορείς κόστους μπορούν να εφαρμοστούν σε διάφορους κλάδους για την παρακολούθηση του κόστους και τον εντοπισμό τομέων όπου το κόστος μπορεί να μειωθεί, βελτιώνοντας τελικά την κερδοφορία.

2.3 Κέντρα Κόστους

Τα κέντρα κόστους είναι ένα ζωτικό μέρος της λογιστικής κόστους που επιτρέπει στις επιχειρήσεις να παρακολουθούν τις δαπάνες που σχετίζονται με συγκεκριμένα τμήματα ή λειτουργίες. Τα κέντρα κόστους βοηθούν στην κατανομή των έμμεσων δαπανών σε έναν συγκεκριμένο τομέα της επιχείρησης, διευκολύνοντας τον προσδιορισμό της κερδοφορίας των επιμέρους επιχειρηματικών μονάδων.

Ένα κέντρο κόστους είναι μια μονάδα ή ένα τμήμα μέσα σε μια επιχείρηση που προκαλεί κόστος αλλά δεν παράγει άμεσα έσοδα. Ο κύριος σκοπός ενός κέντρου κόστους είναι η παρακολούθηση των δαπανών που πραγματοποιούνται από τη συγκεκριμένη μονάδα ή τμήμα, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν μισθούς, ενοίκια, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και άλλα

έμμεσα έξοδα. Με την παρακολούθηση αυτών των δαπανών, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν την κερδοφορία κάθε κέντρου κόστους και να εντοπίσουν τομείς στους οποίους μπορούν να μειωθούν οι δαπάνες.

Υπάρχουν διάφοροι τύποι κέντρων κόστους, μεταξύ των οποίων:

Κέντρα κόστους παραγωγής: είναι τμήματα ή μονάδες μιας επιχείρησης που εμπλέκονται άμεσα στη διαδικασία παραγωγής. Αυτά τα κέντρα κόστους μπορεί να περιλαμβάνουν τμήματα παραγωγής, συναρμολόγησης και συσκευασίας. Το κόστος που σχετίζεται με τα κέντρα κόστους παραγωγής μπορεί να κατανεμηθεί με τη μέθοδο των άμεσων εργατωρών ή των ωρών μηχανής.

Κέντρα κόστους υπηρεσιών: είναι τμήματα ή μονάδες μέσα σε μια επιχείρηση που παρέχουν υπηρεσίες υποστήριξης σε άλλα τμήματα, όπως η πληροφορική, το ανθρώπινο δυναμικό και το λογιστήριο. Το κόστος που σχετίζεται με τα κέντρα κόστους υπηρεσιών μπορεί να κατανεμηθεί με βάση τον αριθμό των εργαζομένων ή τα τετραγωνικά μέτρα του χώρου γραφείων που χρησιμοποιεί κάθε τμήμα.

Κέντρα διοικητικού κόστους: είναι τμήματα ή μονάδες εντός μιας επιχείρησης που παρέχουν γενικές διοικητικές υπηρεσίες, όπως νομικές και οικονομικές υπηρεσίες. Το κόστος που σχετίζεται με τα κέντρα διοικητικού κόστους μπορεί να κατανεμηθεί με βάση τον αριθμό των εργαζομένων ή το συνολικό κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Κέντρα κόστους πωλήσεων και διανομής: είναι τμήματα ή μονάδες εντός μιας επιχείρησης που είναι υπεύθυνα για την πώληση και τη διανομή προϊόντων ή υπηρεσιών στους πελάτες. Το κόστος που σχετίζεται με αυτά τα κέντρα κόστους μπορεί να κατανεμηθεί με βάση τα συνολικά έσοδα από τις πωλήσεις ή τον συνολικό αριθμό των πωληθέντων μονάδων.

Υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για την κατανομή και τον επιμερισμό του κόστους στα κέντρα κόστους, μεταξύ των οποίων:

Άμεσος καταλογισμός:

Ο άμεσος καταλογισμός είναι μια μέθοδος επιμερισμού του κόστους απευθείας σε ένα κέντρο κόστους. Αυτή η μέθοδος χρησιμοποιείται όταν το κόστος μπορεί να αποδοθεί άμεσα σε ένα συγκεκριμένο κέντρο κόστους, όπως ο μισθός ενός υπαλλήλου που εργάζεται μόνο σε ένα τμήμα.

Καθοδικός καταλογισμός:

Η κατανομή με βήμα προς τα κάτω είναι μια μέθοδος κατανομής του κόστους στα κέντρα κόστους με βάση το βαθμό υποστήριξης που παρέχει κάθε κέντρο κόστους σε άλλα κέντρα κόστους. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται όταν ένα κέντρο κόστους παρέχει υπηρεσίες σε πολλά άλλα κέντρα κόστους και το κόστος πρέπει να κατανεμηθεί ανάλογα.

Κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων (ABC):

Η ABC είναι μια μέθοδος κατανομής του κόστους στα κέντρα κόστους με βάση τις δραστηριότητες που εκτελούνται σε κάθε κέντρο κόστους. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται όταν ένα κέντρο κόστους εκτελεί πολλαπλές δραστηριότητες και το κόστος πρέπει να κατανεμηθεί σε κάθε δραστηριότητα με βάση τους χρησιμοποιούμενους πόρους.

Πολλά είναι τα πλεονεκτήματα που απολαμβάνουν οι επιχειρήσεις από τη χρήση κέντρων κόστους μεταξύ των οποίων:

Βελτιωμένη λήψη αποφάσεων:

Τα κέντρα κόστους παρέχουν στις επιχειρήσεις ακριβέστερες και λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με το κόστος τους, οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με την τιμολόγηση, την κατανομή των πόρων και τις στρατηγικές μείωσης του κόστους.

Καλύτερος έλεγχος του κόστους: Τα κέντρα κόστους βοηθούν τις επιχειρήσεις στον εντοπισμό των τομέων όπου το κόστος μπορεί να μειωθεί, οδηγώντας σε καλύτερο έλεγχο του κόστους και αυξημένη κερδοφορία.

Αυξημένη λογοδοσία: Τα κέντρα κόστους βοηθούν στη δημιουργία μιας κουλτούρας λογοδοσίας εντός της επιχείρησης, όπου κάθε τμήμα ή μονάδα είναι υπεύθυνη για το κόστος και την απόδοσή της.

Βελτιωμένη κατανομή πόρων: Τα κέντρα κόστους βοηθούν στον εντοπισμό των πιο κερδοφόρων τομέων της επιχείρησης, επιτρέποντας την καλύτερη κατανομή των πόρων και τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων.

Συνεπώς, τα κέντρα κόστους αποτελούν ουσιαστικό μέρος της λογιστικής κόστους, παρέχοντας στις επιχειρήσεις τα μέσα για την παρακολούθηση και τον καταλογισμό του κόστους σε συγκεκριμένα τμήματα ή μονάδες. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση της λήψης αποφάσεων, του ελέγχου του κόστους, της λογοδοσίας και της κατανομής των πόρων εντός της επιχείρησης. Με την κατανόηση των

διαφόρων τύπων κέντρων κόστους και των μεθόδων κατανομής του κόστους σε αυτά, οι επιχειρήσεις μπορούν να αποκτήσουν μια πιο ακριβή εικόνα του κόστους και της κερδοφορίας τους.

2.4 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η κοστολόγηση είναι μια θεμελιώδης διαδικασία σε κάθε επιχείρηση που συμβάλλει στον προσδιορισμό του πραγματικού κόστους ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας. Περιλαμβάνει την ανάλυση και την κατανομή των διαφόρων δαπανών που πραγματοποιεί μια επιχείρηση για την παραγωγή και την πώληση των προϊόντων ή των υπηρεσιών της. Ο κύριος στόχος της κοστολόγησης είναι να παρέχει ακριβείς πληροφορίες σχετικά με το κόστος παραγωγής και λειτουργίας, οι οποίες βοηθούν τις επιχειρήσεις να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, την παραγωγή και την κερδοφορία

Ο σκοπός της κοστολόγησης είναι να παρέχει στις επιχειρήσεις μια ρεαλιστική κατανόηση του κόστους παραγωγής και λειτουργίας, η οποία τις βοηθά να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση και την κερδοφορία. Η κοστολόγηση βοηθά στον εντοπισμό των διαφόρων δαπανών που εμπλέκονται στη διαδικασία παραγωγής, όπως το κόστος υλικών, το κόστος εργασίας και τα γενικά έξοδα. Αναλύοντας και κατανέμοντας αυτά τα κόστη, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν το συνολικό κόστος παραγωγής και να καθορίσουν ανάλογα τις τιμές, διασφαλίζοντας ότι η επιχείρηση παραμένει κερδοφόρα και ανταγωνιστική στην αγορά.

Η κοστολόγηση βοηθά επίσης, τις επιχειρήσεις να προσδιορίσουν το κόστος των επιμέρους προϊόντων ή υπηρεσιών. Αυτό είναι σημαντικό επειδή επιτρέπει στην επιχείρηση να προσδιορίσει την κερδοφορία κάθε προϊόντος ή υπηρεσίας ξεχωριστά. Γνωρίζοντας το κόστος κάθε προϊόντος, οι επιχειρήσεις μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με το ποια προϊόντα πρέπει να προωθήσουν ή να διακόψουν και σε ποια προϊόντα πρέπει να επενδύσουν περαιτέρω.

Ένας άλλος σκοπός της κοστολόγησης είναι η παροχή πληροφοριών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς κατάρτισης προϋπολογισμού και πρόβλεψης. Αναλύοντας και κατανέμοντας το κόστος, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν το αναμενόμενο κόστος τους για το μέλλον και να προγραμματίσουν αναλόγως. Αυτό βοηθά τις επιχειρήσεις να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τις επενδύσεις τους, τα σχέδια παραγωγής και τις στρατηγικές τιμολόγησης.

Η κοστολόγηση είναι σημαντική για τις επιχειρήσεις για διάφορους λόγους. Πρώτον, βοηθά να διασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις παραμένουν κερδοφόρες και ανταγωνιστικές στην αγορά. Με τον ακριβή προσδιορισμό του κόστους παραγωγής, οι επιχειρήσεις μπορούν να καθορίζουν τιμές που είναι ανταγωνιστικές και λογικές, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι θα έχουν κέρδος. Αυτό είναι σημαντικό, διότι εάν οι τιμές είναι πολύ υψηλές, οι πελάτες μπορεί να επιλέξουν να αγοράσουν από τους ανταγωνιστές, και εάν οι τιμές είναι πολύ χαμηλές, οι επιχειρήσεις μπορεί να μην έχουν αρκετά κέρδη για να διατηρήσουν τις δραστηριότητές τους.

Δεύτερον, η κοστολόγηση βοηθά τις επιχειρήσεις να εντοπίσουν τους τομείς στους οποίους μπορούν να μειώσουν το κόστος και να αυξήσουν την αποδοτικότητα. Αναλύοντας και κατανέμοντας το κόστος, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν ποιοι τομείς της παραγωγικής διαδικασίας τους κοστίζουν τα περισσότερα χρήματα. Αυτό μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να εντοπίσουν τους τομείς στους οποίους μπορούν να μειώσουν το κόστος, όπως με την εξεύρεση φθηνότερων προμηθευτών, τη μείωση των αποβλήτων ή τον εξορθολογισμό των διαδικασιών.

Η κοστολόγηση είναι επίσης σημαντική για τη λήψη αποφάσεων. Διαθέτοντας ακριβείς πληροφορίες σχετικά με το κόστος παραγωγής, οι επιχειρήσεις μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, την παραγωγή και τις επενδύσεις. Αυτό βοηθά τις επιχειρήσεις να παραμείνουν ανταγωνιστικές στην αγορά και διασφαλίζει ότι αξιοποιούν στο έπακρο τους πόρους τους.

Επιπλέον, η κοστολόγηση βοηθά τις επιχειρήσεις να παρακολουθούν και να ελέγχουν το κόστος τους. Παρακολουθώντας και κατανέμοντας το κόστος σε διάφορα τμήματα ή μονάδες, οι επιχειρήσεις μπορούν να εντοπίζουν τους τομείς όπου το κόστος αυξάνεται και να λαμβάνουν διορθωτικά μέτρα. Αυτό συμβάλλει στη διασφάλιση ότι το κόστος διατηρείται υπό έλεγχο και ότι οι επιχειρήσεις λειτουργούν αποτελεσματικά.

Τελικά, η κοστολόγηση είναι μια θεμελιώδης διαδικασία σε κάθε επιχείρηση που βοηθά στον προσδιορισμό του πραγματικού κόστους ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας. Σκοπός της κοστολόγησης είναι να παρέχει ακριβείς πληροφορίες σχετικά με το κόστος παραγωγής και λειτουργίας, οι οποίες βοηθούν τις επιχειρήσεις να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, την παραγωγή και την κερδοφορία. Η σημασία της κοστολόγησης έγκειται στην ικανότητά της να βοηθά τις επιχειρήσεις να παραμένουν κερδοφόρες και ανταγωνιστικές στην αγορά, να εντοπίζουν τομείς για μείωση του κόστους και αύξηση της αποδοτικότητας, να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και να παρακολουθούν και να

ελέγχουν το κόστος. Ως εκ τούτου, η κοστολόγηση είναι μια ουσιώδης πτυχή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που δεν πρέπει να παραβλέπεται.

2.5 ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

Η κοστολόγηση αποτελεί βασικό στοιχείο της διοικητικής λογιστικής που παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για τη λήψη αποφάσεων, τον προγραμματισμό και τον έλεγχο. Η διαδικασία περιλαμβάνει την κατανομή του κόστους στα προϊόντα, τις υπηρεσίες και τις δραστηριότητες, για τον προσδιορισμό της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητάς τους. Η χρησιμότητα των πληροφοριών κοστολόγησης είναι εμφανής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, καθώς παρέχει στους διαχειριστές σχετικά και αξιόπιστα δεδομένα για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων.

Οι πληροφορίες που παρέχονται από την κοστολόγηση είναι ζωτικής σημασίας για τη λήψη διοικητικών αποφάσεων, καθώς βοηθούν στον καθορισμό της τιμολόγησης των προϊόντων, στον έλεγχο του κόστους και στην κερδοφορία των προϊόντων. Οι πληροφορίες κοστολόγησης επιτρέπουν στους διευθυντές να προσδιορίσουν το κόστος που συνδέεται με ένα προϊόν ή μια υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων δαπανών, όπως οι πρώτες ύλες, η εργασία, και των γενικών εξόδων, όπως οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, το ενοίκιο και η ασφάλιση. Αναλύοντας αυτά τα κόστη, οι μάνατζερ μπορούν να προσδιορίσουν το κόστος παραγωγής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας και να καθορίσουν ανάλογα την τιμή πώλησής του. Οι πληροφορίες κοστολόγησης βοηθούν επίσης τους μάνατζερ στον έλεγχο του κόστους, καθώς αναδεικνύουν τομείς στους οποίους το κόστος μπορεί να μειωθεί ή να εξαλειφθεί, οδηγώντας σε αύξηση των κερδών. Επιπλέον, οι πληροφορίες κοστολόγησης βοηθούν τους μάνατζερ να εντοπίσουν μη κερδοφόρα προϊόντα ή υπηρεσίες, τα οποία μπορούν να εξαλειφθούν ή να βελτιωθούν για να αυξηθεί η κερδοφορία τους.

Η χρησιμότητα των πληροφοριών κοστολόγησης επεκτείνεται πέρα από τη λήψη αποφάσεων και τον έλεγχο του κόστους. Αποτελούν επίσης βασικό εργαλείο για τον προγραμματισμό και τον προϋπολογισμό, καθώς παρέχουν στους διευθυντές μια ακριβή εκτίμηση των πόρων που απαιτούνται για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων. Οι πληροφορίες κοστολόγησης βοηθούν τους διευθυντές στον καθορισμό ρεαλιστικών προϋπολογισμών και στον προσδιορισμό της αποδοτικότητας διαφόρων έργων ή επενδύσεων. Αναλύοντας το κόστος και τις αποδόσεις που συνδέονται με διάφορα έργα, οι διευθυντές μπορούν να θέτουν προτεραιότητες και να κατανέμουν πόρους στα πιο κερδοφόρα εγχειρήματα, μεγιστοποιώντας την απόδοση των επενδύσεων της εταιρείας.

Οι πληροφορίες κοστολόγησης είναι επίσης απαραίτητες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της οργανωτικής απόδοσης. Παρέχει στους διευθυντές δεδομένα σχετικά με το κόστος, τα έσοδα και τα κέρδη, επιτρέποντάς τους να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των διαφόρων στρατηγικών και πρωτοβουλιών. Με την ανάλυση των δεδομένων, οι διευθυντές μπορούν να εντοπίσουν τους τομείς στους οποίους η εταιρεία έχει καλή απόδοση και τους τομείς στους οποίους χρειάζονται βελτιώσεις. Οι πληροφορίες που παρέχονται από την κοστολόγηση επιτρέπουν στους διευθυντές να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και να λαμβάνουν διορθωτικά μέτρα για τη βελτίωση της οργανωτικής απόδοσης.

Επιπλέον, οι πληροφορίες κοστολόγησης είναι χρήσιμες για τη λήψη αποφάσεων σε άλλους τομείς του οργανισμού, όπως το μάρκετινγκ, η παραγωγή και η εφοδιαστική. Παρέχει δεδομένα σχετικά με το κόστος που συνδέεται με διάφορες δραστηριότητες και βοηθά τα στελέχη στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαφόρων στρατηγικών μάρκετινγκ, των διαδικασιών παραγωγής και των λειτουργιών εφοδιαστικής. Με την ανάλυση των δεδομένων, τα στελέχη μπορούν να εντοπίσουν περιοχές όπου το κόστος μπορεί να μειωθεί, οι διαδικασίες μπορούν να βελτιωθούν και οι πόροι μπορούν να κατανεμηθούν αποτελεσματικότερα.

Η χρησιμότητα των πληροφοριών κοστολόγησης είναι εμφανής σε διάφορους κλάδους, συμπεριλαμβανομένων της μεταποίησης, του λιανικού εμπορίου και των υπηρεσιών. Στη μεταποιητική βιομηχανία, οι πληροφορίες κοστολόγησης χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του κόστους των προϊόντων, τον καθορισμό των τιμών και την αξιολόγηση της αποδοτικότητας των προϊόντων. Στον κλάδο της λιανικής πώλησης, οι πληροφορίες κοστολόγησης χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του κόστους των πωλούμενων προϊόντων και τον καθορισμό των τιμών λιανικής πώλησης. Στον κλάδο των υπηρεσιών, οι πληροφορίες κοστολόγησης χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του κόστους που σχετίζεται με την παροχή υπηρεσιών, τον καθορισμό των τιμών των υπηρεσιών και την αξιολόγηση της κερδοφορίας των υπηρεσιών.

Οι πληροφορίες της κοστολόγησης, συνεπώς, αποτελούν βασικό στοιχείο της διοικητικής λογιστικής που παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για τη λήψη αποφάσεων, τον προγραμματισμό και τον έλεγχο. Οι πληροφορίες που παρέχονται από την κοστολόγηση βοηθούν τα στελέχη στον καθορισμό της τιμολόγησης των προϊόντων, στον έλεγχο του κόστους και στην κερδοφορία των προϊόντων. Αποτελεί επίσης βασικό εργαλείο για τον προγραμματισμό και τον προϋπολογισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της οργανωτικής απόδοσης και τη λήψη αποφάσεων σε άλλους τομείς του οργανισμού. Η χρησιμότητα των πληροφοριών

κοστολόγησης είναι εμφανής σε διάφορους κλάδους και αποτελεί κρίσιμη πτυχή της οργανωτικής επιτυχίας.

2.6 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Οι πληροφορίες κοστολόγησης παρέχουν στα στελέχη κρίσιμα δεδομένα σχετικά με το κόστος που συνδέεται με διάφορες δραστηριότητες, προϊόντα και υπηρεσίες. Οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιούνται κατά τη λήψη αποφάσεων, τον προγραμματισμό και τον έλεγχο, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική κατανομή των πόρων και η βελτιστοποίηση της οργανωτικής απόδοσης. Ωστόσο, παρά τη χρησιμότητά τους, οι πληροφορίες κοστολόγησης έχουν ορισμένους περιορισμούς τους οποίους οι μάνατζερ πρέπει να γνωρίζουν.

Ένας από τους περιορισμούς των πληροφοριών που λαμβάνονται μέσω της κοστολόγησης είναι ότι βασίζονται σε εκτιμήσεις και υποθέσεις, οι οποίες μπορεί να είναι ανακριβείς ή αναξιόπιστες. Η ακρίβεια των πληροφοριών αυτών εξαρτάται από την ακρίβεια των δεδομένων που συλλέγονται, τις παραδοχές που γίνονται και τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την κατανομή του κόστους. Τυχόν σφάλματα ή ανακρίβειες σε αυτούς τους τομείς μπορούν να οδηγήσουν σε εσφαλμένες πληροφορίες κοστολόγησης, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε κακή λήψη αποφάσεων. Για παράδειγμα, ανακριβείς πληροφορίες κοστολόγησης μπορούν να οδηγήσουν σε εσφαλμένη τιμολόγηση των προϊόντων, η οποία μπορεί να οδηγήσει είτε σε μειωμένα κέρδη είτε σε μειωμένο όγκο πωλήσεων. Οι ανακριβείς πληροφορίες κοστολόγησης μπορούν επίσης να οδηγήσουν σε κακό έλεγχο του κόστους, καθώς οι διευθυντές μπορεί να εστιάζουν σε λάθος τομείς για μείωση του κόστους.

Ένας άλλος περιορισμός είναι ότι δεν λαμβάνουν υπόψη τους εξωτερικούς παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την οργανωτική απόδοση. Για παράδειγμα, οι αλλαγές στο οικονομικό περιβάλλον, οι αλλαγές στις προτιμήσεις των πελατών και οι αλλαγές στο ανταγωνιστικό τοπίο μπορούν να έχουν αντίκτυπο στην οργανωτική απόδοση. Αυτοί οι εξωτερικοί παράγοντες μπορούν να επηρεάσουν το κόστος που σχετίζεται με διάφορες δραστηριότητες και προϊόντα, καθιστώντας τις πληροφορίες κοστολόγησης λιγότερο αξιόπιστες. Τα στελέχη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους αυτούς τους εξωτερικούς παράγοντες όταν λαμβάνουν αποφάσεις με βάση τις πληροφορίες κοστολόγησης.

Επιπλέον, οι πληροφορίες κοστολόγησης μπορεί να είναι υπερβολικά πολύπλοκες, γεγονός που δυσχεραίνει την κατανόηση και τη χρήση τους από τα στελέχη. Η πολυπλοκότητα των πληροφοριών κοστολόγησης μπορεί να προκύψει από τη χρήση διαφορετικών μεθόδων κατανομής του κόστους, τη συμπερίληψη άσχετων δαπανών ή την παρουσίαση των δεδομένων σε μορφή που είναι δύσκολο να ερμηνευθεί. Οι υπερβολικά πολύπλοκες πληροφορίες κοστολόγησης μπορεί να δυσχεράνουν τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων από τα στελέχη,

καθώς μπορεί να μην είναι σε θέση να κατανοήσουν τα δεδομένα ή να μην έχουν το χρόνο να τα αναλύσουν σωστά.

Παράλληλα, οι πληροφορίες που προκύπτουν από την κοστολόγηση μπορεί να μην είναι έγκαιρες, γεγονός που μπορεί να μειώσει τη χρησιμότητά τους στη λήψη αποφάσεων. Τα δεδομένα κόστους που χρησιμοποιούνται στη λήψη αποφάσεων πρέπει να είναι τρέχοντα και επικαιροποιημένα, καθώς το κόστος μπορεί να αυξομειώνεται με την πάροδο του χρόνου. Οι καθυστερημένες ή ξεπερασμένες πληροφορίες κοστολόγησης μπορεί να οδηγήσουν σε κακή λήψη αποφάσεων, καθώς οι διευθυντές μπορεί να βασίζονται σε ξεπερασμένα δεδομένα για τη λήψη αποφάσεων. Η επικαιρότητα είναι ιδιαίτερα σημαντική σε κλάδους όπου το κόστος μεταβάλλεται γρήγορα, όπως στον κλάδο της τεχνολογίας.

Τέλος, οι πληροφορίες κοστολόγησης μπορεί να μην λαμβάνουν υπόψη τους μη χρηματοοικονομικούς παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την οργανωτική απόδοση. Μη χρηματοοικονομικοί παράγοντες, όπως το ηθικό των εργαζομένων, η ικανοποίηση των πελατών και ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος, μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την οργανωτική απόδοση. Οι πληροφορίες κοστολόγησης δεν καταγράφουν αυτούς τους παράγοντες, πράγμα που σημαίνει ότι οι διευθυντές μπορεί να λαμβάνουν αποφάσεις με βάση αποκλειστικά οικονομικές εκτιμήσεις. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αποφάσεις που μακροπρόθεσμα είναι επιζήμιες για τον οργανισμό.

Παρά τους περιορισμούς αυτούς, οι πληροφορίες κοστολόγησης παραμένουν ένα ουσιαστικό εργαλείο για τη λήψη αποφάσεων, τον προγραμματισμό και τον έλεγχο. Για να αμβλύνουν τους περιορισμούς των πληροφοριών κοστολόγησης, οι μάνατζερ μπορούν να χρησιμοποιήσουν μια σειρά στρατηγικών. Για παράδειγμα, οι μάνατζερ μπορούν να βελτιώσουν την ακρίβεια των πληροφοριών κοστολόγησης χρησιμοποιώντας πιο αξιόπιστα δεδομένα, κάνοντας πιο ακριβείς παραδοχές και χρησιμοποιώντας κατάλληλες μεθόδους κατανομής του κόστους. Μπορούν επίσης να λάβουν υπόψη τους εξωτερικούς παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν την οργανωτική απόδοση και να χρησιμοποιήσουν πιο πρόσφατες και επικαιροποιημένες πληροφορίες κοστολόγησης. Για να μειωθεί η πολυπλοκότητα, οι διευθυντές μπορούν να παρουσιάσουν τις πληροφορίες κοστολόγησης σε μορφή που είναι εύκολα κατανοητή και εύχρηστη.

Γίνεται συνεπώς αντιληπτό πως οι πληροφορίες από την κοστολόγησης είναι ένα κρίσιμο εργαλείο για τη λήψη αποφάσεων, τον προγραμματισμό και τον έλεγχο. Ωστόσο, έχει ορισμένους περιορισμούς τους οποίους οι μάνατζερ πρέπει να γνωρίζουν. Αυτοί οι περιορισμοί περιλαμβάνουν ανακρίβειες, αδυναμία συνεκτίμησης εξωτερικών παραγόντων, πολυπλοκότητα, μη έγκαιρη ενημέρωση και αδυναμία συνεκτίμησης μη χρηματοοικονομικών παραγόντων. Παρά τους περιορισμούς αυτούς, οι πληροφορίες κοστολόγησης παραμένουν ένα ουσιαστικό εργαλείο για τη λήψη αποφάσεων, και οι μάνατζερ μπορούν να μετριάσουν τους

περιορισμούς βελτιώνοντας την ακρίβεια των πληροφοριών κοστολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη τους εξωτερικούς παράγοντες, χρησιμοποιώντας τρέχοντα και επικαιροποιημένα δεδομένα, παρουσιάζοντας τις πληροφορίες σε απλή μορφή και λαμβάνοντας υπόψη τους μη χρηματοοικονομικούς παράγοντες. Με τον τρόπο αυτό, οι διευθυντές μπορούν να διασφαλίσουν ότι οι πληροφορίες κοστολόγησης που χρησιμοποιούν είναι αξιόπιστες και σχετικές, οδηγώντας σε καλύτερη λήψη αποφάσεων και βελτιωμένη οργανωτική απόδοση.

2.7 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Εξατομικευμένης παραγωγής

Η κοστολόγηση εξατομικευμένης παραγωγής αναφέρεται στη διαδικασία προσδιορισμού του κόστους παραγωγής ειδικών προϊόντων ή υπηρεσιών. Αυτός ο τύπος κοστολόγησης είναι ιδιαίτερα σημαντικός για τις εταιρείες που προσφέρουν προϊόντα ή υπηρεσίες προσαρμοσμένα στις ανάγκες των πελατών τους, όπως τα κατά παραγγελία ρούχα, τα έπιπλα που προσαρμόζονται κατά παραγγελία και οι εξατομικευμένες λύσεις λογισμικού. Η κοστολόγηση εξατομικευμένης παραγωγής επιτρέπει στις εταιρείες να προσδιορίζουν με ακρίβεια το κόστος παραγωγής κάθε μοναδικού προϊόντος ή υπηρεσίας, το οποίο με τη σειρά του τις βοηθά να καθορίζουν τις κατάλληλες τιμές και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τις διαδικασίες παραγωγής και την κατανομή των πόρων.

Η διαδικασία κοστολόγησης προσαρμοσμένης παραγωγής περιλαμβάνει συνήθως τον προσδιορισμό των άμεσων και έμμεσων δαπανών που σχετίζονται με την παραγωγή κάθε εξατομικευμένου προϊόντος ή υπηρεσίας. Το άμεσο κόστος περιλαμβάνει τα υλικά, την εργασία και κάθε άλλη δαπάνη που μπορεί να αποδοθεί άμεσα στην παραγωγή του προϊόντος ή της υπηρεσίας. Τα έμμεσα κόστη, από την άλλη πλευρά, είναι έξοδα που δεν συνδέονται άμεσα με την παραγωγή του προϊόντος ή της υπηρεσίας, αλλά εξακολουθούν να είναι απαραίτητα για την πραγματοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας. Παραδείγματα έμμεσων δαπανών περιλαμβάνουν γενικά έξοδα όπως ενοίκιο, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και αποσβέσεις.

Μια βασική πρόκληση που συνδέεται με την εξατομικευμένης κοστολόγηση παραγωγής είναι η μεταβλητότητα των σχετικών δαπανών. Επειδή κάθε προϊόν ή υπηρεσία είναι μοναδικό, το κόστος που συνδέεται με την παραγωγή του μπορεί να διαφέρει σημαντικά από τη μία περίπτωση στην άλλη. Για παράδειγμα, το κόστος παραγωγής ενός επί παραγγελία επίπλου μπορεί να εξαρτάται από παράγοντες όπως ο τύπος του ξύλου που χρησιμοποιείται, η πολυπλοκότητα του σχεδίου και ο χρόνος που απαιτείται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας παραγωγής. Κατά συνέπεια, οι εταιρείες που ασχολούνται με την παραγωγή επί παραγγελία

πρέπει να είναι προετοιμασμένες να εκτιμούν με ακρίβεια το κόστος που σχετίζεται με κάθε μεμονωμένο έργο.

Για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της κοστολόγησης της παραγωγής κατά παραγγελία, οι εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιήσουν διάφορες τεχνικές και εργαλεία κοστολόγησης. Μια τέτοια τεχνική είναι η κοστολόγηση εργασιών, η οποία περιλαμβάνει την παρακολούθηση του κόστους που σχετίζεται με κάθε μεμονωμένη εργασία παραγωγής. Αυτό μπορεί να γίνει με τη χρήση εργαλείων λογισμικού που βοηθούν τους διαχειριστές να καταθέτουν το κόστος σε συγκεκριμένα έργα και να παρακολουθούν την πρόοδο κάθε εργασίας σε πραγματικό χρόνο. Άλλες τεχνικές κοστολόγησης που μπορεί να είναι σχετικές με την παραγωγή κατά παραγγελία περιλαμβάνουν την κοστολόγηση διαδικασιών, η οποία χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση του κόστους που σχετίζεται με συνεχείς διαδικασίες παραγωγής, και την κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων, η οποία χρησιμοποιείται για την κατανομή του κόστους με βάση τις δραστηριότητες που απαιτούνται για την παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας.

Τα οφέλη της κοστολόγησης προσαρμοσμένης παραγωγής είναι πολλά. Με τον ακριβή προσδιορισμό του κόστους που σχετίζεται με την παραγωγή κάθε μεμονωμένου προϊόντος ή υπηρεσίας, οι εταιρείες μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση και την κατανομή των πόρων. Μπορούν επίσης να εντοπίσουν τομείς στους οποίους το κόστος μπορεί να μειωθεί ή να εξαλειφθεί, γεγονός που μπορεί να βελτιώσει τη συνολική κερδοφορία τους. Επιπλέον, η προσαρμοσμένη κοστολόγηση παραγωγής μπορεί να βοηθήσει τις εταιρείες να κατανοήσουν καλύτερα τις μοναδικές ανάγκες και προτιμήσεις των πελατών τους, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένη αφοσίωση των πελατών και βελτίωση της φήμης της μάρκας.

Η κοστολόγηση εξατομικευμένης παραγωγής, έτσι, αποτελεί βασικό εργαλείο για τις εταιρείες που ασχολούνται με την παραγωγή εξατομικευμένων προϊόντων ή υπηρεσιών. Με τον ακριβή προσδιορισμό του κόστους που σχετίζεται με κάθε μεμονωμένο έργο, οι εταιρείες μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, την κατανομή των πόρων και τις διαδικασίες παραγωγής. Ενώ η μεταβλητότητα του κόστους που συνδέεται με την προσαρμοσμένη παραγωγή μπορεί να αποτελέσει πρόκληση, τα οφέλη αυτού του τύπου κοστολόγησης την καθιστούν μια αξιόλογη επένδυση για τις εταιρείες που δεσμεύονται να παρέχουν στους πελάτες τους υψηλής ποιότητας, προσαρμοσμένα προϊόντα και υπηρεσίες.

Συνεχούς κοστολόγηση

Η συνεχής κοστολόγηση παραγωγής είναι μια μέθοδος λογιστικής κόστους που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του κόστους παραγωγής πανομοιότυπων ή παρόμοιων προϊόντων σε συνεχή βάση. Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται συνήθως σε βιομηχανίες όπως η χημική παραγωγή, η διύλιση πετρελαίου και η επεξεργασία τροφίμων, όπου μεγάλες ποσότητες ομοιογενών προϊόντων παράγονται σε μια διαδικασία συνεχούς ροής. Η συνεχής κοστολόγηση παραγωγής επιτρέπει στις εταιρείες να προσδιορίζουν το κόστος κάθε παραγόμενης μονάδας, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό τιμών και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με τις διαδικασίες παραγωγής και την κατανομή των πόρων.

Η διαδικασία κοστολόγησης συνεχούς παραγωγής περιλαμβάνει συνήθως τον προσδιορισμό του άμεσου και του έμμεσου κόστους που συνδέεται με την παραγωγή κάθε μονάδας του προϊόντος. Το άμεσο κόστος περιλαμβάνει τα υλικά, την εργασία και κάθε άλλη δαπάνη που μπορεί να αποδοθεί άμεσα στην παραγωγή του προϊόντος. Τα έμμεσα κόστη, από την άλλη πλευρά, είναι έξοδα που δεν συνδέονται άμεσα με την παραγωγή του προϊόντος, αλλά εξακολουθούν να είναι απαραίτητα για την πραγματοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας. Παραδείγματα έμμεσων δαπανών είναι τα γενικά έξοδα, όπως το ενοίκιο, οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και οι αποσβέσεις.

Ένα βασικό πλεονέκτημα της συνεχούς κοστολόγησης παραγωγής είναι ότι επιτρέπει στις εταιρείες να προσδιορίζουν με ακρίβεια το κόστος παραγωγής κάθε μονάδας του προϊόντος, ανεξάρτητα από το μέγεθος της παραγωγής. Αυτό μπορεί να είναι ιδιαίτερα πολύτιμο για τις εταιρείες που παράγουν μεγάλες ποσότητες ενός προϊόντος, καθώς τους επιτρέπει να εντοπίζουν περιοχές όπου το κόστος μπορεί να μειωθεί ή να εξαλειφθεί. Για παράδειγμα, εάν το κόστος παραγωγής κάθε μονάδας ενός προϊόντος διαπιστωθεί ότι είναι πολύ υψηλό, η εταιρεία μπορεί να είναι σε θέση να εντοπίσει τρόπους μείωσης του κόστους των υλικών, της εργασίας ή των γενικών εξόδων.

Για την εφαρμογή της συνεχούς κοστολόγησης παραγωγής, οι εταιρείες χρησιμοποιούν συνήθως μια ποικιλία εργαλείων και τεχνικών, συμπεριλαμβανομένης της κοστολόγησης διαδικασιών και της κοστολόγησης βάσει δραστηριοτήτων. Η κοστολόγηση διαδικασιών χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση του κόστους που σχετίζεται με τις διαδικασίες συνεχούς παραγωγής, ενώ η κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων χρησιμοποιείται για την κατανομή του κόστους με βάση τις δραστηριότητες που απαιτούνται για την παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας. Και οι δύο αυτές τεχνικές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον

εντοπισμό τομέων στους οποίους μπορεί να μειωθεί το κόστος, γεγονός που μπορεί να βοηθήσει τις εταιρείες να βελτιώσουν την κερδοφορία τους.

Ένα άλλο βασικό πλεονέκτημα της συνεχιζόμενης κοστολόγησης παραγωγής είναι ότι επιτρέπει στις εταιρείες να προσδιορίζουν με ακρίβεια το κόστος κάθε παραγόμενης μονάδας, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό τιμών που είναι ανταγωνιστικές και κερδοφόρες. Γνωρίζοντας το κόστος κάθε παραγόμενης μονάδας, οι εταιρείες μπορούν να καθορίζουν τιμές που είναι κατάλληλες για την αγορά και ταυτόχρονα να παράγουν κέρδος. Αυτό μπορεί να είναι ιδιαίτερα πολύτιμο σε κλάδους όπου η τιμολόγηση είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική, καθώς μπορεί να βοηθήσει τις εταιρείες να διατηρήσουν το μερίδιο αγοράς τους, ενώ παράλληλα να παράγουν κέρδος.

Συμπερασματικά, η συνεχής κοστολόγηση παραγωγής είναι ένα πολύτιμο εργαλείο για τις εταιρείες που ασχολούνται με την παραγωγή μεγάλων ποσοτήτων ομοιογενών προϊόντων. Με τον ακριβή προσδιορισμό του κόστους παραγωγής κάθε μονάδας του προϊόντος, οι εταιρείες μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, την κατανομή των πόρων και τις διαδικασίες παραγωγής. Αν και αυτή η μέθοδος κοστολόγησης μπορεί να είναι πολύπλοκη, τα οφέλη της συνεχιζόμενης κοστολόγησης παραγωγής την καθιστούν μια αξιόλογη επένδυση για τις εταιρείες που έχουν δεσμευτεί να βελτιώσουν την κερδοφορία τους και να διατηρήσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα.

Αξίζει να σημειωθεί πως το μέσο κόστος ανά μονάδα παραγωγής ενός τμήματος για μία συγκεκριμένη στιγμή προκύπτει από το συνολικό κόστος. Όμως σε μία συνεχόμενη παραγωγική διαδικασία παράγονται μαζί με τα έτοιμα προϊόντα και ημικατεργασμένα. Για τον επιμερισμό του κάθε κόστους, αξιοποιούνται οι κάτωθι μέθοδοι:

ΜΕΣΟ ΣΤΑΘΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ:

Το σταθμισμένο μέσο κόστος είναι μια μέθοδος υπολογισμού του κόστους των αποθεμάτων ή των πωληθέντων αγαθών λαμβάνοντας υπόψη το μέσο κόστος όλων των μονάδων που αγοράζονται ή παράγονται. Η μέθοδος αυτή λαμβάνει υπόψη τόσο το κόστος όσο και την ποσότητα των αγαθών που αγοράζονται ή παράγονται κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου και αποδίδει ένα μέσο σταθμικό κόστος σε κάθε μονάδα αποθέματος ή πωληθέντων αγαθών.

Ο τύπος για τον υπολογισμό του μέσου σταθμικού κόστους είναι ο εξής:

(Συνολικό κόστος των αγαθών που αγοράστηκαν ή παρήχθησαν) / (Συνολική ποσότητα αγαθών που αγοράστηκαν ή παρήχθησαν)

Χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του σταθμισμένου μέσου κόστους, το κόστος των πωληθέντων αγαθών και η αξία του τελικού αποθέματος μπορούν να προσδιοριστούν πολλαπλασιάζοντας τον αριθμό των μονάδων που πωλήθηκαν ή που παραμένουν στο απόθεμα με το σταθμισμένο μέσο κόστος ανά μονάδα.

Η μέθοδος του μέσου σταθμικού κόστους χρησιμοποιείται συχνά από επιχειρήσεις που έχουν μεγάλο αριθμό παρόμοιων προϊόντων και παρουσιάζουν συχνές μεταβολές στις τιμές. Είναι επίσης χρήσιμη σε κλάδους με σημαντικές διακυμάνσεις τιμών, όπως τα εμπορεύματα. Η μέθοδος παρέχει μια πιο ακριβή απεικόνιση του κόστους πωληθέντων προϊόντων και του τελικού αποθέματος σε σχέση με άλλες μεθόδους, όπως η μέθοδος FIFO (first-in, first-out) ή η μέθοδος LIFO (last-in, first-out).

Ένα από τα πλεονεκτήματα της μεθόδου του μέσου σταθμικού κόστους είναι ότι είναι απλή και εύχρηστη. Δεν απαιτεί από τις επιχειρήσεις να παρακολουθούν κάθε μεμονωμένη αγορά ή παραγωγή αποθεμάτων, καθώς όλες οι αγορές και η παραγωγή υπολογίζονται κατά μέσο όρο μαζί. Επιπλέον, η μέθοδος παρέχει μια πιο ακριβή απεικόνιση του κόστους πωληθέντων και του τελικού αποθέματος σε σχέση με τις μεθόδους FIFO ή LIFO, καθώς λαμβάνει υπόψη όλες τις αγορές ή την παραγωγή.

Ωστόσο, η μέθοδος του μέσου σταθμικού κόστους μπορεί να μην είναι κατάλληλη για όλες τις εταιρείες. Για παράδειγμα, εάν μια εταιρεία έχει μεγάλο αριθμό μοναδικών προϊόντων, η μέθοδος μπορεί να μην παρέχει ακριβή απεικόνιση του κόστους πωληθέντων αγαθών και του τελικού αποθέματος. Επιπλέον, η μέθοδος μπορεί να μην είναι κατάλληλη για εταιρείες που παρουσιάζουν σημαντικές διακυμάνσεις στο κόστος παραγωγής, καθώς μπορεί να μην αντικατοπτρίζει το πραγματικό κόστος κάθε μονάδας αποθέματος.

Συμπερασματικά, η μέθοδος του μέσου σταθμικού κόστους είναι μια χρήσιμη μέθοδος κοστολόγησης αποθεμάτων που παρέχει ακριβέστερη απεικόνιση του κόστους των πωληθέντων προϊόντων και του τελικού αποθέματος από άλλες μεθόδους όπως η FIFO ή η LIFO. Η μέθοδος είναι απλή και εύκολη στη χρήση και είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για επιχειρήσεις που διαθέτουν μεγάλο αριθμό παρόμοιων προϊόντων και παρουσιάζουν συχνές μεταβολές στις τιμές. Ωστόσο, μπορεί να μην είναι κατάλληλη για όλες τις εταιρείες και μπορεί να μην παρέχει

ακριβή απεικόνιση του πραγματικού κόστους κάθε μονάδας αποθέματος σε ορισμένες περιπτώσεις.

ΜΕΘΟΔΟΙ LIFO-FIFO:

Η LIFO (last-in, first-out) και η FIFO (first-in, first-out) είναι δύο μέθοδοι λογιστικής απογραφής που χρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις για τον προσδιορισμό του κόστους των πωληθέντων προϊόντων και της αξίας των αποθεμάτων που υπάρχουν. Η μέθοδος LIFO υποθέτει ότι τα τελευταία στοιχεία που αγοράζονται ή παράγονται είναι τα πρώτα στοιχεία που πωλούνται, ενώ η μέθοδος FIFO υποθέτει ότι τα πρώτα στοιχεία που αγοράζονται ή παράγονται είναι τα πρώτα στοιχεία που πωλούνται. Κάθε μέθοδος έχει τα δικά της πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα και οι επιχειρήσεις πρέπει να εξετάζουν προσεκτικά ποια μέθοδο θα χρησιμοποιήσουν με βάση τις συγκεκριμένες ανάγκες και περιστάσεις τους.

Η μέθοδος LIFO μπορεί να είναι επωφελής για τις επιχειρήσεις σε περιόδους πληθωρισμού, καθώς μπορεί να μειώσει τη φορολογική υποχρέωση αυξάνοντας το κόστος των πωληθέντων αγαθών και μειώνοντας το φορολογητέο εισόδημα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι σύμφωνα με τη μέθοδο LIFO, πωλούνται τα πιο πρόσφατα και, συνεπώς, τα πιο ακριβά είδη, με αποτέλεσμα υψηλότερο κόστος πωληθέντων αγαθών και χαμηλότερο καθαρό εισόδημα. Η LIFO μπορεί επίσης να είναι επωφελής σε μια περίοδο αύξησης του κόστους, καθώς παρέχει καλύτερη αντιστοίχιση μεταξύ εσόδων και εξόδων. Ωστόσο, η LIFO μπορεί επίσης να οδηγήσει σε χαμηλότερα κέρδη σε περιόδους πληθωρισμού, καθώς το κόστος των πωληθέντων αγαθών είναι υψηλότερο, γεγονός που μπορεί να μειώσει το καθαρό εισόδημα και τα κέρδη ανά μετοχή.

Η μέθοδος FIFO, από την άλλη πλευρά, μπορεί να είναι επωφελής σε περιόδους αποπληθωρισμού, καθώς μπορεί να μειώσει τη φορολογική υποχρέωση μειώνοντας το κόστος των πωληθέντων αγαθών και αυξάνοντας το φορολογητέο εισόδημα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι σύμφωνα με τη μέθοδο FIFO, πωλούνται τα παλαιότερα και, συνεπώς, τα λιγότερο ακριβά στοιχεία, με αποτέλεσμα χαμηλότερο κόστος πωληθέντων αγαθών και υψηλότερο καθαρό εισόδημα. Η FIFO μπορεί επίσης να είναι επωφελής σε μια περίοδο σταθερού ή μειούμενου κόστους, καθώς παρέχει καλύτερη αντιστοίχιση μεταξύ εσόδων και εξόδων. Ωστόσο, η FIFO μπορεί να οδηγήσει σε υψηλότερα κέρδη σε περιόδους πληθωρισμού, καθώς το κόστος των πωληθέντων αγαθών είναι χαμηλότερο, γεγονός που μπορεί να αυξήσει το καθαρό εισόδημα και τα κέρδη ανά μετοχή.

Ένας άλλος παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την επιλογή μεταξύ LIFO και FIFO είναι ο αντίκτυπος στην αποτίμηση των αποθεμάτων. Στο πλαίσιο της LIFO, τα αποθέματα αποτιμώνται στο πιο πρόσφατο κόστος, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε χαμηλότερη αξία αποθεμάτων σε περιόδους αύξησης του κόστους. Αυτό μπορεί να κάνει την επιχείρηση να φαίνεται λιγότερο κερδοφόρα και μπορεί να επηρεάσει τη δανειοληπτική ικανότητα και άλλους χρηματοοικονομικούς δείκτες. Σύμφωνα με τη FIFO, τα αποθέματα αποτιμώνται στο παλαιότερο κόστος, το οποίο μπορεί να οδηγήσει σε υψηλότερη αξία αποθεμάτων σε περιόδους αύξησης του κόστους. Αυτό μπορεί να κάνει την επιχείρηση να φαίνεται πιο κερδοφόρα και μπορεί να βελτιώσει τη δανειοληπτική ικανότητα και άλλους χρηματοοικονομικούς δείκτες.

Τόσο η LIFO όσο και η FIFO είναι μέθοδοι λογιστικής απογραφής που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι επιχειρήσεις για τον προσδιορισμό του κόστους των πωληθέντων προϊόντων και της αξίας των αποθεμάτων στο ενεργητικό τους. Κάθε μέθοδος έχει τα δικά της πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα και οι επιχειρήσεις πρέπει να εξετάζουν προσεκτικά ποια μέθοδο θα χρησιμοποιήσουν με βάση τις συγκεκριμένες ανάγκες και περιστάσεις τους. Οι παράγοντες που πρέπει να εξετάζονται περιλαμβάνουν τον αντίκτυπο στη φορολογική υποχρέωση, τον αντίκτυπο στα κέρδη και τον αντίκτυπο στην αποτίμηση των αποθεμάτων. Με την προσεκτική στάθμιση αυτών των παραγόντων, οι επιχειρήσεις μπορούν να επιλέξουν τη μέθοδο λογιστικής απογραφής αποθεμάτων που ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες τους.

2.8 ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

Η κοστολόγηση των παράγωγων προϊόντων είναι μια μέθοδος ανάθεσης κόστους σε προϊόντα που παράγονται ταυτόχρονα σε μια παραγωγική διαδικασία. Τα προϊόντα αυτά είναι συχνά αλληλεξαρτώμενα, πράγμα που σημαίνει ότι η παραγωγή ενός προϊόντος έχει ως αποτέλεσμα την παραγωγή ενός ή περισσότερων άλλων προϊόντων. Τα παράγωγα προϊόντα παράγονται συνήθως σε βιομηχανίες όπως η διύλιση πετρελαίου, η χημική επεξεργασία και η παραγωγή χαρτιού.

Στη βιομηχανία διύλισης πετρελαίου, για παράδειγμα, το αργό πετρέλαιο μεταποιείται σε διάφορα προϊόντα όπως η βενζίνη, το πετρέλαιο ντίζελ και το καύσιμο αεριοθούμενων αεροσκαφών. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας παράγονται επίσης παράγωγα προϊόντα όπως προπάνιο, βουτάνιο και αιθάνιο. Τα προϊόντα αυτά πωλούνται συχνά ως υποπροϊόντα ή χρησιμοποιούνται ως πρώτη ύλη για άλλα προϊόντα. Είναι σημαντικό για τις εταιρείες να αποδίδουν με ακρίβεια το κόστος σε αυτά τα παράγωγα προϊόντα προκειμένου να

προσδιορίζουν την κερδοφορία τους και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες επιχειρηματικές αποφάσεις.

Υπάρχουν διάφορες μέθοδοι για την κοστολόγηση των παράγωγων προϊόντων, όπως η μέθοδος των φυσικών μονάδων, η μέθοδος της αξίας πώλησης κατά τον διαχωρισμό και η μέθοδος της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η μέθοδος των φυσικών μονάδων αποδίδει το κόστος στα παράγωγα προϊόντα με βάση τη φυσική τους ποσότητα. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος παραγωγής κατανέμεται σε κάθε μονάδα παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των παράγωγων προϊόντων. Το συνολικό κόστος παραγωγής διαιρείται στη συνέχεια με τις συνολικές φυσικές μονάδες που παράγονται για να προκύψει το κόστος ανά μονάδα. Η μέθοδος αυτή είναι σχετικά απλή και εύχρηστη, αλλά μπορεί να μην αντικατοπτρίζει με ακρίβεια τις σχετικές αξίες των παράγωγων προϊόντων.

Η μέθοδος της αξίας πώλησης κατά τον διαχωρισμό αποδίδει το κόστος στα παράγωγα προϊόντα με βάση την εκτιμώμενη αξία πώλησης στο σημείο διαχωρισμού τους από το κύριο προϊόν. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το συνολικό κόστος παραγωγής κατανέμεται στο κύριο προϊόν και στα παράγωγα προϊόντα με βάση την εκτιμώμενη αξία πώλησής τους στο σημείο διαχωρισμού. Η μέθοδος αυτή είναι ακριβέστερη από τη μέθοδο των φυσικών μονάδων όσον αφορά την απεικόνιση των σχετικών αξιών των παράγωγων προϊόντων, αλλά απαιτεί ακριβείς εκτιμήσεις των αξιών πωλήσεων.

Η μέθοδος της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας αποδίδει το κόστος στα παράγωγα προϊόντα με βάση την εκτιμώμενη καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους. Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο, το κόστος παραγωγής κατανέμεται στο κύριο προϊόν και στα παράγωγα προϊόντα με βάση την εκτιμώμενη καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία τους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία υπολογίζεται αφαιρώντας τα εκτιμώμενα κόστη περαιτέρω επεξεργασίας, εμπορίας και διανομής από την εκτιμώμενη αξία πώλησης. Αυτή η μέθοδος παρέχει την ακριβέστερη απεικόνιση των σχετικών αξιών των παράγωγων προϊόντων, αλλά απαιτεί τις ακριβέστερες εκτιμήσεις της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η κοστολόγηση των συμπαράγωγων προϊόντων αποτελεί σημαντική πτυχή της λογιστικής του κόστους παραγωγής σε βιομηχανίες όπου παράγονται ταυτόχρονα πολλά προϊόντα. Η ακριβής απόδοση του κόστους σε αυτά τα προϊόντα είναι απαραίτητη για τον προσδιορισμό της κερδοφορίας και τη λήψη τεκμηριωμένων επιχειρηματικών αποφάσεων. Οι μέθοδοι κοστολόγησης των παράγωγων προϊόντων περιλαμβάνουν τη μέθοδο των φυσικών μονάδων,

τη μέθοδο της αξίας πώλησης κατά τον διαχωρισμό και τη μέθοδο της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Κάθε μέθοδος έχει τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της και η επιλογή της μεθόδου εξαρτάται από τις ειδικές συνθήκες της παραγωγικής διαδικασίας.

2.9 ΟΡΙΑΚΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

Η οριακή κοστολόγηση είναι μια λογιστική τεχνική κόστους που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του οριακού κόστους παραγωγής μιας πρόσθετης μονάδας ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας. Είναι επίσης γνωστή ως μεταβλητή κοστολόγηση, καθώς λαμβάνει υπόψη μόνο τα μεταβλητά κόστη που αποδίδονται άμεσα στην παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, όπως τα άμεσα υλικά, η άμεση εργασία και τα μεταβλητά γενικά έξοδα.

Η οριακή κοστολόγηση είναι μια λογιστική τεχνική κόστους που επικεντρώνεται στη συμπεριφορά του κόστους και στη σχέση του με τον όγκο παραγωγής και πωλήσεων. Η οριακή κοστολόγηση βασίζεται στην αρχή ότι το μεταβλητό κόστος μεταβάλλεται άμεσα με τον όγκο παραγωγής, ενώ το σταθερό κόστος παραμένει σταθερό ανεξάρτητα από τον όγκο παραγωγής. Η οριακή κοστολόγηση, επομένως, λαμβάνει υπόψη μόνο τα μεταβλητά κόστη που αποδίδονται άμεσα στην παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, όπως τα άμεσα υλικά, η άμεση εργασία και τα μεταβλητά γενικά έξοδα. Τα σταθερά κόστη, όπως το ενοίκιο, οι μισθοί και η ασφάλιση, δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του οριακού κόστους ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας.

Η οριακή κοστολόγηση έχει αρκετά πλεονεκτήματα σε σχέση με την παραδοσιακή κοστολόγηση απορρόφησης, η οποία κατανέμει το σταθερό κόστος στα προϊόντα με βάση προκαθορισμένα γενικά έξοδα. Ορισμένα από τα πλεονεκτήματα της οριακής κοστολόγησης περιλαμβάνουν:

Ακριβής μέτρηση του κόστους: Η οριακή κοστολόγηση παρέχει ακριβέστερη μέτρηση του κόστους παραγωγής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, καθώς λαμβάνει υπόψη μόνο τα κόστη που μεταβάλλονται άμεσα με τον όγκο παραγωγής. Αυτό διευκολύνει τους διευθυντές να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, τα επίπεδα παραγωγής και τον έλεγχο του κόστους.

Ευελξία: Η οριακή κοστολόγηση είναι πιο ευέλικτη από την παραδοσιακή κοστολόγηση απορρόφησης, καθώς επιτρέπει στους διαχειριστές να υπολογίζουν το περιθώριο συνεισφοράς των επιμέρους προϊόντων και να λαμβάνουν αποφάσεις με βάση την κερδοφορία τους. Αυτό επιτρέπει στους διευθυντές να εντοπίζουν και να εστιάζουν στα προϊόντα που είναι πιο

κερδοφόρα, ενώ παράλληλα καταργούν ή μειώνουν σταδιακά την παραγωγή λιγότερο κερδοφόρων προϊόντων.

Εύκολο στην κατανόηση: Η οριακή κοστολόγηση είναι εύκολη στην κατανόηση και τον υπολογισμό, καθιστώντας την προσιτή σε στελέχη με περιορισμένες λογιστικές γνώσεις. Αυτό επιτρέπει στα στελέχη να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, την παραγωγή και τον έλεγχο του κόστους χωρίς την ανάγκη για εκτεταμένες λογιστικές γνώσεις.

Αποτελεσματική για βραχυπρόθεσμες αποφάσεις: Η οριακή κοστολόγηση είναι αποτελεσματική για βραχυπρόθεσμες αποφάσεις, όπως αποφάσεις τιμολόγησης και παραγωγής, καθώς παρέχει ένα πιο ακριβές μέτρο του κόστους παραγωγής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας βραχυπρόθεσμα.

Παρά τα πλεονεκτήματά της, η οριακή κοστολόγηση έχει επίσης ορισμένα μειονεκτήματα, όπως:

Αγνοεί το σταθερό κόστος: Η οριακή κοστολόγηση αγνοεί τα σταθερά κόστη, όπως το ενοίκιο, οι μισθοί και η ασφάλιση, τα οποία είναι σημαντικά για τον καθορισμό της μακροπρόθεσμης κερδοφορίας ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε υποτιμολόγηση των προϊόντων και των υπηρεσιών, καθώς τα σταθερά κόστη δεν λαμβάνονται πλήρως υπόψη.

Ακατάλληλη για μακροπρόθεσμες αποφάσεις: Η οριακή κοστολόγηση είναι ακατάλληλη για μακροπρόθεσμες αποφάσεις, όπως οι κεφαλαιακές επενδύσεις και ο στρατηγικός σχεδιασμός, καθώς δεν παρέχει μια πλήρη εικόνα του κόστους και της κερδοφορίας ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας μακροπρόθεσμα.

Υπερβολική έμφαση στον έλεγχο του κόστους: Η οριακή κοστολόγηση μπορεί να οδηγήσει σε υπερβολική έμφαση στον έλεγχο του κόστους εις βάρος άλλων σημαντικών παραγόντων, όπως η ποιότητα, η εξυπηρέτηση των πελατών και η καινοτομία. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της συνολικής ανταγωνιστικότητας ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας.

Εφαρμογές της οριακής κοστολόγησης:

Η οριακή κοστολόγηση χρησιμοποιείται ευρέως σε διάφορους κλάδους, συμπεριλαμβανομένων της μεταποίησης, του λιανικού εμπορίου και των υπηρεσιών. Ορισμένες από τις εφαρμογές της οριακής κοστολόγησης περιλαμβάνουν:

Αποφάσεις τιμολόγησης: Η οριακή κοστολόγηση χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της ελάχιστης τιμής που πρέπει να χρεωθεί για ένα προϊόν ή μια υπηρεσία ώστε να καλύψει το μεταβλητό κόστος και να συμβάλει στο σταθερό κόστος.

Αποφάσεις για την πραγματοποίηση ή την αγορά: Η οριακή κοστολόγηση χρησιμοποιείται για να καθοριστεί αν ένα προϊόν ή μια υπηρεσία θα πρέπει να παραχθεί εσωτερικά ή να ανατεθεί σε τρίτους, με βάση το σχετικό κόστος κάθε επιλογής.

Ανάλυση κερδών: Η οριακή κοστολόγηση χρησιμοποιείται για την ανάλυση της κερδοφορίας των επιμέρους προϊόντων και υπηρεσιών, επιτρέποντας στους διευθυντές να εντοπίσουν και να επικεντρωθούν στα πιο κερδοφόρα προϊόντα και υπηρεσίες.

Αποφάσεις για το μείγμα πωλήσεων: Η οριακή κοστολόγηση χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του βέλτιστου μείγματος πωλήσεων διαφόρων προϊόντων και υπηρεσιών, με βάση τα περιθώρια συνεισφοράς και τη ζήτησή τους.

Προϋπολογισμός και προβλέψεις: Η οριακή κοστολόγηση χρησιμοποιείται για την κατάρτιση προϋπολογισμών και προβλέψεων, επιτρέποντας στους διευθυντές να εκτιμούν το κόστος και την κερδοφορία των μελλοντικών δραστηριοτήτων.

Η οριακή κοστολόγηση είναι μια λογιστική τεχνική κόστους που παρέχει μια πιο ακριβή μέτρηση του κόστους παραγωγής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, καθώς λαμβάνει υπόψη μόνο τα μεταβλητά κόστη που αποδίδονται άμεσα στην παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας. Η οριακή κοστολόγηση έχει αρκετά πλεονεκτήματα σε σχέση με την παραδοσιακή κοστολόγηση απορρόφησης, όπως ακρίβεια, ευελιξία, ευκολία χρήσης και αποτελεσματικότητα για βραχυπρόθεσμες αποφάσεις. Ωστόσο, έχει επίσης ορισμένα μειονεκτήματα, συμπεριλαμβανομένης της αγνόησης των σταθερών δαπανών, της ακαταλληλότητας για μακροπρόθεσμες αποφάσεις και της υπερβολικής έμφασης στον έλεγχο του κόστους. Παρά τους περιορισμούς της, η οριακή κοστολόγηση χρησιμοποιείται ευρέως σε διάφορες βιομηχανίες για αποφάσεις τιμολόγησης, αποφάσεις αγοράς ή παραγωγής, ανάλυση κέρδους, αποφάσεις για το μείγμα πωλήσεων και κατάρτιση προϋπολογισμού και προβλέψεων.

2.10 ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

Η κοστολόγηση απορρόφησης είναι μια ευρέως χρησιμοποιούμενη λογιστική τεχνική κόστους που χρησιμοποιείται για την κατανομή όλων των δαπανών που σχετίζονται με την παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων τόσο των μεταβλητών όσο και των

σταθερών δαπανών. Σε αντίθεση με την οριακή κοστολόγηση, η οποία λαμβάνει υπόψη μόνο το μεταβλητό κόστος, η κοστολόγηση απορρόφησης λαμβάνει υπόψη τόσο το μεταβλητό όσο και το σταθερό κόστος, επιτρέποντας μια πιο ακριβή μέτρηση του κόστους παραγωγής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας.

Η κοστολόγηση απορρόφησης είναι μια μέθοδος λογιστικής κόστους που κατανέμει όλα τα κόστη παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων υλικών, της άμεσης εργασίας, των μεταβλητών γενικών εξόδων και των σταθερών γενικών εξόδων, στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παράγονται. Στη συνέχεια, το συνολικό κόστος παραγωγής διαιρείται με το συνολικό αριθμό των παραγόμενων μονάδων για τον προσδιορισμό του κόστους ανά μονάδα. Το κόστος ανά μονάδα περιλαμβάνει τόσο το μεταβλητό όσο και το σταθερό κόστος, γεγονός που επιτρέπει μια πιο ακριβή μέτρηση του κόστους παραγωγής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας.

Πλεονεκτήματα της κοστολόγησης απορρόφησης:

Ακριβής μέτρηση του κόστους: Η κοστολόγηση απορρόφησης παρέχει ακριβέστερη μέτρηση του κόστους παραγωγής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, καθώς περιλαμβάνει τόσο το μεταβλητό όσο και το σταθερό κόστος που συνδέεται με την παραγωγή.

Καλύτερη λήψη αποφάσεων: Η κοστολόγηση απορρόφησης επιτρέπει στους διευθυντές να λαμβάνουν καλύτερες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, το μείγμα προϊόντων και τον όγκο παραγωγής, καθώς παρέχει ακριβέστερη μέτρηση του πραγματικού κόστους παραγωγής.

Συμμόρφωση με τα λογιστικά πρότυπα: Η κοστολόγηση απορρόφησης είναι σύμφωνη με τα λογιστικά πρότυπα και απαιτείται από το νόμο σε ορισμένες χώρες.

Ενθαρρύνει την αποδοτικότητα: Η κοστολόγηση απορρόφησης ενθαρρύνει την αποδοτικότητα στις διαδικασίες παραγωγής, καθώς τα διευθυντικά στελέχη έχουν κίνητρο να μειώσουν το κόστος και να βελτιώσουν την αποδοτικότητα προκειμένου να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη.

Μειονεκτήματα της κοστολόγησης απορρόφησης:

Αγνοεί τη συμπεριφορά του κόστους: Η κοστολόγηση απορρόφησης υποθέτει ότι το σταθερό κόστος είναι σταθερό ανεξάρτητα από το επίπεδο παραγωγής, κάτι που δεν ισχύει πάντα. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε εσφαλμένες κατανομές κόστους και λήψη αποφάσεων.

Κατανομή γενικών εξόδων: Η κατανομή των σταθερών γενικών εξόδων στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μπορεί να είναι αυθαίρετη και να μην αντανακλά την πραγματική χρήση των πόρων.

Δυσκολία στο διαχωρισμό του κόστους: Ορισμένα κόστη δεν μπορούν εύκολα να διαχωριστούν σε μεταβλητά και σταθερά κόστη, γεγονός που καθιστά δύσκολο τον ακριβή καταμερισμό του κόστους.

Μπορεί να οδηγήσει σε μη βέλτιστες αποφάσεις: Η κοστολόγηση απορρόφησης μπορεί να οδηγήσει σε μη βέλτιστες αποφάσεις σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως όταν μια εταιρεία έχει πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα και μπορεί να παράγει περισσότερα προϊόντα χωρίς να επιβαρύνεται με πρόσθετο σταθερό κόστος.

Εφαρμογές της κοστολόγησης απορρόφησης:

Αποφάσεις τιμολόγησης: Η κοστολόγηση απορρόφησης χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της τιμής ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, καθώς παρέχει ένα ακριβέστερο μέτρο του πραγματικού κόστους παραγωγής.

Αποφάσεις για τον όγκο παραγωγής: Η κοστολόγηση απορρόφησης χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του βέλτιστου επιπέδου παραγωγής, καθώς λαμβάνει υπόψη τόσο το μεταβλητό όσο και το σταθερό κόστος που συνδέεται με την παραγωγή.

Ανάλυση κέρδους: Η κοστολόγηση απορρόφησης χρησιμοποιείται για την ανάλυση της κερδοφορίας των επιμέρους προϊόντων και υπηρεσιών, επιτρέποντας στους διευθυντές να εντοπίζουν και να εστιάζουν στα πιο κερδοφόρα προϊόντα και υπηρεσίες.

Προϋπολογισμός και πρόβλεψη: Η κοστολόγηση απορρόφησης χρησιμοποιείται για την κατάρτιση προϋπολογισμών και προβλέψεων, επιτρέποντας στα στελέχη να εκτιμούν το κόστος και την κερδοφορία των μελλοντικών δραστηριοτήτων.

Συμμόρφωση με τα λογιστικά πρότυπα: Η κοστολόγηση απορρόφησης απαιτείται από το νόμο σε ορισμένες χώρες και είναι σύμφωνη με τα λογιστικά πρότυπα.

Συμπερασματικά, η κοστολόγηση απορρόφησης είναι μια ευρέως χρησιμοποιούμενη τεχνική λογιστικής κόστους που χρησιμοποιείται για την κατανομή όλων των δαπανών που συνδέονται με την παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων τόσο των μεταβλητών όσο και των σταθερών δαπανών. Η κοστολόγηση απορρόφησης παρέχει ακριβέστερη μέτρηση του πραγματικού κόστους παραγωγής και απαιτείται από το νόμο σε ορισμένες χώρες. Ενώ η κοστολόγηση απορρόφησης έχει αρκετά πλεονεκτήματα, όπως η

ακριβής μέτρηση του κόστους και η καλύτερη λήψη αποφάσεων, έχει επίσης ορισμένα μειονεκτήματα, όπως η αυθαίρετη κατανομή των σταθερών γενικών εξόδων και η υπόθεση ότι τα σταθερά έξοδα είναι σταθερά ανεξάρτητα από το επίπεδο παραγωγής. Παρά τους περιορισμούς της, η κοστολόγηση απορρόφησης αποτελεί βασικό εργαλείο για αποφάσεις τιμολόγησης, αποφάσεις για τον όγκο παραγωγής, ανάλυση κερδών, κατάρτιση προϋπολογισμού και προβλέψεων και συμμόρφωση με τα λογιστικά πρότυπα σε διάφορους κλάδους.

2.11 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΟΡΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΗΣ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η κοστολόγηση απορρόφησης και η οριακή κοστολόγηση είναι δύο διαφορετικές μέθοδοι κοστολόγησης που χρησιμοποιούνται ευρέως στη λογιστική κόστους. Οι δύο μέθοδοι διαφέρουν ως προς τον τρόπο με τον οποίο κατανέμουν το κόστος στα προϊόντα και τις υπηρεσίες. Χαρακτηριστικά:

Απορροφητική κοστολόγηση:

Η κοστολόγηση απορρόφησης λαμβάνει υπόψη όλα τα κόστη που σχετίζονται με την παραγωγή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων τόσο των μεταβλητών όσο και των σταθερών εξόδων.

Όλα τα κόστη παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων υλικών, της άμεσης εργασίας, των μεταβλητών γενικών εξόδων και των σταθερών γενικών εξόδων, κατανέμονται στα προϊόντα.

Η κοστολόγηση απορρόφησης απαιτείται από τις Γενικά Αποδεκτές Λογιστικές Αρχές (GAAP) και χρησιμοποιείται επίσης για φορολογικούς σκοπούς σε πολλές χώρες.

Η κοστολόγηση απορρόφησης περιλαμβάνει μια πρόβλεψη για κέρδος στο κόστος ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας.

Οριακή κοστολόγηση:

Η οριακή κοστολόγηση λαμβάνει υπόψη μόνο το μεταβλητό κόστος που μεταβάλλεται με το επίπεδο παραγωγής.

Μόνο το μεταβλητό κόστος παραγωγής, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων υλικών, της άμεσης εργασίας και των μεταβλητών γενικών εξόδων, κατανέμεται στα προϊόντα.

Η οριακή κοστολόγηση δεν απαιτείται από τα λογιστικά πρότυπα και δεν χρησιμοποιείται για φορολογικούς σκοπούς.

Η οριακή κοστολόγηση δεν περιλαμβάνει πρόβλεψη κέρδους στο κόστος ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας.

Πλεονεκτήματα:

Απορροφητική κοστολόγηση:

Η κοστολόγηση απορρόφησης παρέχει ακριβέστερη μέτρηση του πραγματικού κόστους παραγωγής, επειδή περιλαμβάνει τόσο το μεταβλητό όσο και το σταθερό κόστος.

Η κοστολόγηση απορρόφησης απαιτείται από το νόμο σε ορισμένες χώρες, γεγονός που διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τα λογιστικά πρότυπα.

Η κοστολόγηση απορρόφησης παρέχει μια καλύτερη βάση για τις αποφάσεις τιμολόγησης και τον προσδιορισμό της κερδοφορίας των προϊόντων και των υπηρεσιών.

Η κοστολόγηση απορρόφησης επιτρέπει την καλύτερη κατανόηση της συμπεριφοράς του κόστους των προϊόντων, ιδίως για τον μακροπρόθεσμο προγραμματισμό.

Οριακή κοστολόγηση:

Η οριακή κοστολόγηση είναι απλή στην κατανόηση και την εφαρμογή, καθιστώντας την πιο χρήσιμη για τη λήψη βραχυπρόθεσμων αποφάσεων.

Η οριακή κοστολόγηση παρέχει μια σαφέστερη εικόνα του περιθωρίου συνεισφοράς, η οποία είναι χρήσιμη για τη λήψη αποφάσεων.

Η οριακή κοστολόγηση εξαλείφει την αυθαίρετη κατανομή του σταθερού κόστους, η οποία μπορεί να στρεβλώσει το πραγματικό κόστος παραγωγής.

Μειονεκτήματα:

Απορροφητική κοστολόγηση:

Η κοστολόγηση απορρόφησης μπορεί να στρεβλώσει το πραγματικό κόστος παραγωγής με την αυθαίρετη κατανομή των σταθερών γενικών εξόδων.

Η κοστολόγηση απορρόφησης υποθέτει ότι το σταθερό κόστος είναι σταθερό ανεξάρτητα από το επίπεδο παραγωγής, κάτι που μπορεί να μην είναι ακριβές στην πράξη.

Η κοστολόγηση απορρόφησης μπορεί να οδηγήσει σε υπερπαραγωγή, καθώς τα σταθερά γενικά έξοδα κατανέμονται σε όλες τις μονάδες που παράγονται, ακόμη και αν δεν πωλούνται.

Οριακή κοστολόγηση:

Η οριακή κοστολόγηση μπορεί να μην παρέχει πλήρη εικόνα του πραγματικού κόστους παραγωγής, καθώς λαμβάνει υπόψη μόνο τα μεταβλητά κόστη.

Η οριακή κοστολόγηση δεν λαμβάνει υπόψη τα σταθερά κόστη, τα οποία εξακολουθούν να είναι απαραίτητα για την παραγωγή αγαθών ή υπηρεσιών.

Η οριακή κοστολόγηση μπορεί να οδηγήσει σε υποτιμολόγηση των προϊόντων, καθώς δεν περιλαμβάνει μια πρόβλεψη για το κέρδος στο κόστος ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας.

Η κοστολόγηση απορρόφησης και η οριακή κοστολόγηση είναι δύο δημοφιλείς μέθοδοι κοστολόγησης που διαφέρουν ως προς την προσέγγισή τους για την κατανομή του κόστους στα προϊόντα και τις υπηρεσίες. Η κοστολόγηση απορρόφησης είναι μια πιο ολοκληρωμένη μέθοδος που περιλαμβάνει τόσο το μεταβλητό όσο και το σταθερό κόστος στο κόστος παραγωγής. Η οριακή κοστολόγηση λαμβάνει υπόψη μόνο το μεταβλητό κόστος και είναι μια απλούστερη προσέγγιση που είναι χρήσιμη για τη λήψη βραχυπρόθεσμων αποφάσεων. Και οι δύο μέθοδοι έχουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους και η επιλογή μεταξύ τους εξαρτάται από τις συγκεκριμένες ανάγκες και τους στόχους του οργανισμού.

2.12 ΠΡΟΤΥΠΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

Η χρήση της πρότυπης κοστολόγησης είναι μια σημαντική τεχνική που χρησιμοποιείται στη διοικητική λογιστική για να βοηθήσει τις επιχειρήσεις στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Η πρότυπη κοστολόγηση είναι ένα εργαλείο που επιτρέπει στις επιχειρήσεις να καθορίζουν πρότυπα κόστη για υλικά, εργασία και γενικά έξοδα, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως σημεία αναφοράς για τη μέτρηση της πραγματικής απόδοσης. Το παρόν δοκίμιο θα εξετάσει την έννοια της πρότυπης κοστολόγησης και τη σημασία της στη διοικητική λογιστική.

ΟΡΙΣΜΟΣ:

Η πρότυπη κοστολόγηση είναι μια τεχνική που χρησιμοποιείται στη διοικητική λογιστική η οποία περιλαμβάνει τον καθορισμό προκαθορισμένων προτύπων για το κόστος και τη σύγκρισή τους με το πραγματικό κόστος που έχει πραγματοποιηθεί. Τα πρότυπα αυτά βασίζονται σε εκτιμήσεις σχετικά με το ποιο θα έπρεπε να είναι το κόστος, δεδομένου του επιπέδου παραγωγής ή δραστηριότητας. Τα πρότυπα αυτά καθορίζονται για τα άμεσα υλικά, την άμεση εργασία και τα γενικά έξοδα. Τα άμεσα υλικά αναφέρονται στα υλικά που χρησιμοποιούνται άμεσα στη διαδικασία παραγωγής. Η άμεση εργασία αναφέρεται στην εργασία που εμπλέκεται άμεσα στην παραγωγική διαδικασία. Τα γενικά έξοδα αναφέρονται στο έμμεσο κόστος της παραγωγής, όπως το ενοίκιο, οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και οι αποσβέσεις.

Το πρότυπο κόστος καθορίζεται με βάση διάφορους παράγοντες, όπως ιστορικά στοιχεία, τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και το επίπεδο αποτελεσματικότητας που επιδιώκει να επιτύχει η εταιρεία. Αυτά τα τυποποιημένα κόστη χρησιμοποιούνται ως σημεία αναφοράς για τη μέτρηση της πραγματικής απόδοσης. Συγκρίνοντας το πραγματικό κόστος με το πρότυπο κόστος, η εταιρεία μπορεί να εντοπίσει τις αποκλίσεις και να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση της απόδοσης.

Υπάρχουν διάφορα πλεονεκτήματα από τη χρήση της πρότυπης κοστολόγησης. Πρώτον, η πρότυπη κοστολόγηση παρέχει ένα πλαίσιο για τον προϋπολογισμό και τον προγραμματισμό. Με τον καθορισμό προκαθορισμένων προτύπων για το κόστος, οι εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιούν αυτές τις πληροφορίες για τη δημιουργία προϋπολογισμών και την πρόβλεψη μελλοντικών δαπανών. Αυτό επιτρέπει στις εταιρείες να σχεδιάζουν το μέλλον και να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων.

Δεύτερον, η πρότυπη κοστολόγηση παρέχει μια βάση για τη μέτρηση της απόδοσης. Συγκρίνοντας το πραγματικό κόστος με το πρότυπο κόστος, οι εταιρείες μπορούν να εντοπίζουν αποκλίσεις και να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση της απόδοσης. Αυτό επιτρέπει στις εταιρείες να εντοπίζουν τους τομείς στους οποίους μπορεί να μειωθεί το κόστος και να βελτιωθεί η αποδοτικότητα.

Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για την παρακίνηση των εργαζομένων. Με τον καθορισμό προτύπων απόδοσης, οι εργαζόμενοι ενθαρρύνονται να πληρούν ή να υπερβαίνουν αυτά τα πρότυπα. Αυτό μπορεί να βελτιώσει τα κίνητρα και το ηθικό, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητας.

Υπάρχουν επίσης αρκετά μειονεκτήματα της χρήσης της τυποποιημένης κοστολόγησης. Πρώτον, η εφαρμογή της τυποποιημένης κοστολόγησης μπορεί να είναι χρονοβόρα και δαπανηρή. Ο καθορισμός του πρότυπου κόστους απαιτεί σημαντικό χρόνο και προσπάθεια, γεγονός που μπορεί να είναι δαπανηρό για τις μικρές επιχειρήσεις.

Δεύτερον, η τυποποιημένη κοστολόγηση μπορεί να είναι ανελαστική. Τα πρότυπα καθορίζονται με βάση εκτιμήσεις και μπορεί να είναι δύσκολο να προσαρμοστούν αν οι συνθήκες αλλάξουν. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε ανακριβείς εκτιμήσεις κόστους και αποκλίσεις που είναι δύσκολο να εξηγηθούν.

Τέλος, η πρότυπη κοστολόγηση μπορεί να οδηγήσει σε εστίαση στη μείωση του κόστους εις βάρος άλλων σημαντικών παραγόντων, όπως η ποιότητα και η ικανοποίηση των πελατών. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε βραχυπρόθεσμη εστίαση στη μείωση του κόστους, αντί για μακροπρόθεσμη εστίαση στη βιωσιμότητα της επιχείρησης.

Η εφαρμογή της τυποποιημένης κοστολόγησης περιλαμβάνει διάφορα βήματα. Πρώτον, η επιχείρηση πρέπει να προσδιορίσει τα κόστη που θα συμπεριληφθούν στο πρότυπο κόστος. Αυτό περιλαμβάνει τα άμεσα υλικά, την άμεση εργασία και τα γενικά έξοδα. Δεύτερον, η εταιρεία πρέπει να καθορίσει το πρότυπο κόστος για καθένα από αυτά τα στοιχεία κόστους. Αυτό περιλαμβάνει τον καθορισμό προτύπων για την ποσότητα και την τιμή των υλικών, το ποσοστό μισθού και τις ώρες εργασίας και το επίπεδο των γενικών εξόδων που θα

πραγματοποιηθούν. Ακολούθως, η εταιρεία πρέπει να καθιερώσει ένα σύστημα καταγραφής και αναφοράς του πραγματικού κόστους. Αυτό επιτρέπει στην εταιρεία να συγκρίνει το πραγματικό κόστος με το πρότυπο κόστος και να εντοπίζει τις αποκλίσεις. Τέλος, η εταιρεία πρέπει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπιση των αποκλίσεων που εντοπίζονται. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τη διερεύνηση των αιτιών της απόκλισης και τη λήψη μέτρων για τη μείωση του κόστους ή τη βελτίωση της αποδοτικότητας.

Συμπερασματικά, η πρότυπη κοστολόγηση είναι μια σημαντική τεχνική που χρησιμοποιείται στη διοικητική λογιστική για να βοηθήσει τις επιχειρήσεις στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Περιλαμβάνει τον καθορισμό προκαθορισμένων προτύπων για το κόστος και τη σύγκρισή τους με το πραγματικό κόστος και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον προϋπολογισμό και τον προγραμματισμό, τη μέτρηση της απόδοσης και την παρακίνηση των εργαζομένων. Ωστόσο, η πρότυπη κοστολόγηση έχει επίσης μειονεκτήματα, όπως η έλλειψη ευελιξίας, η πιθανότητα βραχυπρόθεσμης εστίασης στη μείωση του κόστους και ο χρόνος και το κόστος που απαιτούνται για την εφαρμογή. Παρά τα μειονεκτήματα αυτά, η πρότυπη κοστολόγηση παραμένει ένα πολύτιμο εργαλείο για πολλές επιχειρήσεις, ιδίως για εκείνες που δραστηριοποιούνται στους κλάδους της μεταποίησης και της παραγωγής.

Στην πράξη, η πρότυπη κοστολόγηση μπορεί να εφαρμοστεί με διάφορες τεχνικές, συμπεριλαμβανομένης της κοστολόγησης βάσει δραστηριοτήτων και της ανάλυσης αποκλίσεων. Η κοστολόγηση με βάση τις δραστηριότητες περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των δραστηριοτήτων που εμπλέκονται στη διαδικασία παραγωγής και την ανάθεση κόστους σε αυτές τις δραστηριότητες, επιτρέποντας ακριβέστερες εκτιμήσεις κόστους. Η ανάλυση αποκλίσεων περιλαμβάνει τη σύγκριση του πραγματικού κόστους με το πρότυπο κόστος και τον εντοπισμό των αιτιών τυχόν αποκλίσεων, επιτρέποντας τη λήψη στοχευμένων μέτρων για την αντιμετώπιση των αποκλίσεων αυτών.

Συνολικά, η πρότυπη κοστολόγηση είναι μια σημαντική τεχνική της διοικητικής λογιστικής που μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Παρόλο που έχει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, παραμένει ένα πολύτιμο εργαλείο για πολλές επιχειρήσεις, ιδίως για εκείνες που δραστηριοποιούνται στους κλάδους της μεταποίησης και της παραγωγής. Η εφαρμογή της πρότυπης κοστολόγησης περιλαμβάνει διάφορα βήματα, όπως ο προσδιορισμός του κόστους, ο καθορισμός προτύπων, η καταγραφή του πραγματικού κόστους και η λήψη κατάλληλων μέτρων για την αντιμετώπιση τυχόν αποκλίσεων που εντοπίζονται. Με τη χρήση της πρότυπης κοστολόγησης, οι επιχειρήσεις μπορούν να βελτιώσουν τις διαδικασίες προϋπολογισμού και προγραμματισμού, να μετρήσουν την απόδοση και να

παρακινήσουν τους εργαζομένους να επιτύχουν υψηλότερα επίπεδα αποδοτικότητας και παραγωγικότητας.

Η πρότυπη κοστολόγηση είναι μια μέθοδος διοικητικής λογιστικής που περιλαμβάνει τον καθορισμό προκαθορισμένων προτύπων για το κόστος και τη σύγκρισή τους με το πραγματικό κόστος. Η τεχνική αυτή χρησιμοποιείται σε πολλές επιχειρήσεις, ιδίως σε εκείνες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της παραγωγής, για να βοηθήσει στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Ένα από τα βασικά πλεονεκτήματα της πρότυπης κοστολόγησης είναι η ικανότητά της να βοηθά στην κατάρτιση προϋπολογισμού και στον προγραμματισμό, στη μέτρηση της απόδοσης και στην παρακίνηση των εργαζομένων. Για να κατανοήσουμε πλήρως τα οφέλη της πρότυπης κοστολόγησης, είναι σημαντικό να εξετάσουμε λεπτομερέστερα τη μοντελοποίηση της πρότυπης κοστολόγησης. Το παρόν δοκίμιο θα εξετάσει τη μοντελοποίηση της πρότυπης κοστολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της σημασίας της, των τύπων μοντέλων που χρησιμοποιούνται, καθώς και των πλεονεκτημάτων και των περιορισμών της μοντελοποίησης.

2.13 ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

Η μοντελοποίηση αποτελεί σημαντική πτυχή της τυποποιημένης κοστολόγησης, καθώς επιτρέπει στις επιχειρήσεις να κατανοήσουν την επίδραση διαφόρων παραγόντων στο κόστος τους. Με τη χρήση μοντέλων, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσομοιώσουν διαφορετικά σενάρια και να καθορίσουν πώς οι αλλαγές στις εισροές, όπως τα υλικά ή το κόστος εργασίας, θα επηρεάσουν το κόστος τους. Αυτό τους επιτρέπει να λαμβάνουν πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων και την τιμολόγηση.

Τα μοντέλα μπορούν επίσης να βοηθήσουν στον εντοπισμό αποκλίσεων μεταξύ πραγματικού και τυπικού κόστους. Συγκρίνοντας το πραγματικό κόστος με το πρότυπο κόστος, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν τις αιτίες τυχόν αποκλίσεων και να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπισή τους. Τα μοντέλα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προσομοίωση των επιπτώσεων διαφόρων αλλαγών στο κόστος, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να καθορίσουν την πιο αποτελεσματική πορεία δράσης.

Τύποι μοντέλων που χρησιμοποιούνται στην πρότυπη κοστολόγηση

Υπάρχουν διάφοροι τύποι μοντέλων που χρησιμοποιούνται στην τυποποιημένη κοστολόγηση για να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να κατανοήσουν τον αντίκτυπο των διαφόρων παραγόντων

στο κόστος τους. Κάθε ένα από αυτά τα μοντέλα έχει τα δικά του μοναδικά χαρακτηριστικά και οφέλη και έχει σχεδιαστεί για να καλύπτει συγκεκριμένες επιχειρηματικές ανάγκες.

2.14 ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗΣ

Η ανάλυση διακύμανσης είναι μια τεχνική που χρησιμοποιείται για τη σύγκριση του πραγματικού κόστους με το προϋπολογισμένο ή το πρότυπο κόστος και τον εντοπισμό των λόγων για τυχόν διαφορές. Τα μοντέλα ανάλυσης αποκλίσεων χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των διαφορών μεταξύ πραγματικού και προϋπολογισμένου κόστους και για τον εντοπισμό των αιτιών αυτών των αποκλίσεων. Αυτό το είδος μοντέλου μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να κατανοήσουν τις επιπτώσεις παραγόντων όπως οι αλλαγές στον όγκο, οι αλλαγές στις τιμές των εισροών και οι αλλαγές στα ποσοστά εργασίας στο κόστος τους.

Το μοντέλο ανάλυσης διακύμανσης βασίζεται στην υπόθεση ότι το κόστος μπορεί να χωριστεί σε δύο κατηγορίες: το σταθερό κόστος και το μεταβλητό κόστος. Τα σταθερά κόστη είναι εκείνα που δεν μεταβάλλονται με τις μεταβολές του όγκου, ενώ τα μεταβλητά κόστη είναι εκείνα που μεταβάλλονται με τις μεταβολές του όγκου. Για παράδειγμα, το ενοίκιο ενός εργοστασίου είναι σταθερό κόστος, ενώ το κόστος των πρώτων υλών είναι μεταβλητό κόστος.

Το μοντέλο ανάλυσης διακύμανσης περιλαμβάνει τον υπολογισμό της διαφοράς μεταξύ του πραγματικού κόστους και του προϋπολογισμένου ή του τυπικού κόστους. Η διαφορά αυτή ονομάζεται απόκλιση και μπορεί να είναι είτε ευνοϊκή είτε δυσμενής. Μια ευνοϊκή απόκλιση εμφανίζεται όταν το πραγματικό κόστος είναι χαμηλότερο από το προϋπολογισθέν ή το πρότυπο κόστος, ενώ μια δυσμενής απόκλιση εμφανίζεται όταν το πραγματικό κόστος είναι υψηλότερο από το προϋπολογισθέν ή το πρότυπο κόστος.

Υπάρχουν δύο κύριοι τύποι αποκλίσεων: αποκλίσεις τιμών και αποκλίσεις ποσοτήτων. Οι αποκλίσεις τιμής εμφανίζονται όταν το πραγματικό κόστος ανά μονάδα εισροών διαφέρει από το προϋπολογισμένο ή το πρότυπο κόστος ανά μονάδα εισροών. Ποσοτικές αποκλίσεις προκύπτουν όταν η πραγματική ποσότητα των χρησιμοποιούμενων εισροών διαφέρει από την προϋπολογισθείσα ή την τυποποιημένη ποσότητα εισροών.

Οι αποκλίσεις τιμών μπορεί να οφείλονται σε μεταβολές στις τιμές των εισροών ή σε μεταβολές στην ποιότητα των εισροών. Οι αποκλίσεις ποσότητας μπορεί να οφείλονται σε μεταβολές του όγκου ή σε μεταβολές της αποτελεσματικότητας της παραγωγικής διαδικασίας. Αναλύοντας αυτές τις αποκλίσεις, οι επιχειρήσεις μπορούν να εντοπίσουν τους τομείς στους οποίους μπορούν να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητά τους και να μειώσουν το κόστος τους.

Το μοντέλο ανάλυσης αποκλίσεων μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό της συνολικής απόκλισης, η οποία είναι η διαφορά μεταξύ του πραγματικού κόστους και του προϋπολογισμένου ή του τυπικού κόστους για μια συγκεκριμένη περίοδο. Αυτή η συνολική απόκλιση μπορεί να αναλυθεί στις επιμέρους αποκλίσεις της, ώστε να εντοπιστούν οι συγκεκριμένοι παράγοντες που οδηγούν στην απόκλιση.

Εκτός από τον εντοπισμό τομέων για μείωση του κόστους, το μοντέλο ανάλυσης αποκλίσεων μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για την παρακολούθηση των επιδόσεων των διαφόρων τμημάτων ή επιχειρηματικών μονάδων. Συγκρίνοντας τις αποκλίσεις για διαφορετικά τμήματα ή επιχειρηματικές μονάδες, οι επιχειρήσεις μπορούν να εντοπίσουν τους τομείς στους οποίους η απόδοση υστερεί και να λάβουν διορθωτικά μέτρα.

Συνοψίζοντας, το μοντέλο ανάλυσης αποκλίσεων είναι ένα ισχυρό εργαλείο για τον εντοπισμό των τομέων στους οποίους οι επιχειρήσεις μπορούν να βελτιώσουν την αποδοτικότητά τους και να μειώσουν το κόστος τους. Αναλύοντας τις αποκλίσεις μεταξύ του πραγματικού κόστους και του προϋπολογισμένου ή του τυπικού κόστους, οι επιχειρήσεις μπορούν να εντοπίσουν τους συγκεκριμένους παράγοντες που οδηγούν στις αποκλίσεις και να αναλάβουν διορθωτική δράση. Το μοντέλο ανάλυσης αποκλίσεων αποτελεί βασικό στοιχείο της πρότυπης κοστολόγησης και χρησιμοποιείται ευρέως από επιχειρήσεις όλων των μεγεθών και κλάδων.

2.15 ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Η κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων (ABC) είναι μια μέθοδος κατανομής του έμμεσου κόστους σε προϊόντα ή υπηρεσίες με βάση τις δραστηριότητες που καταναλώνουν το κόστος αυτό. Τα μοντέλα ABC χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του κόστους που σχετίζεται με κάθε δραστηριότητα και στη συνέχεια κατανέμουν το κόστος αυτό στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που το καταναλώνουν. Αυτός ο τύπος μοντέλου μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να κατανοήσουν το πραγματικό κόστος παραγωγής ενός προϊόντος ή παροχής μιας υπηρεσίας και να εντοπίσουν ευκαιρίες για μείωση του κόστους.

Η κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων (ABC) είναι ένα μοντέλο που χρησιμοποιείται στην τυποποιημένη κοστολόγηση για την κατανομή του κόστους σε προϊόντα ή υπηρεσίες με βάση τις δραστηριότητες που απαιτούνται για την παραγωγή ή την παροχή τους. Το μοντέλο ABC είναι ένας πιο ακριβής τρόπος κατανομής του κόστους σε σχέση με τις παραδοσιακές μεθόδους κοστολόγησης, οι οποίες κατανέμουν το κόστος με βάση έναν μόνο οδηγό κόστους, όπως οι εργατοώρες ή οι ώρες μηχανής.

Το μοντέλο ABC περιλαμβάνει τον προσδιορισμό των δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την παραγωγή ή την παροχή ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας και τον προσδιορισμό του κόστους κάθε δραστηριότητας. Το κόστος αυτό κατανέμεται στη συνέχεια στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες με βάση την ποσότητα κάθε δραστηριότητας που απαιτείται για την παραγωγή ή την παροχή τους.

Το μοντέλο ABC βασίζεται στην υπόθεση ότι δεν απαιτούν όλα τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες την ίδια ποσότητα πόρων για την παραγωγή ή την παροχή. Ορισμένα προϊόντα ή υπηρεσίες μπορεί να απαιτούν περισσότερο χρόνο εγκατάστασης ή πιο πολύπλοκες διαδικασίες παραγωγής, για παράδειγμα, και αυτές οι δραστηριότητες θα έχουν υψηλότερο κόστος που συνδέεται με αυτές.

Το μοντέλο ABC περιλαμβάνει διάφορα βήματα, όπως:

Προσδιορισμός των δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την παραγωγή ή την παροχή κάθε προϊόντος ή υπηρεσίας.

Προσδιορισμός του κόστους κάθε δραστηριότητας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την εκτίμηση του κόστους της εργασίας, του εξοπλισμού ή άλλων πόρων που απαιτούνται για την εκτέλεση κάθε δραστηριότητας.

Προσδιορισμός του ποσού κάθε δραστηριότητας που απαιτείται για την παραγωγή ή την παροχή κάθε προϊόντος ή υπηρεσίας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την ανάλυση των διαδικασιών παραγωγής ή παροχής υπηρεσιών για τον προσδιορισμό των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων που απαιτούνται για κάθε προϊόν ή υπηρεσία.

Κατανομή του κόστους κάθε δραστηριότητας στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες με βάση την ποσότητα κάθε δραστηριότητας που απαιτείται για την παραγωγή ή την παροχή τους.

Το μοντέλο ABC μπορεί να παρέχει στις επιχειρήσεις ακριβέστερες πληροφορίες σχετικά με το πραγματικό κόστος κάθε προϊόντος ή υπηρεσίας. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη λήψη πιο τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με την τιμολόγηση, το μείγμα προϊόντων και την κατανομή των πόρων. Για παράδειγμα, μια επιχείρηση μπορεί να ανακαλύψει ότι ένα συγκεκριμένο προϊόν είναι λιγότερο κερδοφόρο από ό,τι αρχικά είχε θεωρηθεί, επειδή απαιτεί περισσότερους πόρους για την παραγωγή του από ό,τι είχε αρχικά εκτιμηθεί.

Το μοντέλο ABC μπορεί επίσης να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να εντοπίσουν τομείς στους οποίους μπορούν να βελτιώσουν την αποδοτικότητά τους και να μειώσουν το κόστος τους. Αναλύοντας το κόστος κάθε δραστηριότητας, οι επιχειρήσεις μπορούν να εντοπίσουν τις δραστηριότητες που είναι ιδιαίτερα δαπανηρές και να αναζητήσουν τρόπους για να μειώσουν το κόστος τους ή να τις εξαλείψουν εντελώς. Για παράδειγμα, μια επιχείρηση μπορεί να ανακαλύψει ότι μια συγκεκριμένη διαδικασία εγκατάστασης διαρκεί περισσότερο από όσο χρειάζεται και να εφαρμόσει αλλαγές για να μειώσει τον απαιτούμενο χρόνο.

Συνοψίζοντας, το μοντέλο ABC είναι ένας πιο ακριβής τρόπος κατανομής του κόστους σε σχέση με τις παραδοσιακές μεθόδους κοστολόγησης. Προσδιορίζοντας τις δραστηριότητες που απαιτούνται για την παραγωγή ή την παροχή κάθε προϊόντος ή υπηρεσίας και κατανέμοντας το κόστος με βάση την ποσότητα κάθε απαιτούμενης δραστηριότητας, οι επιχειρήσεις μπορούν να αποκτήσουν μια πιο ακριβή εικόνα του πραγματικού κόστους κάθε προϊόντος ή υπηρεσίας. Το μοντέλο ABC μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να λάβουν πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, το μείγμα προϊόντων και την κατανομή των πόρων και να εντοπίσουν τους τομείς στους οποίους μπορούν να βελτιώσουν την αποδοτικότητά τους και να μειώσουν το κόστος τους.

2.16 ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΟΓΚΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ (CVP)

Η ανάλυση κόστους όγκου κέρδους (CVP) είναι ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται για την ανάλυση της σχέσης μεταξύ κόστους, όγκου και κέρδους. Τα μοντέλα CVP χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του σημείου νεκρού σημείου, το οποίο είναι το σημείο στο οποίο τα έσοδα της επιχείρησης είναι ίσα με το κόστος της. Αυτό το είδος μοντέλου μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να κατανοήσουν τον αντίκτυπο των αλλαγών στον όγκο στο κόστος και τα κέρδη τους και να εντοπίσουν ευκαιρίες για μείωση του κόστους ή δημιουργία εσόδων.

Το μοντέλο ανάλυσης CVP βασίζεται σε διάφορες παραδοχές, μεταξύ των οποίων:

Τα κόστη μπορούν να χωριστούν σε σταθερά κόστη και μεταβλητά κόστη. Τα σταθερά κόστη είναι εκείνα που δεν μεταβάλλονται με τις μεταβολές του όγκου πωλήσεων, ενώ τα μεταβλητά κόστη είναι εκείνα που αυξάνονται ή μειώνονται με τις μεταβολές του όγκου πωλήσεων.

Η τιμή πώλησης ανά μονάδα παραμένει σταθερή ανεξάρτητα από τον όγκο πωλήσεων.

Όλες οι μονάδες που παράγονται πωλούνται.

Το μείγμα παραγωγής παραμένει σταθερό.

Για να εκτελέσει ανάλυση CVP, μια επιχείρηση πρέπει πρώτα να προσδιορίσει τα σταθερά και μεταβλητά της κόστη. Τα σταθερά έξοδα είναι δαπάνες που δεν μεταβάλλονται ανεξάρτητα από τον όγκο πωλήσεων, όπως τα ενοίκια, οι μισθοί και οι ασφάλειες. Τα μεταβλητά έξοδα είναι έξοδα που μεταβάλλονται ανάλογα με τον όγκο των πωλήσεων, όπως τα υλικά, η εργασία και τα έξοδα αποστολής.

Το επόμενο βήμα είναι ο υπολογισμός του περιθωρίου συνεισφοράς, το οποίο είναι το ποσό των εσόδων που απομένει μετά την αφαίρεση των μεταβλητών δαπανών. Αυτό το περιθώριο συνεισφοράς χρησιμοποιείται για την κάλυψη των σταθερών δαπανών και τη δημιουργία κέρδους. Το περιθώριο συνεισφοράς ανά μονάδα μπορεί να υπολογιστεί αφαιρώντας το μεταβλητό κόστος ανά μονάδα από την τιμή πώλησης ανά μονάδα.

Μόλις υπολογιστεί το περιθώριο συνεισφοράς, μια εταιρεία μπορεί να το χρησιμοποιήσει για να προσδιορίσει το σημείο νεκρού σημείου, το οποίο είναι το επίπεδο όγκου πωλήσεων στο οποίο τα έσοδα της εταιρείας ισούνται με το συνολικό κόστος της. Το σημείο νεκρού σημείου μπορεί να υπολογιστεί διαιρώντας το σταθερό κόστος με το περιθώριο συνεισφοράς ανά μονάδα.

Πέρα από το σημείο νεκρού σημείου, κάθε επιπλέον μονάδα που πωλείται συμβάλλει στο κέρδος της εταιρείας. Αυτό σημαίνει ότι όσο αυξάνεται ο όγκος των πωλήσεων, αυξάνεται και το κέρδος της εταιρείας. Η σχέση μεταξύ του όγκου πωλήσεων και του κέρδους μπορεί να απεικονιστεί με τη χρήση ενός διαγράμματος CVP, το οποίο απεικονίζει τα έσοδα, το συνολικό κόστος και το κέρδος της εταιρείας σε διαφορετικά επίπεδα όγκου πωλήσεων.

Η ανάλυση CVP μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη λήψη ποικίλων στρατηγικών αποφάσεων. Για παράδειγμα, μια εταιρεία μπορεί να χρησιμοποιήσει την ανάλυση CVP για να προσδιορίσει τον ελάχιστο όγκο πωλήσεων που απαιτείται για τη δημιουργία ενός επιθυμητού κέρδους ή για να προσδιορίσει τον αντίκτυπο μιας αλλαγής των τιμών στα κέρδη της. Η ανάλυση CVP μπορεί επίσης να βοηθήσει τις εταιρείες να θέσουν στόχους πωλήσεων και να καταναείμουν τους πόρους τους πιο αποτελεσματικά.

Εν κατακλείδι, η ανάλυση CVP είναι ένα ισχυρό εργαλείο για τις εταιρείες προκειμένου να κατανοήσουν τη σχέση μεταξύ κόστους, όγκου πωλήσεων και κέρδους. Προσδιορίζοντας το σταθερό και το μεταβλητό κόστος, υπολογίζοντας το περιθώριο συνεισφοράς και προσδιορίζοντας το σημείο νεκρού σημείου, οι εταιρείες μπορούν να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, τον όγκο πωλήσεων και την κατανομή

των πόρων. Η ανάλυση CVP μπορεί να βοηθήσει τις εταιρείες να θέσουν ρεαλιστικούς στόχους πωλήσεων, να σχεδιάσουν τη μελλοντική τους ανάπτυξη και να βελτιστοποιήσουν την κερδοφορία τους.

2.17 ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ:

Τα μοντέλα προσομοίωσης χρησιμοποιούνται για την προσομοίωση διαφόρων σεναρίων και την πρόβλεψη των επιπτώσεων διαφόρων παραγόντων στο κόστος της επιχείρησης. Τα μοντέλα προσομοίωσης χρησιμοποιούν στατιστικές μεθόδους για να δημιουργήσουν ένα εύρος πιθανών αποτελεσμάτων, με βάση διαφορετικές εισροές και παραδοχές. Αυτός ο τύπος μοντέλου μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να κατανοήσουν τις πιθανές επιπτώσεις διαφόρων παραγόντων στο κόστος τους και να προσδιορίσουν την καλύτερη πορεία δράσης για την επίτευξη των στόχων τους.

Τα μοντέλα προσομοίωσης χρησιμοποιούνται ευρέως στην τυποποιημένη κοστολόγηση για τη δοκιμή διαφορετικών σεναρίων και την ανάλυση των επιπτώσεων των αλλαγών στις μεταβλητές στην απόδοση μιας εταιρείας. Τα μοντέλα προσομοίωσης περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός εικονικού μοντέλου των λειτουργιών μιας εταιρείας και τη χρήση του για την προσομοίωση διαφορετικών σεναρίων ώστε να κατανοηθεί πώς οι διάφορες μεταβλητές επηρεάζουν το αποτέλεσμα.

Τα μοντέλα προσομοίωσης περιλαμβάνουν συνήθως τέσσερα βασικά βήματα: δημιουργία μοντέλου, συλλογή δεδομένων εισόδου, προσομοίωση και ανάλυση εξόδου. Στη φάση της δημιουργίας του μοντέλου, δημιουργείται ένα εικονικό μοντέλο των λειτουργιών της εταιρείας. Το μοντέλο αυτό περιλαμβάνει όλες τις βασικές μεταβλητές που επηρεάζουν την απόδοση της εταιρείας, όπως ο όγκος πωλήσεων, η παραγωγική ικανότητα, το μεταβλητό και το σταθερό κόστος και οι στρατηγικές τιμολόγησης.

Στη φάση συλλογής δεδομένων εισόδου, το μοντέλο συμπληρώνεται με πραγματικά δεδομένα από την εταιρεία. Αυτά περιλαμβάνουν ιστορικά δεδομένα σχετικά με τον όγκο πωλήσεων, το κόστος και άλλες βασικές μεταβλητές, καθώς και εκτιμήσεις μελλοντικών τάσεων και προβλέψεων.

Μόλις το μοντέλο συμπληρωθεί με δεδομένα, αρχίζει η φάση της προσομοίωσης. Στη φάση αυτή, δοκιμάζονται διάφορα σενάρια για να αναλυθεί ο αντίκτυπός τους στην απόδοση της εταιρείας. Τα σενάρια αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν αλλαγές στον όγκο των πωλήσεων, στις στρατηγικές τιμολόγησης, στην παραγωγική ικανότητα ή σε άλλες βασικές μεταβλητές.

Τέλος, στη φάση της ανάλυσης εξόδου, αναλύονται τα αποτελέσματα της προσομοίωσης. Αυτό περιλαμβάνει την επανεξέταση των δεδομένων και τον εντοπισμό τάσεων και προτύπων που μπορούν να βοηθήσουν την εταιρεία να λάβει στρατηγικές αποφάσεις.

Τα μοντέλα προσομοίωσης έχουν πολλά πλεονεκτήματα στην τυπική κοστολόγηση. Πρώτον, επιτρέπουν στις εταιρείες να δοκιμάζουν διαφορετικά σενάρια και να αναλύουν τον αντίκτυπό τους στην απόδοση της εταιρείας χωρίς να χρειάζεται να κάνουν πραγματικές αλλαγές στις δραστηριότητές τους. Αυτό μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμο σε περιπτώσεις όπου η πραγματοποίηση αλλαγών στις λειτουργίες είναι δαπανηρή ή χρονοβόρα.

Δεύτερον, τα μοντέλα προσομοίωσης μπορούν να βοηθήσουν τις εταιρείες να εντοπίσουν πιθανούς κινδύνους και ευκαιρίες. Με την προσομοίωση διαφορετικών σεναρίων, οι εταιρείες μπορούν να εντοπίσουν πιθανούς κινδύνους και ευκαιρίες που μπορεί να μην είχαν λάβει υπόψη τους διαφορετικά. Αυτό μπορεί να βοηθήσει τις εταιρείες να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τις δραστηριότητές τους και να σχεδιάζουν το μέλλον.

Τρίτον, τα μοντέλα προσομοίωσης μπορούν να βοηθήσουν τις εταιρείες να βελτιστοποιήσουν τις δραστηριότητές τους. Αναλύοντας τα αποτελέσματα διαφορετικών σεναρίων, οι εταιρείες μπορούν να εντοπίσουν τρόπους βελτιστοποίησης των λειτουργιών τους και βελτίωσης της κερδοφορίας τους.

Εν κατακλείδι, τα μοντέλα προσομοίωσης είναι ένα ισχυρό εργαλείο της τυποποιημένης κοστολόγησης που μπορεί να βοηθήσει τις εταιρείες να αναλύσουν την επίδραση διαφόρων μεταβλητών στην απόδοσή τους. Με τη δημιουργία ενός εικονικού μοντέλου των δραστηριοτήτων τους και την προσομοίωση διαφορετικών σεναρίων, οι εταιρείες μπορούν να εντοπίσουν πιθανούς κινδύνους και ευκαιρίες, να βελτιστοποιήσουν τις δραστηριότητές τους και να λάβουν τεκμηριωμένες αποφάσεις για το μέλλον τους.

2.18 ΜΟΝΤΕΛΟ ΛΙΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ:

Η λιτή λογιστική είναι μια μέθοδος λογιστικής που χρησιμοποιείται για την υποστήριξη λιτών διαδικασιών παραγωγής. Τα μοντέλα λιτής λογιστικής χρησιμοποιούνται για τον εντοπισμό και την εξάλειψη της σπατάλης στη διαδικασία παραγωγής, καθώς και για την παρακολούθηση και τη μέτρηση της απόδοσης των λιτών πρωτοβουλιών. Αυτό το είδος μοντέλου μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να μειώσουν το κόστος τους, να βελτιώσουν την αποδοτικότητα και την παραγωγικότητά τους και να αυξήσουν την κερδοφορία τους.

Η λιτή λογιστική είναι ένα μοντέλο που βασίζεται στις αρχές της λιτής παραγωγής και αποσκοπεί στην παροχή ενός πιο αποτελεσματικού και αποδοτικού τρόπου λογιστικής για τις δραστηριότητες μιας εταιρείας. Το μοντέλο επικεντρώνεται στη μείωση της σπατάλης στη λογιστική διαδικασία με την εξάλειψη των δραστηριοτήτων που δεν προσδίδουν προστιθέμενη αξία και την απλούστευση του λογιστικού συστήματος.

Το μοντέλο λιτής λογιστικής βασίζεται σε πέντε βασικές αρχές:

Αξία: Το μοντέλο τονίζει τη σημασία της κατανόησης της αξίας που αποφέρει κάθε δραστηριότητα στον οργανισμό. Οι δραστηριότητες που δεν προσθέτουν αξία θεωρούνται σπατάλες και πρέπει να εξαλειφθούν.

Ροή: Το μοντέλο τονίζει τη σημασία της δημιουργίας ομαλής και συνεχούς ροής των δραστηριοτήτων. Αυτό επιτυγχάνεται με την εξάλειψη των σημείων συμφόρησης και άλλων εμποδίων που μπορούν να επιβραδύνουν τη λογιστική διαδικασία.

Pull: Το μοντέλο τονίζει τη σημασία της παραγωγής μόνο αυτού που χρειάζεται, όταν χρειάζεται και στην ποσότητα που χρειάζεται. Αυτό επιτυγχάνεται με τη δημιουργία ενός συστήματος που βασίζεται στην έλξη και ανταποκρίνεται στη ζήτηση των πελατών.

Τελειότητα: Το μοντέλο τονίζει τη σημασία της συνεχούς βελτίωσης της λογιστικής διαδικασίας. Αυτό επιτυγχάνεται με την τακτική επανεξέταση και ανάλυση της διαδικασίας για τον εντοπισμό περιοχών προς βελτίωση.

Σεβασμός: Το μοντέλο τονίζει τη σημασία του σεβασμού των ανθρώπων που εμπλέκονται στη λογιστική διαδικασία. Αυτό επιτυγχάνεται με την παροχή ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού εργασιακού περιβάλλοντος και με την ενδυνάμωση των εργαζομένων να συμβάλλουν στη βελτίωση της διαδικασίας.

Το μοντέλο της Λιτής Λογιστικής χρησιμοποιεί μια σειρά από εργαλεία και τεχνικές για την επίτευξη αυτών των αρχών. Αυτά περιλαμβάνουν τη χαρτογράφηση ροής αξίας, την τυποποιημένη εργασία, την οπτική διαχείριση και τη συνεχή βελτίωση.

Η χαρτογράφηση της ροής αξίας χρησιμοποιείται για τον εντοπισμό και την εξάλειψη της σπατάλης στη λογιστική διαδικασία. Αυτό περιλαμβάνει τη χαρτογράφηση ολόκληρης της λογιστικής διαδικασίας και τον εντοπισμό των βημάτων που προσθέτουν αξία και εκείνων που δεν προσθέτουν. Μόλις γίνει αυτό, τα βήματα που δεν προσθέτουν αξία μπορούν να εξαλειφθούν ή να εξορθολογιστούν για να βελτιωθεί η αποδοτικότητα.

Η τυποποιημένη εργασία χρησιμοποιείται για τη δημιουργία μιας συνεπούς και επαναλαμβανόμενης λογιστικής διαδικασίας. Αυτό περιλαμβάνει την τεκμηρίωση των βημάτων που εμπλέκονται στη λογιστική διαδικασία και τη δημιουργία τυποποιημένων διαδικασιών για κάθε βήμα. Αυτό συμβάλλει στην εξάλειψη των παραλλαγών στη διαδικασία και στη βελτίωση της αποδοτικότητας.

Η οπτική διαχείριση χρησιμοποιείται για να γίνει η λογιστική διαδικασία πιο ορατή και πιο εύκολα κατανοητή. Αυτό περιλαμβάνει τη χρήση οπτικών εργαλείων, όπως διαγράμματα και γραφήματα, για την κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με τη λογιστική διαδικασία. Αυτό βοηθά στον εντοπισμό των τομέων που χρήζουν βελτίωσης και επιτρέπει στους υπαλλήλους να λαμβάνουν καλύτερες αποφάσεις.

Η συνεχής βελτίωση χρησιμοποιείται για τη συνεχή βελτίωση της λογιστικής διαδικασίας. Αυτό περιλαμβάνει την τακτική επανεξέταση και ανάλυση της διαδικασίας για τον εντοπισμό περιοχών προς βελτίωση. Μόλις εντοπιστούν οι περιοχές για βελτίωση, γίνονται αλλαγές στη διαδικασία για την εξάλειψη της σπατάλης και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας.

Συμπερασματικά, το μοντέλο της Λιτής Λογιστικής είναι ένα ισχυρό εργαλείο για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της λογιστικής διαδικασίας. Με την εστίαση στην εξάλειψη της σπατάλης, τη δημιουργία ομαλής και συνεχούς ροής δραστηριοτήτων και την ενδυνάμωση των εργαζομένων να συμβάλλουν στη βελτίωση της διαδικασίας, το μοντέλο μπορεί να βοηθήσει τις εταιρείες να μειώσουν το κόστος, να βελτιώσουν την κερδοφορία και να δημιουργήσουν ένα πιο αποδοτικό και αποτελεσματικό λογιστικό σύστημα.

Συνοψίζοντας, ο τύπος του μοντέλου που χρησιμοποιείται στην πρότυπη κοστολόγηση εξαρτάται από τις συγκεκριμένες ανάγκες της επιχείρησης. Τα μοντέλα ανάλυσης αποκλίσεων είναι χρήσιμα για τον εντοπισμό των αιτιών των διαφορών μεταξύ του πραγματικού και του προϋπολογισμένου κόστους. Τα μοντέλα ABC μπορούν να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να κατανοήσουν το πραγματικό κόστος παραγωγής ενός προϊόντος ή παροχής μιας υπηρεσίας. Τα μοντέλα CVP είναι χρήσιμα για την ανάλυση της σχέσης μεταξύ κόστους, όγκου και κέρδους. Τα μοντέλα προσομοίωσης είναι χρήσιμα για την προσομοίωση διαφορετικών σεναρίων και την πρόβλεψη της επίδρασης διαφορετικών παραγόντων στο κόστος της επιχείρησης. Τέλος, τα μοντέλα λιτής λογιστικής είναι χρήσιμα για τον εντοπισμό και την εξάλειψη της σπατάλης στη διαδικασία παραγωγής.

2.19 ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

Βελτιωμένη λήψη αποφάσεων - Με τη χρήση μοντέλων, οι επιχειρήσεις μπορούν να λαμβάνουν πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με την κατανομή των πόρων και την τιμολόγηση. Τα μοντέλα επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να προσομοιώνουν διαφορετικά σενάρια και να καθορίζουν την πιο αποτελεσματική πορεία δράσης.

Μείωση του κόστους - Εντοπίζοντας τις αποκλίσεις μεταξύ του πραγματικού και του πρότυπου κόστους, οι επιχειρήσεις μπορούν να αναλάβουν τα κατάλληλα μέτρα για τη μείωση του κόστους. Τα μοντέλα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προσομοίωση των επιπτώσεων διαφορετικών αλλαγών στο κόστος, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να καθορίσουν την πιο αποτελεσματική πορεία δράσης.

Βελτιωμένη κατανομή πόρων - Με τη χρήση μοντέλων κοστολόγησης βάσει δραστηριοτήτων, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν τον πιο αποτελεσματικό τρόπο κατανομής των πόρων και μείωσης του κόστους. Αυτό τους επιτρέπει να μεγιστοποιήσουν τη χρήση των πόρων τους και να μειώσουν τη σπατάλη.

Βελτιωμένη μέτρηση επιδόσεων - Με τη χρήση μοντέλων ανάλυσης αποκλίσεων, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν τις αιτίες τυχόν αποκλίσεων και να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για την αντιμετώπισή τους. Αυτό τους δίνει τη δυνατότητα να βελτιώσουν την απόδοσή τους και να επιτύχουν τους στόχους τους.

Περιορισμοί της μοντελοποίησης στην τυποποιημένη κοστολόγηση

Υποθέσεις - Τα μοντέλα βασίζονται σε υποθέσεις σχετικά με μελλοντικά γεγονότα και συνθήκες. Εάν αυτές οι υποθέσεις είναι εσφαλμένες, το μοντέλο μπορεί να μην αντικατοπτρίζει με ακρίβεια το πραγματικό κόστος που προκύπτει.

Κόστος εφαρμογής - Η εφαρμογή των μοντέλων μπορεί να είναι χρονοβόρα και δαπανηρή. Οι μικρές επιχειρήσεις ενδέχεται να μην έχουν τους πόρους για την εφαρμογή πολύπλοκων μοντέλων.

Ευκαμψία - Τα μοντέλα βασίζονται σε προκαθορισμένα πρότυπα, τα οποία μπορεί να είναι ανελαστικά. Εάν οι συνθήκες αλλάξουν, τα πρότυπα μπορεί να μην είναι πλέον σχετικά και το

μοντέλο μπορεί να μην αντικατοπτρίζει με ακρίβεια τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιούνται.

Βραχυπρόθεσμη εστίαση - Τα πρότυπα μοντέλα κοστολόγησης μπορεί να ενθαρρύνουν τη βραχυπρόθεσμη εστίαση στη μείωση του κόστους. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αποφάσεις που δεν είναι προς το καλύτερο μακροπρόθεσμο συμφέρον της επιχείρησης.

Η πρότυπη κοστολόγηση είναι μια σημαντική τεχνική της διοικητικής λογιστικής που μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Η μοντελοποίηση αποτελεί σημαντική πτυχή της πρότυπης κοστολόγησης, καθώς επιτρέπει στις επιχειρήσεις να κατανοήσουν την επίδραση διαφόρων παραγόντων στο κόστος τους. Με τη χρήση μοντέλων, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσομοιώσουν διαφορετικά σενάρια και να προσδιορίσουν πώς οι αλλαγές στις εισροές θα επηρεάσουν το κόστος τους. Υπάρχουν διάφοροι τύποι μοντέλων που χρησιμοποιούνται στην τυποποιημένη κοστολόγηση, όπως η ανάλυση διακύμανσης, η κοστολόγηση βάσει δραστηριοτήτων, η ανάλυση κόστους όγκου κέρδους και τα μοντέλα προσομοίωσης. Ενώ υπάρχουν οφέλη από τη μοντελοποίηση στην τυποποιημένη κοστολόγηση, υπάρχουν επίσης περιορισμοί, συμπεριλαμβανομένων των παραδοχών, του κόστους εφαρμογής, της ανελαστικότητας και της πιθανής βραχυπρόθεσμης εστίασης στη μείωση του κόστους. Παρά τους περιορισμούς αυτούς, η πρότυπη κοστολόγηση παραμένει ένα πολύτιμο εργαλείο για πολλές επιχειρήσεις, ιδίως εκείνες που δραστηριοποιούνται στους κλάδους της μεταποίησης και της παραγωγής. Με τη χρήση της πρότυπης κοστολόγησης, οι επιχειρήσεις μπορούν να βελτιώσουν τις διαδικασίες προϋπολογισμού και προγραμματισμού, να μετρήσουν την απόδοση και να παρακινήσουν τους εργαζομένους να επιτύχουν υψηλότερα επίπεδα αποδοτικότητας και παραγωγικότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

3.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ως διοικητικός έλεγχος μπορεί να θεωρηθούν οι πρακτικές και οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται από μία επιχείρηση, για να επιβεβαιωθεί ότι οι ενέργειες, οι διαδικασίες που ακολουθούν θα καταστήσουν εφικτή την επίτευξη των στόχων που έχουν οριστεί, επιτυγχάνοντας τα επιθυμητά αποτελέσματα (Αυγουστίνος Ι. Δημητράς, 2010) .

3.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑΣ (ΚΟΣΤΟΥΣ ΟΓΚΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ)

Η ανάλυση κόστους- όγκου δραστηριότητας- κέρδους (Cost Volume Profit-CVP analysis), μπορεί να αξιοποιηθεί από τα διοικητικά στελέχη μίας εταιρείας με σκοπό την κατανόηση της

επίδρασης στο κόστος και εν τέλει στο λογιστικό αποτέλεσμα μία μεταβολή στον όγκο δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας. Η εν λόγω ανάλυση, στηρίζεται στην ομαδοποίηση των στοιχείων του κόστους σε δύο μεγάλες κατηγορίες αυτές των σταθερών και των μεταβλητών, εξετάζοντας πως συμβάλλουν στην διαμόρφωση των κερδών. Η CVP ανάλυση, μπορεί να επεκταθεί και στην αλλαγές που επέρχονται στα κέρδη της επιχείρησης από τροποποιήσεις άλλων παραμέτρων όπως μεταβολές στις τιμές πώλησης, του φόρου εισοδήματος κ.ά.. Αποτελεί, έτσι κρίσιμο εργαλείο για τη διοίκηση κατά τον σχεδιασμό δράσεων και λειτουργιών, και κατά την λήψη καθοριστικών αποφάσεων για τη χάραξη των τακτικών της στο βραχυπρόθεσμο μέλλον, συγκρίνοντας τις επιπτώσεις μεταξύ των εναλλακτικών δράσεων. Γενικά, θα συμπέραινε κανείς πως προσφέρεται η δυνατότητα συνοπτικής θεώρησης των μεταβολών σε έσοδα και κέρδη που αναμένονται να προκληθούν από τη λήψη μίας απόφασης της διοίκησης ως προς τη μεταβολής χρηματοοικονομικών μεγεθών. Είναι σημαντικό να σημειωθεί πως η συγκεκριμένη ανάλυση, βρίσκει εφαρμογή και σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς για την εξέταση και τη θεώρηση παρόμοιων αλλαγών. (Αυγουστινός Ι. Δημητράς, 2010)

3.3 ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ

Μία από τις πιο κρίσιμες αποφάσεις της διοίκησης και των διευθυντικών στελεχών ενός οργανισμού αποτελεί ο προσδιορισμός της τιμής διάθεσης μίας υπηρεσίας ή ενός προϊόντος στην αγορά.

Πολλοί είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν τις εκάστοτε αποφάσεις.

Η ζήτηση για το προϊόν είναι ίσως η πιο βασική παράμετρος που καθορίζει ολόκληρη τη δράση μίας οικονομικής μονάδας, επιδρώντας στο σχεδιασμό, την παραγωγική διαδικασία και εν τέλει στη στρατηγική της τιμολόγησης τους αγαθού ή της υπηρεσίας. Ζήτηση και τιμή είναι έννοιες αλληλένδετες μεταξύ τους, καθώς μεταβολές στις τιμές είναι δυνατόν να επηρεάσουν έντονα τη ζήτηση του προϊόντος και το αντίστροφο. Τέλος, η επιλογή τιμής διάθεσης του προϊόντος στο καταναλωτικό κοινό μπορεί να είναι τέτοια που να απαντάει στην πεποίθηση των πελατών ότι είναι «ορθό» να πληρώσουν για το συγκεκριμένο αγαθό.

Η ύπαρξη των ανταγωνιστών, είτε εντοπίζονται στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με διάθεση παρόμοιων προϊόντων είναι σημαντική για τη χάραξη της πολιτικής τιμολόγησης της οικονομικής μονάδας, ώστε να κατακτήσει ή να διατηρήσει σημαντικό μερίδιο αγοράς. Η διοίκηση, σε κάθε περίπτωση και ειδικότερα σε μία έντονα ανταγωνιστική αγορά, στοιχειοθετούν σενάρια αντίδρασης για κάθε προβλεπόμενη ενέργεια των ανταγωνιστών τους. Σημαντική είναι η επίδραση και εσωτερικών παραγόντων στην διαμόρφωση των τιμών. Το κόστος παραγωγής ίσως είναι ο σημαντικότερος παράγοντας. Η σύνδεση τιμής διάθεσης με κόστος παραγωγής εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά της αγοράς στόχου. Έτσι, η επιλογή της

τιμής διαμορφώνεται με βάση το κόστος, και συγκεκριμένα με προσαύξηση στο κόστος τόσο ώστε αυτό να καλυφθεί και να επιτευχθεί και το επιθυμητό ποσοστό κέρδους. Αντίθετα, όταν η τιμή διαμορφώνεται από τις τρέχουσες συνθήκες που επικρατούν στην αγορά, η επιχείρηση μπορεί να λάβει αποφάσεις συμπίεσης του κόστους, ώστε να οδηγηθεί σε απώλεια μεριδίου αγοράς.

Στη διαδικασία τιμολόγησης δεν μπορεί να μην ληφθεί υπόψη από τη διοίκηση, τόσο το νομικό, φορολογικό πλαίσιο του τόπου στον οποίο ασκεί τη λειτουργία της και διαθέτει τα προϊόντα της η επιχείρηση. Τέλος, η δημόσια εικόνα μπορεί να επηρεάσει την τιμή πώλησης, ειδικά αν η τιμή είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την εταιρεία, και το brand που έχει δημιουργηθεί, παρά με το ίδιο το προϊόν.

Μία οικονομική μονάδα μπορεί να αξιοποιήσει διάφορες τεχνικές διαμόρφωσης των τιμών διάθεσης των προϊόντων. Όπως για παράδειγμα, ο οικονομικός προσδιορισμός της τιμής που βασίζεται στην παραδοσιακή προσέγγιση μεγιστοποίησης τους κέρδους της επιχείρησης, ο προσδιορισμός της τιμής βάσει του ποσοστού προσαύξησης του κόστους, η τιμολόγηση βάσει μεικτού περιθωρίου κέρδους, αποδοτικότητας της επένδυσης, ο προσδιορισμός της τιμής με βάση το χρόνο και των υλικών που απαιτούνται- μία μέθοδος ευρέως διαδεδομένη σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες στο κοινό. Διάφορες είναι και οι στρατηγικές τιμολόγησης βάσει των συνθηκών που επικρατούν στην συγκεκριμένη αγορά στόχο, εξετάζοντας και προσαρμόζοντας τη στρατηγική τιμολόγησης διαφορετικά ανάλογα με το εάν προορίζεται για νέα ή καθιερωμένα προϊόντα, σειρά ή πακέτα αυτών, εάν εξετάζεται η αύξηση μεριδίου αγοράς ή η είσοδος σε μία νέα. Σημαντική είναι και η στρατηγική ηγεσίας των τιμών καθώς και αυτή της ευελιξίας αυτών. Τέλος, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η τιμολόγηση βάσει στόχου για το κόστος, που φαίνεται να αναπτύχθηκε αρχικά από ορισμένες ιαπωνικές επιχειρήσεις. Η εν λόγω πρακτική λειτουργεί αντίστροφα από την παραδοσιακή, δηλαδή πρώτα προσδιορίζεται μία τιμή ανταγωνιστική για την αγορά, καθορίζεται το ελάχιστο επιθυμητό κέρδος και στο τέλος αφαιρώντας το επιθυμητό κέρδος από την τιμή διαμορφώνεται το κόστος του είναι διατεθειμένο να έχει η επιχείρηση για το εν λόγω προϊόν. Επεκτείνεται έτσι στην κοστολόγηση Kaizen, όρος της ιαπωνικής γλώσσας που μεταφράζεται ως «αλλαγή προς το καλύτερο».

3.4 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

«Ως προϋπολογισμός ορίζεται ένα λεπτομερές πρόγραμμα, εκφρασμένο σε ποσοτικούς όρους και ιδίως σε χρηματικές μονάδες, που προσδιορίζει το τρόπο απόκτησης και χρήσης πόρων σε μία χρονική περίοδο.» (Αυγουστινός Ι. Δημητράς, 2010)

Βασικός σκοπός του προϋπολογισμού είναι η ποσοτικοποίηση μίας ενέργειας του οργανισμού που ως επί το πλείστον χρονικά τοποθετείται εντός ενός έτους, χωρίς να αποκλείονται και μεγαλύτερες ή μικρότερες διάρκειες- τριμήνων, διετίας κ.ά.

Οι προϋπολογισμοί χρησιμοποιούνται από μία επιχείρηση ώστε να επιτευχθεί ο συντονισμός όλων των δραστηριοτήτων της, είτε αφορά σε επιμέρους τμήματα και λειτουργίες ή το σύνολο της. Η κατάρτιση των προϋπολογισμών παρέχει την δυνατότητα επιμερισμού των πόρων που έχει στη διάθεσή της η κάθε οικονομική μονάδα. Είναι σημαντική ακόμα και για την επικοινωνία μεταξύ των τμημάτων αυτής. Τέλος, καθώς ο προϋπολογισμός αποτελεί την ποσοτική έκφραση των στόχων της διοίκησης, είναι ταυτόχρονα και ο τρόπος παρακολούθησης της προόδου επίτευξης αυτών, παραμένοντας έτσι στενά συνδεδεμένος με την έννοια του οργανωσιακού ελέγχου, δίνοντας την ευκαιρία στη διοίκηση να επιτυγχάνουν τόσο ελέγχους πρόδρασης όσο και ελέγχους ανάδρασης.

ΤΥΠΟΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ (Π/Υ)

Η εξυπηρέτηση διαφόρων στόχων μίας επιχείρησης, καταρτίζονται διαφορετικοί τύποι προϋπολογισμών όπως:

- Γενικός Π/Υ
- Π/Υ για έλεγχο κόστους
- Π/Υ δαπανών κεφαλαίου
- Χρηματοοικονομικός Π/Υ
- Π/Υ για σχεδιασμό λειτουργιών/ στρατηγικό σχεδιασμό
- Π/Υ μηδενικής βάσης
- Π/Υ για αξιολόγηση στελεχών
- Ελαστικός Π/Υ
- Π/Υ βάσει δραστηριοτήτων
- Π/Υ επενδύσεων

(Κοέν, 2007)

3.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΔΟΣΗΣ- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Κάθε επιχείρηση, ανεξαρτήτως μεγέθους, οργανωτικής και λειτουργικής δομής, μορφής, έχουν ως κύριο χαρακτηριστικό της στρατηγικής που χαράζουν τη μέτρηση της αποδοτικότητάς τους, δηλαδή των υπενδεδυμένων κεφαλαίων τους. Η αξιολόγηση αφορά όλους τους συνδαιτημόνες της επιχείρησης, όλους δηλαδή τους ενδιαφερομένους, μετόχους, διοίκηση, επενδυτές, πιστωτές κλπ.

Διάφορες είναι οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση και αποτίμηση της λειτουργίας της επιχείρησης, ώστε να γίνει η εξαγωγή μίας ασφαλούς εκτίμησης της απόδοσης της επιχείρησης. Συγκεκριμένα:

a) **Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων:** περιλαμβάνει την εξέταση της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων, του ισολογισμού και της κατάστασης ταμειακών ροών, για την αξιολόγηση της οικονομικής υγείας και των επιδόσεών της. Ο στόχος της ανάλυσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι ο εντοπισμός τάσεων, δυνατών σημείων, αδυναμιών και ευκαιριών βελτίωσης.

b) **Χρηματοοικονομικοί Δείκτες:** είναι βασικές μετρήσεις που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των οικονομικών επιδόσεων και της υγείας μιας εταιρείας. Ορισμένοι από τους συνήθως χρησιμοποιούμενους χρηματοοικονομικούς δείκτες στην ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων περιλαμβάνουν:

Αριθμοδείκτες ρευστότητας: Οι δείκτες αυτοί μετρούν την ικανότητα μιας εταιρείας να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της, όπως η αποπληρωμή του τρέχοντος χρέους.

Αριθμοδείκτες φερεγγυότητας: Αυτοί οι δείκτες μετρούν την ικανότητα μιας εταιρείας να ανταποκρίνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της, όπως η αποπληρωμή χρέους που λήγει σε αρκετά χρόνια. Οι συνήθεις δείκτες φερεγγυότητας περιλαμβάνουν τον δείκτη χρέους προς ίδια κεφάλαια και τον δείκτη κάλυψης τόκων.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας: Χρησιμοποιούνται ώστε να αναλυθεί κατά πόσο μία επιχείρηση είναι αποτελεσματική στη χρησιμοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων. Χαρακτηριστικοί Δείκτες Δραστηριότητας είναι: Αριθμοδείκτης Ταχύτητας Εισπράξεως Απαιτήσεων.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας: είναι χρηματοοικονομικές μετρήσεις που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της αποδοτικότητας μιας εταιρείας όσον αφορά τη χρήση των πόρων της για τη δημιουργία κερδών. Οι δείκτες αυτοί παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργική αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα μιας εταιρείας στη διαχείριση των πόρων της. Οι συνήθεις δείκτες αποδοτικότητας περιλαμβάνουν το περιθώριο μικτού κέρδους, το καθαρό περιθώριο κέρδους και την απόδοση της επένδυσης (ROI).

Αριθμοδείκτες διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας: αναφέρονται στον τρόπο με τον οποίο μια εταιρεία χρηματοδοτεί τις δραστηριότητές της, συμπεριλαμβανομένου του συνδυασμού δανειακής και μετοχικής χρηματοδότησης. Οι δείκτες αυτοί παρέχουν

πληροφορίες για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και το προφίλ κινδύνου μιας εταιρείας. Οι συνήθεις δείκτες κεφαλαιακής διάρθρωσης περιλαμβάνουν τον δείκτη χρέους προς ίδια κεφάλαια, τον δείκτη χρέους προς ενεργητικό και τον δείκτη κάλυψης τόκων.

Αριθμοδείκτες δαπανών λειτουργίας: μετρούν τα λειτουργικά έξοδα μιας εταιρείας σε σχέση με τα έσοδά της. Αυτοί οι δείκτες παρέχουν πληροφορίες για τη διάρθρωση του κόστους και τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας εταιρείας. Οι συνήθεις δείκτες λειτουργικού κόστους περιλαμβάνουν τον δείκτη λειτουργικών εξόδων, ο οποίος μετρά το ποσοστό των εσόδων που χρησιμοποιείται για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων, και τον δείκτη κόστους προς πωλήσεις, ο οποίος μετρά το ποσοστό των εσόδων που χρησιμοποιείται για την κάλυψη του κόστους των πωληθέντων προϊόντων. Άλλοι δείκτες λειτουργικού κόστους μπορεί να περιλαμβάνουν μετρήσεις που μετρούν συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών, όπως οι δαπάνες μάρκετινγκ, οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης ή οι γενικές και διοικητικές δαπάνες.

Επενδυτικοί αριθμοδείκτες: είναι χρηματοοικονομικές μετρήσεις που μετρούν τη συνολική απόδοση μιας χρηματιστηριακής αγοράς ή ενός χρηματιστηρίου ή εισηγμένης εταιρείας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο δείκτης τιμής προς κέρδη (P/E): Ο δείκτης αυτός μετρά την τιμή μιας μετοχής σε σχέση με τα κέρδη ανά μετοχή.

Αναλύοντας αυτούς τους χρηματοοικονομικούς δείκτες, οι επενδυτές και οι αναλυτές μπορούν να αποκτήσουν εικόνα για την οικονομική υγεία, τις επιδόσεις και τις μελλοντικές προοπτικές μιας εταιρείας. Η ανάλυση των εν λόγω δεικτών γίνεται βάσει τόσο μεμονωμένα όσο και συγκριτικά μεταξύ τουλάχιστον 2 χρονικών στιγμών για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για την πορεία της οικονομικής μονάδας. Ιδανική είναι και η σύγκριση της επιχείρησης με τον κλάδο ή τον καλύτερο ή τον πρωτοπόρο του κλάδου, με τη χρήση των δεικτών αυτών (benchmarking)

- c) **Καθαρή παρούσα αξία (ΚΠΑ):** Αυτός ο δείκτης μετρά την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών από μια επένδυση, λαμβάνοντας υπόψη τη χρονική αξία του χρήματος.
- d) **Εσωτερικός συντελεστής απόδοσης (IRR):** Ο δείκτης αυτός μετρά το ποσοστό απόδοσης που αναμένεται να αποφέρει μια επένδυση κατά τη διάρκεια της ζωής της.

- e) **Περίοδος αποπληρωμής:** Ο δείκτης αυτός μετρά το χρονικό διάστημα που χρειάζεται μια επένδυση για να δημιουργήσει αρκετές ταμειακές ροές ώστε να ανακτήσει το αρχικό της κόστος.
- f) **Οικονομική προστιθέμενη αξία (EVA):** Ο δείκτης αυτός μετρά την αξία που παράγει μια επένδυση πέραν του κόστους κεφαλαίου.
- g) **Οι πέντε δυνάμεις του Porter:** αποτελούν ένα θεωρητικό πλαίσιο που χρησιμοποιείται στην ανάλυση του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος μιας επιχείρησης. Πρόκειται για μια μέθοδο ανάλυσης που δημιουργήθηκε από τον Michael Porter, με σκοπό να ενθαρρύνει τη διοίκηση των επιχειρήσεων να εξετάσουν λεπτομερώς τους παράγοντες εκείνους που επιδρούν στο επιχειρηματικό περιβάλλον και γενικότερα κάθε κλάδο. Οι δυνάμεις λοιπόν αυτές που συγκροτούν ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον και είναι ικανές να διαβρώσουν την κερδοφορία μίας οικονομικής μονάδας είναι:
- **Η Απειλή νεοεισερχόμενων:** αφορά το βαθμό δυναμικότητας των νέων επιχειρήσεων να εισέλθουν στην αγορά και να ανταγωνιστούν τις υπάρχουσες επιχειρήσεις, καθώς και το πόσο εύκολη ή δύσκολη είναι η διαδικασία εισόδου νέων ανταγωνιστών στον συγκεκριμένο κλάδο.
  - **Η Διαπραγματευτική δύναμη των αγοραστών:** αφορά το βαθμό εξάρτησης μιας επιχείρησης από τους πελάτες της. Αν οι πελάτες είναι λίγοι και ισχυροί, μπορούν να επιβάλουν χαμηλές τιμές, ή να απαιτούν υψηλότερη ποιότητα.
  - **Η Απειλή υποκατάστατων προϊόντων ή υπηρεσιών:** Προϊόντα ανταγωνιστών που μπορούν να εκπληρώσουν τις ίδιες ανάγκες της αγοράς με μικρότερο κόστος ή άλλα πλεονεκτήματα για τον τελικό καταναλωτή.
  - **Διαπραγματευτική δύναμη των προμηθευτών:** Αυτή η δύναμη εξετάζει το βαθμό εξάρτησης μιας επιχείρησης από τους προμηθευτές της. Αν υπάρχουν λίγοι προμηθευτές για ένα συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία, οι προμηθευτές αυτοί μπορούν να επιβάλουν υψηλές τιμές ή να επιβάλουν δυσμενείς όρους ως προς το χρονικό περιθώριο αποπληρωμής ή των τρόπων αυτής.
  - **Ανταγωνισμός μεταξύ υφιστάμενων επιχειρήσεων σε μία αγορά:** Η επιθυμία των επιχειρήσεων του κλάδου να αυξήσουν το μερίδιο αγοράς τους (η επεκτατική τους δύναμη). Επίσης, αν υπάρχουν πολλοί ανταγωνιστές σε μια αγορά, η πίεση στις τιμές μπορεί να είναι υψηλή.

h) Η ανάλυση SWOT: είναι ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού που χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση των δυνατών σημείων, των αδυναμιών, των ευκαιριών που παρουσιάζονται και των απειλών που διατρέχει μια επιχείρηση. Με τη διενέργεια μιας ανάλυσης SWOT, οι επιχειρήσεις μπορούν να εντοπίσουν τα βασικά δυνατά και αδύνατα σημεία τους, καθώς και τις εξωτερικές ευκαιρίες και απειλές. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη στρατηγικών που εκμεταλλεύονται τα δυνατά σημεία και τις ευκαιρίες, ενώ παράλληλα μετριάζουν τις αδυναμίες και τις απειλές. Η ανάλυση μπορεί να διεξαχθεί για την επιχείρηση στο σύνολό της ή για συγκεκριμένα έργα, προϊόντα ή υπηρεσίες. Το ακρωνύμιο σημαίνει:

Δυνατά σημεία: Εσωτερικοί παράγοντες που προσδίδουν σε μια επιχείρηση πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών της, όπως μοναδικές δεξιότητες ή τεχνολογία, πιστή πελατειακή βάση ή ισχυρή αναγνωρισιμότητα της μάρκας.

Αδυναμίες: Εσωτερικοί παράγοντες που θέτουν μια επιχείρηση σε μειονεκτική θέση σε σχέση με τους ανταγωνιστές της, όπως η έλλειψη πόρων, το χαμηλό ηθικό των εργαζομένων ή η ξεπερασμένη τεχνολογία.

Ευκαιρίες: Εξωτερικοί παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν θετικά μια επιχείρηση, όπως οι αναδυόμενες αγορές, οι αλλαγές στη συμπεριφορά των καταναλωτών ή οι νέες τεχνολογίες.

Απειλές: Εξωτερικοί παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά μια επιχείρηση, όπως ο αυξημένος ανταγωνισμός, η οικονομική ύφεση ή οι αλλαγές στους κανονισμούς. (DIKE, <https://dike.gr>, 2023)

i) PEST Analysis: Η ανάλυση αυτή στοχεύει στην εξέταση του εξωτερικού περιβάλλοντος της οικονομικής οντότητας, περιγράφοντας ένα πλαίσιο μακρο - περιβαλλοντικών στοιχείων. Αποτελεί ακρωνύμιο από τους παράγοντες που την απαρτίζουν, την πολιτική, την οικονομία, την κοινωνία, την τεχνολογία. (DIKE, <https://dike.gr>, 2023)

Για μια ολιστική ανάλυση δεδομένων, με σκοπό την κατανόηση της συνολικής εικόνας της επιχείρησης, τα διευθυντικά στελέχη, αξιοποιούν συνδυαστικά τις αναλύσεις SWOT, PEST καθώς και τις 5 δυνάμεις του Porter.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η τεχνολογία έχει φέρει επανάσταση στον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων και στο κόστος που σχετίζεται με την επιχειρηματική δραστηριότητα. Από το cloud computing έως την τεχνητή νοημοσύνη, η χρήση της τεχνολογίας έχει επιτρέψει στις επιχειρήσεις να μειώσουν το κόστος, να αυξήσουν την αποτελεσματικότητα και να αποκτήσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην αγορά.

Το cloud computing είναι μια από τις πιο δημοφιλείς τεχνολογίες που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για τη μείωση του κόστους. Αξιοποιώντας τις υπηρεσίες cloud, οι επιχειρήσεις μπορούν να μειώσουν το κόστος αγοράς και συντήρησης του δικού τους υλικού και λογισμικού. Αυτό συμβαίνει επειδή οι υπηρεσίες cloud συνήθως φιλοξενούνται σε διακομιστές τρίτων και έχουν απομακρυσμένη πρόσβαση. Ως αποτέλεσμα, οι επιχειρήσεις μπορούν να εξοικονομήσουν χρήματα σε υλικό και λογισμικό, καθώς και στο κόστος που σχετίζεται με τη συντήρησή τους. Επιπλέον, το cloud computing επιτρέπει στις επιχειρήσεις να αυξάνουν ή να μειώνουν τις υπηρεσίες τους γρήγορα και εύκολα, επιτρέποντάς τους να εξοικονομούν πόρους.

Η τεχνητή νοημοσύνη είναι μια άλλη τεχνολογία που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για να μειώσουν το κόστος. Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοματοποίηση εργασιών, όπως η εξυπηρέτηση πελατών και η ανάλυση δεδομένων, γεγονός που μπορεί να μειώσει την ανάγκη για χειρωνακτική εργασία και το σχετικό κόστος. Επιπλέον, η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον εντοπισμό τάσεων και πληροφοριών από μία βάση δεδομένων, οδηγώντας τις επιχειρήσεις να λαμβάνουν καλύτερες αποφάσεις. Αυτό μπορεί να μειώσει το κόστος και παράλληλα να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα.

Τέλος, η χρήση της τεχνολογίας μπορεί επίσης να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να εξοικονομήσουν κόστος μάρκετινγκ. Μέσω της χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσεγγίσουν πιθανούς πελάτες στοχευμένα, ανακαλύπτοντας τις προσωπικές τους ανάγκες, προωθώντας τα κατάλληλα μηνύματα ή και προϊόντα βάσει των εξατομικευμένων αναγκών και ενδιαφερόντων τους.

4.2 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΣΤΗ

Τα αγαθά και οι υπηρεσίες είναι αποτέλεσμα μίας παραγωγικής διαδικασίας. Με τον όρο παραγωγή ονομάζεται η διεργασία με την οποία διάφοροι παραγωγικοί συντελεστές μετασχηματίζονται σε αγαθά χρήσιμα για τον άνθρωπο. Η επιχείρηση για να αποκτήσει τους παραγωγικούς συντελεστές καταβάλλει κάποιο αντίτιμο, συνήθως χρήματα. Η συνάρτηση

παραγωγής αποτυπώνει τις ποσότητες αγαθών που έχει τη δυνατότητα να παράγει η επιχείρηση σε κάθε ποσότητα παραγωγικών συντελεστών. Γίνεται αντιληπτή η ύπαρξη σχέσης ανάμεσα στις δαπάνες και στις παραγόμενες ποσότητες του προϊόντος της επιχείρησης, η οποία εκφράζεται μέσα από τη συνάρτηση κόστους.

Η συνάρτηση κόστους (cost function) ή εναλλακτικά δομή κόστους (cost structure) ορίζεται ως η έκφραση της μεταβολής του κόστους βάσει της παραγωγής. Επηρεάζεται από τις συναρτήσεις της ποσότητας και της τιμής των εισροών καθώς και το ποσοστό στο οποίο χρησιμοποιούνται οι αγοραζόμενες ποσότητες στην παραγωγική διαδικασία των προϊόντων. Καθοριστικό ρόλο διαδραματίζουν παράλληλα, οι διαθέσιμες τεχνολογίες για την παραγωγή.

Κάθε εταιρεία επιλέγει τα τεχνολογικά μέσα που θα χρησιμοποιήσει στην λειτουργία της. Στόχος είναι να χρησιμοποιείται εκείνη η τεχνολογία που ελαχιστοποιεί το κόστος. Για να επιτευχθεί αυτό θα πρέπει να επιλεγεί η βέλτιστη τεχνολογία, δεδομένων των σχετικών τιμών των εισροών που χρησιμοποιούνται, και των όποιων τεχνολογικών περιορισμών μπορεί να υπάρχουν.

Για να γίνει εύκολα κατανοητός ο ρόλος της τεχνολογίας στον καθορισμό του κόστους, θα εξετάσουμε μία απλή παραγωγική διαδικασία με μόνο δύο εισροές παραγωγικών συντελεστών, των πρώτων υλών και της εργασίας, με μόλις δύο στάδια. Προκειμένου να υπάρξει παραγωγή απαιτείται να χρησιμοποιηθούν εισροές και από τους δύο συντελεστές παραγωγής, σε συγκεκριμένες ποσότητες, βάσει της υφιστάμενης τεχνολογίας.

Στο πρώτο στάδιο, για να εντοπιστεί η τεχνολογία που ελαχιστοποιεί το κόστος για μία δεδομένη ποσότητα εκροής, καθορίζεται ο πιο αποδοτικός συνδυασμός των δύο εισροών προκειμένου να επιτευχθεί η επιθυμητή παραγωγή προϊόντος. Υπάρχουν αρκετοί συνδυασμοί των εισροών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Η μείωση της χρησιμοποιούμενης ποσότητας μίας εισροής μπορεί να αντικατασταθεί με τη χρήση της άλλης, σε συγκεκριμένες ποσότητες. Στην οικονομική επιστήμη θεωρείται πως γενικότερα οι αποδόσεις τείνουν να φθίνουν όταν μία εισροή αντικαθίσταται από μία άλλη.

Συμπερασματικά, ο καθορισμός ακριβούς συνάρτησης κόστους προϋποθέτει αναλυτική και λεπτομερή γνώση της τεχνολογίας και των τεχνικών συνδυασμών. Πολλές φορές στην εφαρμογή των παραπάνω, παρατηρείται έλλειψη στους μάνατζερ και τους λογιστές αναφορικά με εξειδικευμένες γνώσεις επί του θέματος στους τομείς της συνήθους εργασίας του, γεγονός που απαιτεί την περαιτέρω κατάρτισή τους.

Στο δεύτερο στάδιο, η ελαχιστοποίηση του κόστους σχετίζεται με την επιλογή της βέλτιστης τεχνολογίας από το φάσμα των διαθέσιμων τεχνολογικών μέσων. Η επιλογή μεταξύ των

διαθέσιμων τεχνολογιών εξαρτάται αποκλειστικά από τις σχετικές τιμές των εισροών (Varian, 2006). Υπάρχουν συνδυασμοί ποσοτήτων των παραγωγικών συντελεστών με το ίδιο συνολικό σταθερό κόστος για μία δεδομένη ποσότητα παραγωγής για διαφορετικές τιμές εισροών. Αξιοποιούνται στην κατάρτιση των προϋπολογισμών, για αυτό και ονομάζονται γραμμές προϋπολογισμού (budget lines) ή ισοκόστος (isocost). Συνεπώς οι γραμμές αυτές περιγράφουν τον πιθανό ρυθμό αντικατάστασης μεταξύ των δύο παραγωγικών συντελεστών, διατηρώντας σταθερό το συνολικό κόστος.

Η ύπαρξη εναλλακτικών συνδυασμών στη ζήτηση των εισροών, με τις αντίστοιχες τιμές τους, βάσει της υπάρχουσας τεχνολογίας, υποδηλώνει ότι υπάρχει εξάρτηση ανάμεσα στις τεχνολογικές επιλογές και στις τιμές των παραγόντων. Η ζήτηση για εισροές καθορίζεται αποκλειστικά από τις εμπειρικές ιδιότητες της συνάρτησης κόστους (Chambers, 1988).

Συν επικουρικά, γίνεται αντιληπτή η ανάγκη συνεργασίας των λογιστών διοικητικής λογιστικής μίας εταιρείας με στελέχη που κατέχουν τεχνικές γνώσεις και εξειδικευμένη γνώση μηχανικής, ώστε να βοηθήσουν τους πρώτους να κατανοήσουν ουσιαστικά και διεπιστημονικά την συνάρτηση κόστους της εταιρείας.

4.3 ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ CLOUD ΟΡΙΣΜΟΣ:

Cloud computing είναι ο τεχνικός τρόπος για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικού υπολογιστή μέσω του διαδικτύου. Αυτές οι υπηρεσίες είναι οικονομικές, εύκολα προσβάσιμες, και περιλαμβάνουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές, εφαρμογές, αποθηκευτικούς χώρους, διαχείριση δεδομένων και κοινωνικά δίκτυα. Το cloud computing καθιστά τις επιχειρήσεις ευκολότερες, γρηγορότερες και πιο οικονομικές.

Με τον όρο υπολογιστική νέφος (cloud computing) ή πιο απλά «cloud», νοείται η τεχνολογία με την οποία μεγάλος όγκος δεδομένων και εφαρμογών φιλοξενούνται και χρησιμοποιείται από το διαδίκτυο και από απομακρυσμένους εξυπηρετητές (servers). Αποτελείται ουσιαστικά από υπηρεσίες και εργαλεία που προσφέρονται στους ενδιαφερομένους μέσω του διαδικτύου. Χαρακτηριστικά παραδείγματα χρήσης του των υπηρεσιών cloud από απλούς πολίτες αποτελούν τα ηλεκτρονικά ταχυδρομεία (mail), τα κοινωνικά δίκτυα (social media), εφαρμογές αποθήκευσης όπως google drive, onedrive, icloud κα.

Η τεχνολογία cloud έχει μεγάλο ενδιαφέρον για επιχειρήσεις καθώς η εφαρμογή της επιτρέπει την εξοικονόμηση δεδομένων, χρημάτων και του χρόνου. Στην πραγματικότητα, η χρήση της τεχνολογίας cloud έχει γίνει τάση στην επιχειρηματική κοινότητα για την ενεργοποίηση των διαδικασιών για την εξοικονόμηση ενέργειας, κεφαλαίου και χρόνου. Η συγκεκριμένη

τεχνολογία επιτρέπει στους επιχειρηματίες να αποκτήσουν υπηρεσίες και εφαρμογές χωρίς να ασχολούνται ιδιαίτερα με την επένδυση και την διατήρηση των δικτύων και των υπολογιστών. Επιπλέον, η χρέωση γίνεται μόνο ανάλογα με τις υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται και δεν υπάρχει καμία προθεσμία.

Τελικά, η cloud τεχνολογία παρέχει στους επιχειρηματίες τη δυνατότητα να δραστηριοποιούνται με μικρότερο κόστος και διάρκεια, ενώ ταυτόχρονα τους επιτρέπει να διευκολύνουν τις διαδικασίες διαχείρισης δεδομένων και την αποθήκευσή τους. Το cloud technology μπορεί να είναι ιδιαίτερα ωφέλιμο για τις μικρές επιχειρήσεις που δεν έχουν τα μέσα για να ασχοληθούν με την εγκατάσταση ενός τερματικού server ή να διατηρήσουν μεγάλο όγκο πληροφοριών. Επιπλέον, το λογισμικό μπορεί να εγκατασταθεί με απλούστερη διαδικασία και μικρότερη διάρκεια, ενώ οι χρήστες μπορούν απομακρυσμένα να έχουν πρόσβαση, χωρίς να βρίσκονται υποχρεωτικά στα γραφεία τους, με την επιλογή διαφορετικών συσκευών (π.χ. κινητά τηλέφωνα, laptops, tablets και οικιακούς υπολογιστές). Το cloud technology επίσης διευκολύνει τους επιχειρηματίες να διαχειριστούν και να επεξεργαστούν τα δεδομένα τους με τη βοήθεια διαφορετικών εργαλείων διαχείρισης δεδομένων, καθώς και με την δυνατότητα να κρατήσουν τα δεδομένα τους ασφαλή και αποκεντρωμένα.

Η τεχνολογία cloud είναι μια ταχέως αναπτυσσόμενη μορφή τεχνολογίας που είχε σημαντική επίδραση στον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων. Η κοστολόγηση από την τεχνολογία cloud είναι η διαδικασία προσδιορισμού του κόστους των υπηρεσιών και προϊόντων που βασίζονται σε cloud. Η τεχνολογία Cloud επιτρέπει στις επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε υπολογιστικούς πόρους, εφαρμογές και υπηρεσίες κατ' απαίτηση και ανάλογα με τις ανάγκες, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να κλιμακώνονται προς τα πάνω και προς τα κάτω ανάλογα με τις ανάγκες τους. Αυτή η επεκτασιμότητα επιτρέπει στις επιχειρήσεις να εξοικονομούν χρήματα πληρώνοντας μόνο για ό,τι χρησιμοποιούν, αντί να χρειάζεται να επενδύσουν εκ των προτέρων σε υλικό και λογισμικό. Το κόστος της τεχνολογίας αυτής εξαρτάται από τη συγκεκριμένη υπηρεσία ή προϊόν που χρησιμοποιείται. Γενικά, οι επιχειρήσεις πληρώνουν για τις υπηρεσίες cloud σε βάση πληρωμής, που σημαίνει ότι πληρώνουν μόνο για ό,τι χρησιμοποιούν. Αυτό είναι συχνά οικονομικά πιο συμφέρον από άλλες μορφές τεχνολογίας, όπως λύσεις on-premise, όπου οι επιχειρήσεις πρέπει να πληρώσουν για ολόκληρη τη χωρητικότητα του συστήματος, ανεξάρτητα από το αν τη χρησιμοποιούν ή όχι ολόκληρη. Το κύριο όφελος της τεχνολογίας cloud είναι ότι δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να μειώσουν σημαντικά το κόστος πληροφορικής τους. Χρησιμοποιώντας υπηρεσίες cloud, οι επιχειρήσεις μπορούν να μειώσουν τις προκαταβολικές κεφαλαιουχικές δαπάνες τους και να

καταναίμουν το κόστος τους με την πάροδο του χρόνου. Αυτό διευκολύνει τον προϋπολογισμό για το κόστος πληροφορικής, καθώς μπορεί να διαχειρίζεται πιο αποτελεσματικά.

Η τεχνολογία cloud γίνεται ραγδαία η πιο δημοφιλής τεχνολογία για επιχειρήσεις όλων των μεγεθών. Η επεκτασιμότητα, η ευελιξία και η οικονομική προσιτότητα το καθιστούν μια δημοφιλή επιλογή για εταιρείες με συνείδηση του κόστους που θέλουν να μεγιστοποιήσουν τους προϋπολογισμούς πληροφορικής τους. Η τεχνολογία cloud προσφέρει μια ποικιλία πλεονεκτημάτων για τις επιχειρήσεις, όπως εξοικονόμηση κόστους, αυξημένη απόδοση και βελτιωμένη ασφάλεια.

Η τεχνολογία cloud είναι μια οικονομικά αποδοτική λύση για τις επιχειρήσεις. Αξιοποιώντας το cloud, οι επιχειρήσεις μπορούν να μειώσουν το αρχικό κόστος τους εξαλείφοντας την ανάγκη για ακριβές επενδύσεις υλικού και λογισμικού. Επιπλέον, οι υπηρεσίες cloud μπορούν να κλιμακωθούν προς τα πάνω ή προς τα κάτω γρήγορα και εύκολα, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να πληρώνουν για το ακριβές ποσό των πόρων που χρειάζονται χωρίς να πληρώνουν υπερβολικά για περιττό υλικό και λογισμικό. Αυτό επιτρέπει στις επιχειρήσεις να εξοικονομούν χρήματα και να κλιμακώνουν την υποδομή πληροφορικής τους καθώς αυξάνονται οι ανάγκες τους.

Η τεχνολογία cloud παρέχει επίσης στις επιχειρήσεις αυξημένη αποτελεσματικότητα. Μεταφέροντας την υποδομή πληροφορικής τους στο cloud, οι επιχειρήσεις μπορούν να μειώσουν το προσωπικό πληροφορικής τους και να απελευθερώσουν πόρους για να επικεντρωθούν σε πιο στρατηγικές εργασίες. Επιπλέον, οι υπηρεσίες cloud είναι διαθέσιμες κατόπιν ζήτησης, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση στους πόρους που χρειάζονται γρήγορα και εύκολα. Αυτό επιτρέπει στις επιχειρήσεις να κλιμακώσουν την υποδομή πληροφορικής τους όπως απαιτείται, χωρίς να χρειάζεται να ανησυχούν για τους μεγάλους χρόνους παράδοσης που σχετίζονται με την αγορά και την εγκατάσταση υλικού και λογισμικού.

Τέλος, η τεχνολογία cloud παρέχει στις επιχειρήσεις βελτιωμένη ασφάλεια. Μεταφέροντας την υποδομή πληροφορικής τους στο cloud, οι επιχειρήσεις μπορούν να αξιοποιήσουν τα μέτρα ασφαλείας του παρόχου cloud, μειώνοντας την ανάγκη τους να επενδύσουν σε ακριβές εσωτερικές λύσεις ασφαλείας. Επιπλέον, οι υπηρεσίες cloud είναι διαθέσιμες με συνδρομή, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να παραμένουν ενημερωμένες με τα πιο πρόσφατα πρωτόκολλα ασφαλείας χωρίς να χρειάζεται να επενδύσουν σε δαπανηρές αναβαθμίσεις.

Συμπερασματικά, η τεχνολογία cloud προσφέρει στις επιχειρήσεις μια οικονομικά αποδοτική λύση για τις ανάγκες υποδομής πληροφορικής τους. Αξιοποιώντας το cloud, οι επιχειρήσεις μπορούν να μειώσουν το αρχικό τους κόστος, να αυξήσουν την αποτελεσματικότητά τους και να βελτιώσουν την ασφάλειά τους. Για τις επιχειρήσεις που θέλουν να μεγιστοποιήσουν τους προϋπολογισμούς πληροφορικής τους, η τεχνολογία cloud είναι ο καλύτερος τρόπος.

4.4 ΕΥΕΛΙΚΤΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ- ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ- ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΡΙΣΜΟΙ:

Ευέλικτες τεχνολογίες: Τα ευέλικτα τεχνολογικά εργαλεία επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να ανταποκρίνονται στις αλλαγές του περιβάλλοντος της αγοράς. Μπορεί να περιλαμβάνουν εφαρμογές διαδικτύου, τεχνολογίες διαχείρισης δεδομένων, μηχανές μάθησης μηχανημάτων, τεχνολογίες επικοινωνιών, διαδικτυακή ανάλυση δεδομένων και ευέλικτες εμπορικές ροές.

Αυτοματοποίηση: Η αυτοματοποίηση είναι η τεχνολογία που χρησιμοποιείται για την επιτάχυνση των διαδικασιών εργασίας και την αύξηση της απόδοσης των συστημάτων. Η αυτοματοποίηση συνδυάζει τα ηλεκτρονικά συστήματα, τις τεχνολογίες ψηφιακής επεξεργασίας δεδομένων, τις εφαρμογές του λογισμικού και τις διαδικασίες εργασίας για την επίτευξη ενός καθορισμένου στόχου.

Ψηφιοποίηση: Η ψηφιοποίηση είναι μια τεχνολογία που επιτρέπει την ψηφιακή επεξεργασία και την αποθήκευση δεδομένων. Η ψηφιοποίηση επιτρέπει την ηλεκτρονική διαχείριση και την επεξεργασία δεδομένων, την επεξεργασία εικόνας, την ανάλυση δεδομένων, την συλλογή δεδομένων και την αποστολή δεδομένων σε πελάτες και συνεργάτες.

ΕΥΕΛΙΚΤΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Τα τελευταία χρόνια σημειώνονται ραγδαίες εξελίξεις στο περιβάλλον των παρεχόμενων υπηρεσιών και της βιομηχανίας. Πολλές αλλαγές εντοπίζονται στο χάρτη των προϊόντων και των υπηρεσιών, καθώς είναι πλέον περισσότερο εστιασμένα και διαφοροποιημένα. Παρατηρείται αυξητικός ρυθμός δημιουργίας νέων καινοτομιών, τα προϊόντα είναι πιο περίπλοκα, γεγονός που καθιστά αναγκαίο καλύτερο σχεδιασμό ή και περισσότερους πόρους για την παραγωγή τους ιδιαίτερα στο αρχικό στάδιο, ενώ παράλληλη η διάρκεια της ζωής και της χρήσης των προϊόντων έχει μειωθεί σημαντικά. Συνέπεια αυτών είναι η ανάγκη συνεχούς βελτίωσης, αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων, χρήση διαφοροποιημένων πόρων και προσαρμογή των τεχνολογικών δυνατοτήτων για την βέλτιστη παροχή αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες των εταιρειών.

Σημαντική είναι και η επίδραση της διεθνοποίησης του εμπορίου. Πλέον οι εταιρείες μπορούν να προωθήσουν και να εμπορευτούν τα προϊόντα τους σε περισσότερες γεωγραφικές αγορές αξιοποιώντας τη δύναμη του διαδικτύου, διεισδύοντας έτσι σε μεγαλύτερες αγορές. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται να επιδείξουν οι επιχειρήσεις στις ιδιαιτερότητες κάθε ομάδας ενδιαφερομένων, βάσει των χαρακτηριστικών, της εκάστοτε κουλτούρας, των ηθών και των παραδόσεων της κάθε τοπικής αγοράς. Η διαφοροποίηση αυτή ενισχύει την ανάγκη για κατάλληλη διαχείριση πόρων και αξιοποίηση ή και προσαρμογή τεχνολογιών, ώστε να υποστηριχτεί μια εκτεταμένη διαφοροποίηση.

Η αύξηση των διαφοροποιήσεων των προϊόντων, των επενδύσεων των εταιρειών σε νέα αγαθά και υπηρεσίες συνδέεται και με την αύξηση των γενικών εξόδων. Συνεπώς, μέσα σε αυτό το περιβάλλον συνεχόμενων μεταβολών των αγορών και των προϊόντων εντοπίζονται προεκτάσεις στη διαχείριση του κόστους. (Bromwich, 2016)

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝΔΟ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Τα συστήματα ενδοεπιχειρησιακού σχεδιασμού είναι επιχειρηματικές λύσεις που συνδυάζουν λογισμικό, δεδομένα, εργαλεία, τεχνικές και προτάσεις για να βοηθήσουν τις οργανώσεις στην διαχείριση των δεδομένων τους και την επίτευξη των στόχων τους. Τα συστήματα αυτά προσφέρουν μια ολοκληρωμένη πλατφόρμα σχεδιασμού για τη δημιουργία επιχειρησιακών λύσεων. Μπορούν να προσφέρουν ομαδοποιημένες λύσεις για τον σχεδιασμό, τη διαχείριση, την ανάπτυξη και την ενημέρωση των επιχειρησιακών συστημάτων. Επιπλέον, μπορούν να παρέχουν εργαλεία για τη δημιουργία διαγραμμάτων λειτουργίας, την τεχνική διασκέδαση και την ανάλυση των δεδομένων.

Τα συστήματα ERP (Enterprise Resource Planning) είναι τεχνολογικές λύσεις που εξασφαλίζουν την οργανωμένη διοίκηση ενός οργανισμού, μέσω της διαχείρισης όλων των δεδομένων. Επιτρέπουν την εξυπηρέτηση και την ενσωμάτωση όλων των διαφορετικών λειτουργιών εντός μίας επιχείρησης ή οργανισμού μέσω της διασύνδεσης των πληροφοριακών βάσεων.

Τα συστήματα ERP μπορούν να βοηθήσουν στην εγκατάσταση και μεταφορά δεδομένων όπως τα έσοδα, τις δαπάνες, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες μεταξύ των διαφορετικών διασυνδέσεων και διαδικασιών ενός οργανισμού. Τα συστήματα ERP και η διαχείριση των δεδομένων είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για μεγάλους οργανισμούς που επιθυμούν να οικοδομήσουν ένα συνοπτικό και αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης δεδομένων και αυτοματοποίησης διαδικασιών.

Στόχος των συστημάτων αυτών είναι η άμεση παροχή πρόσβασης στα δεδομένα που δημιουργούνται από διαφοροποιημένες λειτουργικά ή και διάσπαρτες μονάδες εντός του οργανισμού. Τα τελευταία χρόνια ολοένα και επεκτείνεται η χρήση τους, η συμβατότητά τους με τις ψηφιοποιημένες επιχειρηματικές διαδικασίες. Σε αντίθεση με το παρελθόν που το εν λόγω λογισμικό ήταν εστιασμένο αποκλειστικά σε λογιστικά βιβλία και την επεξεργασία των αντίστοιχων πληροφοριών, σήμερα απαντά σε λειτουργίες που σχετίζονται με το marketing, τους ανθρώπινους πόρους, την παραγωγή και τη διανομή.

Μία εταιρεία μπορεί να αξιοποιήσει τα συστήματα αυτά ώστε να προσφέρει τον επιθυμητό βαθμό εξατομικευμένης υπηρεσίας σε ένα πελάτη, βασιζόμενη σε σχετικές αναλύσεις ως προς τα προβλεπόμενα μελλοντικά της οφέλη. Τα συστήματα ERP ουσιαστικά διαχειρίζονται τέτοιες διαδικασίες δημιουργώντας διασυνδέσεις (linkages) βάσεις ενός συστήματος διαχείρισης πελατειακών σχέσεων (Customer Relationship Management CRM).

Οι εταιρείες εφαρμόζουν τα συστήματα αυτά για διαφορετικούς λόγους, ανάλογα με τις διαφοροποιημένες τους ανάγκες. Ενδεικτικά μία εταιρεία χρησιμοποιεί συστήματα ERP ώστε να επιτύχει ενοποίηση χρηματοοικονομικών πληροφοριών, επιτάχυνση και τυποποίηση των παραγωγικών διαδικασιών, μείωση των αποθεμάτων, βελτίωση στον καταμερισμό και την κατανομή των χρησιμοποιούμενων πόρων, τυποποίηση πληροφοριών ως προς την ανθρωποδύναμη, την ενοποίηση πληροφοριών ως προς τις παραγγελίες των πελατών, και τη βελτίωση των διαδικασιών της.

Για τις περισσότερες εταιρείες, η ενοποίηση των πληροφοριακών συστημάτων σχετίζεται με ένα πλήθος επιχειρηματικών διαδικασιών και εγκατεστημένων λειτουργιών (Malmi, 2002). Για να καταστεί κάτι τέτοιο εφικτό και υλοποιήσιμο καθίσταται απαραίτητη η κατανόηση των λειτουργιών, των οργανωτικών διαδικασιών της επιχείρησης καθώς και της δυνατότητας του οργανισμού να εναρμονίζεται και να προσαρμόζεται στις αλλαγές και σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον, εσωτερικό και εξωτερικό. Η τεχνολογική εξέλιξη και η ενσωμάτωση του διαδικτύου στην καθημερινότητα, οδήγησε στην αξιοποίηση ευκαιριών ηλεκτρονική διασύνδεσης των επιχειρήσεων με προμηθευτές, συνεργάτες αλλά και πελάτες τους. Μεταβάλλεται έτσι, ο προσανατολισμός και η εστίαση της επιχείρησης από το εσωτερικό στο εξωτερικό περιβάλλον. Ενδυναμώνεται η ανάγκη συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων (business to business) καθώς και τις εφαρμογές των πωλήσεων (front office).

Παράλληλα, οι λογιστές της διοικητικής λογιστικής αντιμετωπίζουν την πρόκληση του καθορισμού του ύψους των επενδύσεων που θα τοποθετηθούν ώστε η εταιρεία να αναπτύξει

τον απαιτούμενο σχεδιασμό πληροφοριών, της γνώσης και της τεχνογνωσίας αναφορικά με ζητήματα ενοποίησης συστημάτων. Απαιτητικό εγχείρημα αποτελεί ο προσδιορισμός και η ακριβής ποσοτικοποίηση του κόστους και των πλεονεκτημάτων της πρόσβασης στην πληροφορία.

Κάθε μεταβολή στην αρχιτεκτονική των πληροφοριακών συστημάτων οδηγεί σε μια απαρχαίωση των συμβατικών ορισμών σχετικά με τον αποτελεσματικό έλεγχο.

4.5 ΕΥΕΛΙΚΤΗ ΑΥΤΟΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΟΡΙΣΜΟΣ

Η ευέλικτη αυτοματοποίηση στη διοικητική λογιστική είναι η χρήση της τεχνολογίας και του λογισμικού για τη δημιουργία, τον χειρισμό και την ανάλυση οικονομικών δεδομένων, προκειμένου να λαμβάνονται πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις. Αυτός ο τύπος αυτοματισμού βοηθά στην αυτοματοποίηση καθημερινών οικονομικών εργασιών, όπως η τήρηση βιβλίων, η κατάρτιση προϋπολογισμού, η πρόβλεψη και η υποβολή εκθέσεων. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για την αυτοματοποίηση πιο σύνθετων εργασιών, όπως η χρηματοοικονομική μοντελοποίηση και ανάλυση, καθώς και η διαχείριση κινδύνων. Αυτό επιτρέπει στους διαχειριστές να επικεντρωθούν στην ανάπτυξη τακτικών και δραστηριοτήτων για την επίτευξη της επιδιωκόμενης στρατηγικής.

Η ευέλικτη αυτοματοποίηση είναι μια σημαντική και ολοένα και πιο δημοφιλής έννοια στον τομέα της λογιστικής. Σε έναν κόσμο όπου η τεχνολογία εξελίσσεται ραγδαία, είναι απαραίτητο κάθε επιχείρηση να συμβαδίζει με τις τελευταίες τάσεις και τεχνολογίες για να παραμένει ανταγωνιστική. Η ευέλικτη αυτοματοποίηση στη λογιστική μπορεί να προσφέρει στις επιχειρήσεις έναν αποτελεσματικό, οικονομικά αποδοτικό τρόπο διαχείρισης και επεξεργασίας των οικονομικών τους δεδομένων.

Η ευέλικτη αυτοματοποίηση στη διοικητική λογιστική είναι η χρήση της τεχνολογίας για τη βελτίωση της ακρίβειας, της αποτελεσματικότητας και της επικαιρότητας των λογιστικών διαδικασιών. Η αυτοματοποίηση στη λογιστική έχει γίνει ολοένα και πιο σημαντικό μέρος των επιχειρηματικών λειτουργιών, καθώς επιτρέπει την αποτελεσματικότερη και ακριβέστερη συλλογή, αποθήκευση και ανάλυση των οικονομικών δεδομένων. Είναι σημαντικό να αναφερθεί πως για να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να χρησιμοποιήσουν την ευέλικτη αυτοματοποίηση στη διοικητική λογιστική, πρέπει να διαθέτουν τη σωστή τεχνολογία. Αυτή περιλαμβάνει λογιστικό λογισμικό βασισμένο στο υπολογιστικό νέφος, τεχνητή νοημοσύνη και λύσεις μηχανικής μάθησης. Οι λογιστικές λύσεις που βασίζονται στο cloud μπορούν να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να μειώσουν το κόστος και να αυξήσουν την κερδοφορία.

Η ευέλικτη αυτοματοποίηση στη λογιστική είναι η χρήση εργαλείων αυτοματοποίησης που βασίζονται σε υπολογιστή για τον εξ' ορθολογισμό και την απλούστευση της λογιστικής διαδικασίας. Αυτή η μορφή αυτοματοποίησης μπορεί να επιτρέψει στις επιχειρήσεις να μειώσουν το κόστος εργασίας τους, να εξοικονομήσουν χρόνο και να βελτιώσουν την ακρίβεια. Μπορεί επίσης να προσφέρει στις επιχειρήσεις καλύτερη κατανόηση των οικονομικών τους δεδομένων και να τους επιτρέψει να λαμβάνουν πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις.

Τα αυτοματοποιημένα συστήματα μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του χρόνου και του κόστους που σχετίζονται με τις χειροκίνητες λογιστικές διαδικασίες, ενώ παράλληλα παρέχουν μεγαλύτερη ακρίβεια και επικαιρότητα. Τα κύρια οφέλη της ευέλικτης αυτοματοποίησης στη λογιστική είναι η βελτίωση της ακρίβειας, η μείωση του χρόνου που δαπανάται για τη χειροκίνητη τήρηση αρχείων, τα λιγότερα λάθη και η ταχύτερη εισαγωγή δεδομένων. Αυτά τα εργαλεία αυτοματοποίησης μπορούν επίσης να βοηθήσουν στη μείωση του κινδύνου ανθρώπινου λάθους στη λογιστική διαδικασία. Τα εργαλεία αυτοματοποίησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση και την ανάλυση οικονομικών δεδομένων, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να εντοπίζουν τάσεις και να λαμβάνουν καλύτερες αποφάσεις. Μπορεί επίσης να απλοποιηθεί η διαδικασία δημιουργίας οικονομικών καταστάσεων, κατάρτισης προϋπολογισμού και σύνταξης εκθέσεων.

Εκτός από τη μείωση του κόστους και την αύξηση της ακρίβειας, η ευέλικτη αυτοματοποίηση στη διοικητική λογιστική παρέχει επίσης στις επιχειρήσεις αυξημένο έλεγχο των οικονομικών τους. Τα αυτοματοποιημένα συστήματα παρέχουν μεγαλύτερη ορατότητα στα οικονομικά δεδομένα, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να λαμβάνουν πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις. Τα μέσα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις οικονομικές συναλλαγές, καθώς και για τον εντοπισμό και την πρόληψη δόλιων δραστηριοτήτων. Αυτό μπορεί να συμβάλει στη μείωση του κινδύνου οικονομικών απωλειών λόγω δόλιας συμπεριφοράς.

Βοηθήσει τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν την εξυπηρέτηση των πελατών τους. Τα εργαλεία αυτοματοποίησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον εξ' ορθολογισμό της διαδικασίας απάντησης σε ερωτήματα και παράπονα πελατών, καθώς και για την παροχή ακριβέστερων και έγκαιρων πληροφοριών στους πελάτες. Αυτό μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να οικοδομήσουν καλύτερες σχέσεις με τους πελάτες τους.

Η ευέλικτη αυτοματοποίηση συμβάλει στη μείωση του κόστους των χρηματοοικονομικών εργασιών. Τα εργαλεία αυτοματοποίησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αυτοματοποίηση της διαδικασίας τιμολόγησης, μειώνοντας τον χρόνο που απαιτείται για την επεξεργασία των τιμολογίων. Χρησιμοποιείται παράλληλα, για τη μείωση του χρόνου που δαπανάται για τη χειροκίνητη καταχώρηση δεδομένων, καθώς και για τη μείωση του κόστους της χειροκίνητης καταχώρησης αυτών.

Οι μηχανισμοί αυτοματοποίησης συμβάλλουν στην αποδοτικότητα και την παραγωγικότητα των επιχειρήσεων. Τα εργαλεία αυτοματοποίησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αυτοματοποίηση διαδικασιών όπως η μισθοδοσία και οι εισπρακτέοι λογαριασμοί, επιτρέποντας στις επιχειρήσεις να αφιερώνουν λιγότερο χρόνο σε χειροκίνητες εργασίες και περισσότερο χρόνο για να επικεντρωθούν στον πυρήνα της επιχείρησής τους. Επιπρόσθετα, τα εργαλεία ενισχύουν την αυτοματοποίηση της διαδικασίας συλλογής, ανάλυσης και αναφοράς οικονομικών δεδομένων, παρέχοντας στις επιχειρήσεις καλύτερη κατανόηση της οικονομικής τους κατάστασης.

Τέλος, η ευέλικτη αυτοματοποίηση συντελεί στην αύξηση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων. Αυτοματοποιούνται διαδικασίες τιμολόγησης, μειώνοντας τον χρόνο που απαιτείται για την επεξεργασία των τιμολογίων, καθώς και το κόστος της χειροκίνητης καταχώρησης δεδομένων. (el.economy-pedia.com, 2021)

4.6 ΤΟ ΑΥΞΑΝΟΜΕΝΟ ΠΡΕΥΜΑ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Στο σημερινό ταχέως μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό περιβάλλον, η διοικητική λογιστική εξελίσσεται σε ένα ολοένα και πιο σημαντικό εργαλείο για τους οργανισμούς. Η αυξανόμενη παλίρροια της αλλαγής στη διοικητική λογιστική οφείλεται στην ανάπτυξη των τεχνολογιών, στον αυξημένο ανταγωνισμό και στην επιθυμία για καλύτερη κατανόηση του πολύπλοκου επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Η διοικητική λογιστική είναι ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται από τους οργανισμούς για τη συλλογή, την ανάλυση και την αναφορά χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Χρησιμοποιείται για την υποβοήθηση της λήψης αποφάσεων, την προώθηση της επιχειρησιακής αποδοτικότητας και την ενημέρωση του στρατηγικού σχεδιασμού. Το πεδίο εφαρμογής της διοικητικής λογιστικής έχει επεκταθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, καθώς οι οργανισμοί επιδιώκουν να αποκτήσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσω της χρήσης προηγμένων αναλύσεων και τεχνολογίας.

Μία από τις σημαντικότερες αλλαγές στη διοικητική λογιστική ήταν η απομάκρυνση από την παραδοσιακή κοστολόγηση και χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Αυτό έχει αντικατασταθεί από την εστίαση στη λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων και στις πληροφορίες που μπορούν να αξιοποιηθούν. Η τεχνολογία υπήρξε σημαντικός παράγοντας αυτής της αλλαγής, με την εμφάνιση του υπολογιστικού νέφους και της ανάλυσης μεγάλων δεδομένων να καθιστούν ευκολότερη από ποτέ τη συλλογή, ανάλυση και αναφορά τεράστιων ποσοτήτων δεδομένων. Αυτή η μετατόπιση έχει οδηγήσει στην εμφάνιση νέων ρόλων στους οργανισμούς, όπως ο Chief Data Officer και ο Chief Analytics Officer, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την αξιοποίηση των δεδομένων για την προώθηση αποφάσεων και διορατικότητα.

Μια άλλη σημαντική αλλαγή ήταν η αυξημένη εστίαση στη βιωσιμότητα. Οι οργανισμοί εξετάζουν πλέον πέρα από τα οικονομικά αποτελέσματα και τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και ηθικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τους. Αυτό έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη νέων τεχνικών, όπως η λογιστική περιβαλλοντικού κόστους και η λογιστική κοινωνικών επιπτώσεων, οι οποίες επιτρέπουν στους οργανισμούς να μετρούν και να ποσοτικοποιούν τις μη χρηματοοικονομικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τους.

Τέλος, η άνοδος των ψηφιακών τεχνολογιών είχε σημαντικό αντίκτυπο στον τρόπο με τον οποίο διεξάγεται η διοικητική λογιστική. Οι οργανισμοί χρησιμοποιούν πλέον ψηφιακά εργαλεία για τη συλλογή, ανάλυση και αναφορά δεδομένων σε πραγματικό χρόνο. Αυτό επιτρέπει στις ομάδες διαχείρισης να λαμβάνουν αποφάσεις με βάση τις πιο πρόσφατες πληροφορίες και να ανταποκρίνονται γρήγορα στις αλλαγές του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Η άνοδος των ψηφιακών τεχνολογιών, η ανάδυση νέων ρόλων και η στροφή προς τη βιωσιμότητα έχουν επηρεάσει σημαντικά τη διοικητική λογιστική. Οι αλλαγές αυτές παρουσιάζουν τόσο προκλήσεις όσο και ευκαιρίες για τους οργανισμούς. Από τη μία πλευρά, οι οργανισμοί πρέπει να διασφαλίσουν ότι διαθέτουν τις κατάλληλες δεξιότητες και τεχνογνωσία για την αποτελεσματική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και τεχνικών. Από την άλλη πλευρά, μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτά τα εργαλεία για να αποκτήσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσω της καλύτερης λήψης αποφάσεων και της βελτιωμένης λειτουργικής αποδοτικότητας.

Εν κατακλείδι, οι αλλαγές στη διοικητική λογιστική οφείλονται στην ανάπτυξη της τεχνολογίας, στην αύξηση του ανταγωνισμού και στην επιθυμία για καλύτερη κατανόηση του πολύπλοκου επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Αυτό έχει οδηγήσει στην εμφάνιση νέων ρόλων,

νέων τεχνικών και νέων ευκαιριών για τους οργανισμούς να αποκτήσουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Οι οργανισμοί πρέπει να διασφαλίσουν ότι διαθέτουν τις κατάλληλες δεξιότητες και την τεχνογνωσία για την αποτελεσματική αξιοποίηση αυτών των εργαλείων, ενώ παράλληλα πρέπει να εκμεταλλευτούν τις ευκαιρίες που παρουσιάζουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ- ESG ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΟΡΙΣΜΟΙ

ESG: Με τον όρο ESG γίνεται αναφορά σε θέματα Περιβάλλοντος (Environment), Κοινωνίας (Social), και Εταιρικής Διακυβέρνησης (Governance), μέσα από τα οποία μία επιχείρηση μπορεί να δημιουργήσει αξία σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Χρησιμοποιείται όταν περιγράφονται, αναλύονται, και αξιολογούνται οι επιδόσεις των εταιρειών που ενσωματώνουν στην φιλοσοφία και τη στρατηγική τους, την πολιτική ESG, ως προς τις τρεις αυτές διαστάσεις. Ο όρος ESG (Environmental, Social, and Governance) αναφέρεται στους τρεις κεντρικούς παράγοντες για τη μέτρηση της βιωσιμότητας και του κοινωνικού αντίκτυπου μιας επένδυσης σε μια εταιρεία ή επιχείρηση. Τα κριτήρια ESG εξετάζουν τον αντίκτυπο που έχει μια εταιρεία στο περιβάλλον και την κοινότητα, καθώς και τη δομή διακυβέρνησης που διαθέτει. Αναλύονται παράγοντες όπως η χρήση ενέργειας από μια εταιρεία, τα εργασιακά πρότυπα, η ποικιλομορφία των διοικητικών συμβουλίων και η αποζημίωση των διευθυντικών στελεχών, η κλιματική αλλαγή, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η εταιρική διακυβέρνηση και η ποικιλομορφία λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση των επενδύσεων. Στόχος της ESG είναι η αξιολόγηση των μακροπρόθεσμων οικονομικών επιδόσεων μιας εταιρείας με βάση τη δέσμευσή της στη βιωσιμότητα και την κοινωνική ευθύνη.

Το ακρωνύμιο ESG, έχει εισέλθει στην σύγχρονη καθημερινότητα. Ολοένα και περισσότερα άρθρα αναφέρονται στην οικονομική ειδησεογραφία, προκειμένου να αναδείξουν τις εξελίξεις που σχετίζονται με θέματα ESG στον επιχειρηματικό κόσμο, αλλά και κοινωνικά ζητήματα. Παράλληλα, γίνεται προσπάθεια να ενημερωθούν και να το κατανοήσουν και εν συνεχεία να το εντάξουν στην στρατηγική τους ακόμα και μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις,

Εκτός όμως από τους ίδιους τους οργανισμούς ο όρος χρησιμοποιείται και από τους φορείς που σχετίζονται με τις επιχειρήσεις στο άμεσο εξωτερικό τους περιβάλλον.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι επενδυτές όπου καθορίζουν τις επενδυτικές στρατηγικές αξιοποιώντας κριτήρια ESG, οι εποπτικές αρχές εντάσσοντας στους ελεγκτικούς

μηχανισμούς και τη νομοθεσία αντίστοιχες προϋποθέσεις, οι τράπεζες και τα πιστωτικά ιδρύματα εξετάζουν τη χρηματοδότηση εταιρειών βάσει ανάλογων κριτηρίων. Γίνεται εύκολα αντιληπτό συνεπώς το αυξανόμενο ενδιαφέρον που συγκεντρώνει ο προσανατολισμός σε θέματα Περιβάλλοντος, Κοινωνικά και ζητήματα εταιρικής Διακυβέρνησης.

5.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το ESG έχει τις ρίζες του στην έννοια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (ΕΚΕ), η οποία εμφανίστηκε στα μέσα του 20ου αιώνα. Η ιδέα πίσω από την ΕΚΕ ήταν ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να εξετάζουν και να αντιμετωπίζουν τον αντίκτυπό τους στην κοινωνία και το περιβάλλον, πέρα από τις οικονομικές τους επιδόσεις.

Στις δεκαετίες του 1970 και 1980, οι ανησυχίες για περιβαλλοντικά ζητήματα όπως η ρύπανση και η κλιματική αλλαγή άρχισαν να κερδίζουν την προσοχή. Αυτό οδήγησε στην ανάπτυξη πλαισίων και κατευθυντήριων γραμμών για τη μέτρηση και την αναφορά των περιβαλλοντικών επιδόσεων. Για παράδειγμα, η Παγκόσμια Πρωτοβουλία για την υποβολή εκθέσεων (Global Reporting Initiative - GRI) ιδρύθηκε το 1997 για να παράσχει ένα πλαίσιο για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας. (GRI, <https://www.globalreporting.org>, 2023)

Η κοινωνική διάσταση της ESG άρχισε να αποκτά εξέχουσα θέση τη δεκαετία του 1990, με αυξανόμενη εστίαση σε θέματα όπως τα εργασιακά δικαιώματα, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η ποικιλομορφία και η δέσμευση στην κοινότητα. Οργανισμοί όπως το Οικουμενικό Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών, που ξεκίνησε το 2000, ενθάρρυναν τις εταιρείες να υιοθετήσουν αρχές που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα, την εργασία, το περιβάλλον και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Η πτυχή της διακυβέρνησης της ESG απέκτησε σημαντική προσοχή στις αρχές της δεκαετίας του 2000, ιδίως μετά τα λογιστικά σκάνδαλα και τις εταιρικές αποτυχίες. Τέτοια γεγονότα αυτά ανέδειξαν τη σημασία των διαφανών και υπεύθυνων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης. Ως αποτέλεσμα, σε πολλές χώρες αναπτύχθηκαν κώδικες και κατευθυντήριες γραμμές εταιρικής διακυβέρνησης για τη βελτίωση της εποπτείας των διοικητικών συμβουλίων, των δικαιωμάτων των μετόχων και της ηθικής συμπεριφοράς.

Ο ίδιος ο όρος "ESG" άρχισε να χρησιμοποιείται ευρέως στον χρηματοπιστωτικό κλάδο γύρω στα τέλη της δεκαετίας του 2000 και στις αρχές της δεκαετίας του 2010. Οι επενδυτές άρχισαν να αναγνωρίζουν ότι οι περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί παράγοντες και η διακυβέρνηση μπορούν να έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο στις οικονομικές επιδόσεις και τη μακροπρόθεσμη

βιωσιμότητα μιας εταιρείας. Ενσωματώνουν έτσι, σταδιακά τις εκτιμήσεις ESG στις επενδυτικές τους στρατηγικές και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Με την πάροδο των ετών, αναπτύχθηκαν διάφορα πλαίσια και πρότυπα ESG για να καθοδηγήσουν τις εταιρείες στην αξιολόγηση και γνωστοποίηση των επιδόσεών τους στον τομέα των ESG. Ορισμένα από τα αξιοσημείωτα πλαίσια περιλαμβάνουν το Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων Βιωσιμότητας (SASB), την Ομάδα Εργασίας για τις χρηματοοικονομικές γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με το κλίμα (TCFD) και τις Αρχές για Υπεύθυνες Επενδύσεις (PRI).

Σήμερα, η ESG έχει γίνει απόλυτα διαδεδομένο, με τους επενδυτές, τις εταιρείες και τις ρυθμιστικές αρχές να δίνουν όλο και μεγαλύτερη έμφαση στη βιωσιμότητα και τις υπεύθυνες επιχειρηματικές πρακτικές. Η εστίαση στην ESG έχει επεκταθεί πέρα από τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις και τη διαχείριση κινδύνων, ώστε να περιλαμβάνει ευρύτερες κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Οι εταιρείες αναμένεται να επιδεικνύουν τη δέσμευσή τους στις αρχές ESG και να γνωστοποιούν σχετικές πληροφορίες στα ενδιαφερόμενα μέρη.

Ακολουθεί μια ιστορική αναδρομή της ESG στην Ελλάδα:

Στην Ελλάδα, η υιοθέτηση και η ενσωμάτωση των πρακτικών ESG ακολούθησε τις παγκόσμιες τάσεις, αλλά με ορισμένα μοναδικά χαρακτηριστικά και εξελίξεις.

Στις αρχές της δεκαετίας του 2000, η έμφαση στην Ελλάδα δόθηκε κυρίως στις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, λόγω των προσπαθειών για ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας μετά από διάφορα εταιρικά σκάνδαλα. Το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) ιδρύθηκε το 2002 με σκοπό την προώθηση ορθών πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης μεταξύ των ελληνικών εταιρειών. Το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών εισήγαγε έναν κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης το 2003, ο οποίος περιγράφει τις αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές που πρέπει να ακολουθούν οι εισηγμένες εταιρείες.

Καθώς το παγκόσμιο ενδιαφέρον για την ESG αυξήθηκε, οι ελληνικές εταιρείες και οι επενδυτές άρχισαν να δίνουν μεγαλύτερη προσοχή στους παράγοντες ESG, κατά την δεκαετία του 2010. Ο Ελληνικός Κώδικας Βιώσιμης Ανάπτυξης (Ε.Κ.Β.) ξεκίνησε το 2011, παρέχοντας ένα πλαίσιο για τις εταιρείες να γνωστοποιούν τις επιδόσεις και τις δεσμεύσεις τους σε θέματα βιωσιμότητας. Οι Αρχές για Υπεύθυνες Επενδύσεις (PRI), ένα διεθνές δίκτυο επενδυτών, απέκτησε τη συμμετοχή Ελλήνων θεσμικών επενδυτών, σηματοδοτώντας ένα αυξανόμενο

ενδιαφέρον για υπεύθυνες επενδύσεις. Ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών υπέγραψε την πρωτοβουλία των Ηνωμένων Εθνών για τα βιώσιμα χρηματιστήρια το 2014, δεσμευόμενος να προωθήσει τη βιωσιμότητα και τη διαφάνεια στις κεφαλαιαγορές.

Η ελληνική νομοθεσία ευθυγραμμίστηκε με τις οδηγίες και τους κανονισμούς της ΕΕ σχετικά με την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας και τις μη χρηματοοικονομικές γνωστοποιήσεις. Το 2017, ο ελληνικός νόμος 4374/2016 μετέφερε την οδηγία της ΕΕ για τη μη χρηματοοικονομική πληροφόρηση στο ελληνικό δίκαιο, καθιστώντας υποχρεωτική για τις μεγάλες εταιρείες τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών και κοινωνικών πτυχών, στις ετήσιες εκθέσεις τους. Ο ελληνικός Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης αναθεωρήθηκε το 2019, ενσωματώνοντας τις αρχές που σχετίζονται με την ESG και ενθαρρύνοντας τις εισηγμένες εταιρείες να δημοσιοποιούν σχετικές πληροφορίες.

Οι Έλληνες θεσμικοί επενδυτές, όπως τα συνταξιοδοτικά ταμεία, άρχισαν σταδιακά να ενσωματώνουν τις πτυχές της ESG στις επενδυτικές τους στρατηγικές. Ορισμένες εταιρείες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων στην Ελλάδα άρχισαν να προσφέρουν επενδυτικά προϊόντα με γνώμονα τη βιωσιμότητα και την ESG, προκειμένου να ανταποκριθούν στην αυξανόμενη ζήτηση των επενδυτών.

Τα τελευταία χρόνια, η Ελλάδα έδειξε ενδιαφέρον για τη βιώσιμη χρηματοδότηση και τις πρωτοβουλίες για πράσινες επενδύσεις. Η ελληνική κυβέρνηση εξέδωσε το πρώτο της πράσινο ομόλογο το 2019, συγκεντρώνοντας κεφάλαια για βιώσιμα έργα, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και η ενεργειακή απόδοση. Τέλος, οι ελληνικές τράπεζες έχουν επίσης αρχίσει να ενσωματώνουν ζητήματα ESG στις πρακτικές δανειοδότησής τους, λαμβάνοντας υπόψη τους περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς κινδύνους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

5.3 ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η αειφόρος ανάπτυξη ορίζεται ως "ανάπτυξη που ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες" (eur-lex.europa.eu, 2023). Πρόκειται για μια διαδικασία οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης που αποσκοπεί στην εξισορρόπηση των κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών στόχων. Είναι μια διαδικασία ανάπτυξης ή βελτίωσης των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών συνθηκών με την πάροδο του χρόνου χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις ανάγκες τους. Η βιώσιμη ανάπτυξη βασίζεται στις αρχές της ισότητας μεταξύ των γενεών, της προστασίας του

περιβάλλοντος, της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής δικαιοσύνης. Απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στη λήψη αποφάσεων, εξισορροπώντας τις ανθρώπινες ανάγκες και επιθυμίες με τη διατήρηση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

5.4 ΠΡΑΣΙΝΗ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Η πράσινη λογιστική είναι μια προσπάθεια μέτρησης των οικονομικών επιδόσεων μιας επιχείρησης ή μιας χώρας από την άποψη των επιπτώσεών της στο περιβάλλον. Είναι ένας τρόπος μέτρησης του κόστους και του οφέλους των περιβαλλοντικών πολιτικών και ανάλυσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως η παραγωγή και η κατανάλωση. Η πράσινη λογιστική επιχειρεί να μετρήσει την αξία των φυσικών πόρων και των περιβαλλοντικών υπηρεσιών, καθώς και το κόστος των περιβαλλοντικών ζημιών. Λαμβάνει επίσης υπόψη το εξωτερικό κόστος των οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως η ρύπανση του αέρα και των υδάτων και οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Η πράσινη λογιστική έχει περιγραφεί ως ένας ολιστικός τρόπος λογιστικής για το περιβάλλον και θεωρείται όλο και περισσότερο ως ένα σημαντικό εργαλείο για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Μπορεί να πει κανείς ότι η Περιβαλλοντική Λογιστική είναι πολύ απλά μια καλλίτερη προσέγγιση της κλασσικής λογιστικής που δίνει ιδιαίτερη έμφαση στα κόστη που σχετίζονται με τις πρώτες ύλες που «χάνονται» κατά την παραγωγική διαδικασία (φύρα), τα απόβλητα που δημιουργούνται και άλλα κόστη άμεσα συνδεδεμένα με περιβαλλοντικά ζητήματα. Όπως ακριβώς η συμβατική έτσι και η περιβαλλοντική λογιστική μπορεί να παρέχει πληροφόρηση σε χρηματικές ή φυσικές μονάδες, καλύπτοντας συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, για όλα τα περιβαλλοντικά έξοδα και έσοδα και να τα παρουσιάσει σε ειδικές εκθέσεις. Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την περιβαλλοντική λογιστική μπορούν να φανούν χρήσιμα σε διάφορους τύπους επιχειρήσεων δίνοντάς τους τη δυνατότητα να βελτιώσουν τη διαδικασία παραγωγής και ταυτόχρονα να μπορούν υπεύθυνα να ενημερώσουν τρίτους για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της επιχείρησής τους.

5.5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ- ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η περιβαλλοντική λογιστική είναι η διαδικασία μέτρησης και αναφοράς πληροφοριών σχετικά με τις οικονομικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων ενός οργανισμού στο περιβάλλον. Αυτό περιλαμβάνει τη μέτρηση και την αναφορά δραστηριοτήτων όπως η ποιότητα των φυσικών πόρων, το κόστος της ρύπανσης και ο αντίκτυπος των περιβαλλοντικών αλλαγών στις δραστηριότητες του οργανισμού. Η περιβαλλοντική λογιστική χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κόστους και των περιβαλλοντικών οφελών που συνδέονται

με ένα συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα, καθώς και για τη λήψη αποφάσεων και τον στρατηγικό σχεδιασμό.

Συνδέεται στενά με την περιβαλλοντική οικονομία, η οποία είναι η μελέτη του τρόπου με τον οποίο οι οικονομικές δραστηριότητες επηρεάζουν το περιβάλλον. Η περιβαλλοντική λογιστική παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με το κόστος και τα οφέλη μιας συγκεκριμένης δραστηριότητας για έναν οργανισμό και για το περιβάλλον. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη λήψη αποφάσεων και τον στρατηγικό σχεδιασμό. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για τη μέτρηση και την παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων μιας δραστηριότητας με την πάροδο του χρόνου, επιτρέποντας στους οργανισμούς να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις που μειώνουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα.

Αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για τους οργανισμούς για τη διαχείριση των περιβαλλοντικών τους επιδόσεων. Μπορεί να παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι διάφορες δραστηριότητες και επενδύσεις επηρεάζουν το περιβάλλον. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ενημέρωση αποφάσεων σχετικά με τον τρόπο μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων και των επενδύσεων και για την παρακολούθηση της προόδου προς την επίτευξη των στόχων βιωσιμότητας.

Η πράσινη λογιστική αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία καθώς οι οργανισμοί αναγνωρίζουν την ανάγκη να διαχειριστούν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις και να μειώσουν τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις. Καθώς οι οργανισμοί επιδιώκουν να μειώσουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα, πρέπει να είναι σε θέση να μετρούν και να παρακολουθούν τις επιδόσεις τους, προκειμένου να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις. Η περιβαλλοντική λογιστική μπορεί να παρέχει αυτές τις πληροφορίες και μπορεί να βοηθήσει τους οργανισμούς να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τον τρόπο μείωσης των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων.

Τόσο η περιβαλλοντική λογιστική όσο και η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι δύο σημαντικά στοιχεία της εταιρικής βιωσιμότητας και οι επιχειρήσεις πρέπει να κατανοούν και τα δύο θέματα προκειμένου να παραμείνουν ανταγωνιστικές και κερδοφόρες. Η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι μια ευρύτερη έννοια που περιλαμβάνει την ευθύνη μιας εταιρείας έναντι των ενδιαφερόμενων μερών της, όχι μόνο των μετόχων της, και περιλαμβάνει δεσμεύσεις για ηθική συμπεριφορά, περιβαλλοντική διαχείριση και δέσμευση στην κοινότητα.

Η περιβαλλοντική λογιστική μπορεί να μετρήσει το κόστος της περιβαλλοντικής υποβάθμισης ενός οργανισμού, καθώς και την εξοικονόμηση που συνδέεται με την προστασία και τη διατήρηση του περιβάλλοντος. Τα δεδομένα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση των δυνατοτήτων εξοικονόμησης κόστους ή αύξησης των κερδών μέσω της βελτίωσης της περιβαλλοντικής διαχείρισης. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για τον εντοπισμό των τομέων στους οποίους πρέπει να βελτιωθούν τα περιβαλλοντικά πρότυπα ή για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί σε σχέση με τους περιβαλλοντικούς στόχους.

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι μια ευρύτερη έννοια που υπερβαίνει την περιβαλλοντική λογιστική. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τη δέσμευση ενός οργανισμού να ενεργεί υπεύθυνα στις σχέσεις του με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων, των πελατών, των προμηθευτών, των τοπικών κοινοτήτων και του περιβάλλοντος. Υιοθετεί ηθικές και βιώσιμες πρακτικές, όπως η προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων και η επένδυση στις τοπικές κοινότητες. Η εταιρική κοινωνική ευθύνη περιλαμβάνει επίσης τη δέσμευση μιας εταιρείας για διαφάνεια και λογοδοσία και την προθυμία της να λογοδοτήσει για τις ενέργειές της.

Υπάρχουν διάφοροι διαθέσιμοι πόροι που βοηθούν τους οργανισμούς να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν την περιβαλλοντική λογιστική και την εταιρική κοινωνική ευθύνη. Το Global Reporting Initiative (GRI) είναι ένας διεθνής οργανισμός που θέτει πρότυπα για την υποβολή εκθέσεων εταιρικής βιωσιμότητας. Ο GRI παρέχει μια ηλεκτρονική βιβλιοθήκη πόρων για θέματα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων κατευθυντήριων γραμμών για την περιβαλλοντική λογιστική και την ΕΚΕ. Το Παγκόσμιο Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (WBCSD) είναι ένας άλλος διεθνής οργανισμός που παρέχει πληροφορίες και υποστήριξη σε θέματα βιωσιμότητας, συμπεριλαμβανομένης της πράσινης λογιστικής και της ΕΚΕ. Επιπλέον, το Οικουμενικό Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών είναι ένα δίκτυο εταιρειών που έχουν δεσμευτεί να ευθυγραμμίσουν τις δραστηριότητές τους με δέκα οικουμενικές αρχές για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την εργασία, το περιβάλλον και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Εκτός από αυτούς τους πόρους, οι οργανισμοί μπορούν επίσης να έχουν πρόσβαση σε μια ποικιλία άλλων πληροφοριών και υπηρεσιών υποστήριξης που σχετίζονται με την περιβαλλοντική λογιστική, την ΕΚΕ και τις βιώσιμες επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, το Διεθνές Ινστιτούτο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (IISD) παρέχει έρευνα και πόρους σχετικά με την εταιρική βιωσιμότητα και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Το International Business Leaders Forum

(IBLF) παρέχει επίσης πόρους και εκπαίδευση σε θέματα εταιρικής βιωσιμότητας. Τέλος, υπάρχει ένας αριθμός συμβουλευτικών εταιρειών που ειδικεύονται στην εταιρική βιωσιμότητα, παρέχοντας στις εταιρείες συμβουλές και υποστήριξη σε θέματα όπως η περιβαλλοντική λογιστική και η ΕΚΕ.

Συμπερασματικά, η περιβαλλοντική λογιστική και η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι σημαντικά θέματα που πρέπει να κατανοήσουν οι επιχειρήσεις προκειμένου να παραμείνουν ανταγωνιστικές και κερδοφόρες. Υπάρχουν διάφοροι διαθέσιμοι πόροι για να βοηθήσουν τους οργανισμούς να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν αυτά τα θέματα, όπως η Παγκόσμια Πρωτοβουλία για την υποβολή εκθέσεων, το Παγκόσμιο Επιχειρηματικό Συμβούλιο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, το Παγκόσμιο Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών, το Διεθνές Ινστιτούτο για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, το Διεθνές Φόρουμ Επιχειρηματικών Ηγετών και οι εταιρείες συμβούλων που ειδικεύονται στην εταιρική βιωσιμότητα.

5.6 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ESG

Σύμφωνα με τον (GRI, <https://www.globalreporting.org/>, <https://www.globalreporting.org/about-gri/mission-history/gri-s-own-reports/>, 2021), τα περιβαλλοντικά, κοινωνικά κριτήρια και τα κριτήρια διακυβέρνησης (ESG) γίνονται όλο και πιο σημαντικά για τους επενδυτές, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία γενικότερα. Τα κριτήρια ESG αναφέρονται σε ένα σύνολο μετρήσεων που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση της απόδοσης μιας εταιρείας σε περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και διακυβέρνησης παράγοντες. Αυτά τα κριτήρια χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του αντίκτυπου που έχει μια εταιρεία στην κοινωνία και το περιβάλλον, καθώς και για την ποιότητα των πρακτικών διακυβέρνησής της. Αξίζει να αναφερθεί η σημασία των κριτηρίων ESG στις επενδύσεις και τον εταιρικό κόσμο, καθώς και τα πιθανά οφέλη και τις προκλήσεις τους.

Η αυξανόμενη σημασία των κριτηρίων ESG μπορεί να αποδοθεί σε διάφορους παράγοντες, όπως η αυξημένη ευαισθητοποίηση για κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα, οι αυξανόμενες προσδοκίες του κοινού από τις επιχειρήσεις να συμπεριφέρονται υπεύθυνα και η αυξανόμενη αναγνώριση μεταξύ των επενδυτών ότι οι εταιρείες που έχουν καλές επιδόσεις στα κριτήρια ESG τείνουν να είναι πιο ανθεκτικές μακροπρόθεσμα (GRI, <https://www.globalreporting.org/>, <https://www.globalreporting.org/about-gri/mission-history/gri-s-own-reports/>, 2021). Τα τελευταία χρόνια, έχει γίνει μια στροφή προς τη βιώσιμη επένδυση, η οποία αναφέρεται στην πρακτική της επένδυσης σε εταιρείες που επιδεικνύουν ισχυρές επιδόσεις ESG.

Ένα από τα κύρια οφέλη της χρήσης κριτηρίων ESG είναι ότι μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό εταιρειών που είναι πιο πιθανό να δημιουργήσουν μακροπρόθεσμες βιώσιμες

αποδόσεις. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι εταιρείες που έχουν καλή διαχείριση και έχουν ισχυρές επιδόσεις ESG τείνουν να είναι καλύτερα τοποθετημένες απέναντι σε περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς κινδύνους, όπως η κλιματική αλλαγή, η έλλειψη πόρων και η κοινωνική αναταραχή (GRI, <https://www.globalreporting.org/>. <https://www.globalreporting.org/about-gri/mission-history/gri-s-own-reports/>, 2021). Επενδύοντας σε τέτοιες εταιρείες, οι επενδυτές μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και να κερδίσουν δυνητικά ανώτερες αποδόσεις μακροπρόθεσμα.

Τα κριτήρια ESG είναι επίσης σημαντικά επειδή μπορούν να βοηθήσουν στον εντοπισμό εταιρειών που είναι πιο πιθανό να είναι υπεύθυνες και ηθικές στις επιχειρηματικές τους πρακτικές. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό υπό το φως των πολυάριθμων εταιρικών σκανδάλων που έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια, συμπεριλαμβανομένου του σκανδάλου εκπομπών ρύπων της Volkswagen, του σκανδάλου των ψεύτικων λογαριασμών της Wells Fargo και του σκανδάλου της Enron. Εστιάζοντας στα κριτήρια ESG, οι επενδυτές μπορούν να βοηθήσουν στην αποφυγή επενδύσεων σε εταιρείες που εμπλέκονται σε ανήθικες ή παράνομες πρακτικές και αντί να επενδύσουν σε εταιρείες που έχουν δεσμευτεί να συμπεριφέρονται υπεύθυνα (GRI, <https://www.globalreporting.org/>. <https://www.globalreporting.org/about-gri/mission-history/gri-s-own-reports/>, 2021)

Εκτός από τα οφέλη των κριτηρίων ESG, υπάρχουν επίσης ορισμένες προκλήσεις που σχετίζονται με τη χρήση τους. Μια πρόκληση είναι ότι τα δεδομένα ESG μπορεί να είναι δύσκολο να ληφθούν και ενδέχεται να υπόκεινται σε μεροληψία και ανακρίβειες. Αυτό οφείλεται στο ότι τα δεδομένα ESG συχνά αναφέρονται από μόνες τους από εταιρείες και δεν υπάρχει διαδικασία τυποποίησης ή επαλήθευσης για αυτά τα δεδομένα. Ως αποτέλεσμα, οι επενδυτές μπορεί να χρειαστεί να βασιστούν σε τρίτους παρόχους δεδομένων ESG, κάτι που μπορεί να είναι δαπανηρό και μπορεί να μην παρέχει πάντα ακριβείς ή αξιόπιστες πληροφορίες (GRI, <https://www.globalreporting.org/>. <https://www.globalreporting.org/about-gri/mission-history/gri-s-own-reports/>, 2021).

Μια άλλη πρόκληση είναι ότι τα κριτήρια ESG μπορεί να είναι υποκειμενικά και μπορεί να διαφέρουν ανάλογα με την οπτική γωνία του επενδυτή. Για παράδειγμα, ένας επενδυτής μπορεί να δώσει προτεραιότητα σε περιβαλλοντικούς παράγοντες, ενώ ένας άλλος μπορεί να δώσει προτεραιότητα σε κοινωνικούς παράγοντες ή παράγοντες διακυβέρνησης. Ως αποτέλεσμα, μπορεί να είναι δύσκολο να συγκρίνουμε την απόδοση ESG διαφορετικών εταιρειών και να καθορίσουμε ποιες εταιρείες είναι πραγματικά οι πιο βιώσιμες.

Παρά αυτές τις προκλήσεις, τα κριτήρια ESG γίνονται όλο και πιο σημαντικά στον κόσμο των επενδύσεων και των επιχειρήσεων. Καθώς περισσότεροι επενδυτές απαιτούν βιώσιμες επενδυτικές επιλογές και περισσότεροι καταναλωτές απαιτούν ηθικές και υπεύθυνες

επιχειρηματικές πρακτικές, οι εταιρείες βρίσκονται υπό αυξανόμενη πίεση να επιδείξουν ισχυρές επιδόσεις ESG. Χρησιμοποιώντας κριτήρια ESG, οι επενδυτές και οι επιχειρήσεις μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και στην οικοδόμηση ενός πιο βιώσιμου μέλλοντος για την κοινωνία και το περιβάλλον (GRI, <https://www.globalreporting.org/>. <https://www.globalreporting.org/about-gri/mission-history/gri-s-own-reports/>, 2021).

5.7 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ESG

Τα κριτήρια ESG είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την αξιολόγηση της απόδοσης των εταιρειών σε περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς και διακυβέρνησης παράγοντες. Χρησιμοποιώντας κριτήρια ESG, οι επενδυτές μπορούν να βοηθήσουν στον εντοπισμό εταιρειών που είναι πιο πιθανό να δημιουργήσουν μακροπρόθεσμες βιώσιμες αποδόσεις και να προωθήσουν τη βιώσιμη ανάπτυξη. Ωστόσο, υπάρχουν επίσης ορισμένες προκλήσεις που σχετίζονται με τη χρήση των κριτηρίων ESG, συμπεριλαμβανομένων των δυσκολιών στην απόκτηση ακριβών και αξιόπιστων δεδομένων και της υποκειμενικότητας στη διαδικασία αξιολόγησης. Παρά αυτές τις προκλήσεις, τα κριτήρια ESG γίνονται όλο και πιο σημαντικά στον κόσμο των επενδύσεων και των επιχειρήσεων και συμβάλλουν στην οικοδόμηση ενός πιο βιώσιμου μέλλοντος για την κοινωνία και το περιβάλλον.

Οι μεθοδολογίες κριτηρίων ESG (Environmental, Social, and Governance) είναι πλαίσια και προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση και την εκτίμηση της βιωσιμότητας και των ηθικών επιδόσεων των εταιρειών, των επενδύσεων και των οργανισμών. Οι μεθοδολογίες αυτές παρέχουν ένα δομημένο πλαίσιο για την ανάλυση και τη μέτρηση διαφόρων παραγόντων ESG και βοηθούν τα ενδιαφερόμενα μέρη να λαμβάνουν τεκμηριωμένες αποφάσεις με βάση τις επιδόσεις των οντοτήτων σε θέματα ESG. Ακολουθούν μερικές από τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται συνήθως για τα κριτήρια ESG:

Αξιολογήσεις και κατατάξεις ESG: Αρκετές ανεξάρτητες εταιρείες ερευνών και οργανισμοί αξιολόγησης αξιολογούν τις επιδόσεις των εταιρειών σε θέματα ESG και τους αποδίδουν βαθμολογίες ή κατατάξεις. Αυτές οι αξιολογήσεις συνήθως εξετάζουν μια σειρά παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, της διαχείρισης των πόρων, των εργασιακών πρακτικών, της πολυμορφίας και της ενσωμάτωσης, της σύνθεσης του διοικητικού συμβουλίου, της διαφάνειας και άλλων μετρήσεων που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση. Παραδείγματα οργανισμών αξιολόγησης είναι οι MSCI ESG Research, Sustainalytics και ISS ESG.

Πρότυπα υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας: Οι οργανισμοί συχνά γνωστοποιούν τις επιδόσεις τους σε θέματα ESG μέσω των εκθέσεων βιωσιμότητας. Για να εξασφαλιστεί η συνοχή και η συγκρισιμότητα, έχουν αναπτυχθεί διάφορα πλαίσια και πρότυπα. Το Global Reporting Initiative (GRI) παρέχει ένα ευρέως υιοθετημένο πλαίσιο για την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας. Άλλα πρότυπα περιλαμβάνουν το Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων Βιωσιμότητας (SASB) και την Ομάδα Εργασίας για τις χρηματοοικονομικές γνωστοποιήσεις που σχετίζονται με το κλίμα (TCFD).

Ενσωμάτωση της ESG: Η ενσωμάτωση της ESG περιλαμβάνει την ενσωμάτωση παραγόντων ESG στην επενδυτική ανάλυση και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Αυτή η μεθοδολογία εξετάζει τους κινδύνους και τις ευκαιρίες EKT μαζί με την παραδοσιακή χρηματοοικονομική ανάλυση για την αξιολόγηση της συνολικής απόδοσης και της βιωσιμότητας των επενδύσεων. Η ενσωμάτωση των ESG μπορεί να γίνει μέσω ποσοτικών μοντέλων, ποιοτικών αξιολογήσεων ή ενός συνδυασμού και των δύο.

Διαλογή βάσει κανόνων: Η διαλογή βάσει προτύπων περιλαμβάνει την αξιολόγηση της συμμόρφωσης ενός οργανισμού με διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα και συμβάσεις. Η προσέγγιση αυτή αξιολογεί κατά πόσον μια εταιρεία ή μια επένδυση παραβιάζει θεμελιώδεις αρχές ή κανόνες, όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα εργασιακά πρότυπα και η προστασία του περιβάλλοντος. Παραδείγματα μεθοδολογιών διαλογής με βάση τους κανόνες περιλαμβάνουν το Παγκόσμιο Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών και τις Αρχές για Υπεύθυνες Επενδύσεις (PRI).

Μέτρηση επιπτώσεων και υποβολή εκθέσεων: Οι μεθοδολογίες μέτρησης επιπτώσεων αξιολογούν τις απτές κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις ενός οργανισμού ή μιας επένδυσης. Οι μεθοδολογίες αυτές αποσκοπούν στην ποσοτικοποίηση των θετικών συνεισφορών που πραγματοποιούν οι οντότητες και παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις συνολικές επιδόσεις τους στον τομέα της βιωσιμότητας. Τα πρότυπα αναφοράς και επενδύσεων για τον αντίκτυπο (IRIS) και η κοινωνική απόδοση της επένδυσης (SROI) αποτελούν παραδείγματα μεθοδολογιών μέτρησης του αντίκτυπου.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι μεθοδολογίες κριτηρίων ESG μπορεί να διαφέρουν μεταξύ διαφορετικών οργανισμών και ενδιαφερόμενων μερών. Η επιλογή μιας μεθοδολογίας ιεράρχησης κριτηρίων ESG εξαρτάται από τον σκοπό, την πολιτική και τις προτεραιότητες του χρήστη. Οι εταιρείες, οι επενδυτές και οι οργανισμοί μπορούν να επιλέξουν τη μέθοδο που ταιριάζει καλύτερα στις ανάγκες και τις αξίες τους για την αξιολόγηση της ESG απόδοσης.

Κρίσιμες καθίστανται οι απαντήσεις στα κάτωθι ερωτήματα, αναφορικά με την σύγκριση διαφόρων επενδυτικών πλάνων ESG, την επιμέτρηση των επιμέρους κριτηρίων, καθώς και η ιεράρχησή μεταξύ αυτών των κριτηρίων εκτίμησης.

Πρόσφατα διενεργήθηκε μία συγκριτική έρευνα ως προς την αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων ανάμεσα σε δύο επιχειρήσεις, μία που εφαρμόζει τη στρατηγική ESG και μία που δεν έχει ακόμη ξεκινήσει.

Στα πλαίσια της έρευνας χρησιμοποιήθηκε η πολυκριτήρια μέθοδος PROMETHEE για την κατάταξη των επιχειρήσεων που εφαρμόζουν το τρίπτυχο ESG, από τις καλύτερες στις λιγότερο αποδοτικές (Ζοπουνίδης, 2022). Η εν λόγω μέθοδος πολυκριτηριακής ανάλυσης ανήκει στην κατηγορία της αναλυτικής συνθετικής προσέγγισης. Σε αυτήν την προσέγγιση, αναπτύσσεται ένα γενικό μεθοδολογικό πλαίσιο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανάλυση των αποφάσεων που λαμβάνει ο λήπτης αποφάσεων, ώστε να καθοριστεί το κατάλληλο μοντέλο σύνθεσης των κριτηρίων που αντικατοπτρίζει το σύστημα αξιών και τις προτιμήσεις του.

Για τη συγκριτική αξιολόγηση των δύο ομάδων επιχειρήσεων (ESG και non-ESG), χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος UTADIS, η οποία βασίζεται σε τεχνικές μονότονης παλινδρόμησης (Ordinal Regression). Με την υπόθεση μιας προκαθορισμένης ταξινόμησης των εναλλακτικών επιλογών (ESG και non-ESG επιχειρήσεις), η UTADIS συμβάλλει στην ανάπτυξη ενός μοντέλου προσθετικής χρησιμότητας και στον υπολογισμό των κατάλληλων ορίων χρησιμότητας, προκειμένου να επιτευχθεί η ταξινόμηση των εναλλακτικών επιλογών στις αντίστοιχες ομάδες, με το ελάχιστο σφάλμα ταξινόμησης.

Το δείγμα των εταιρειών που εξετάστηκαν αποτελείται από 59 ελληνικές επιχειρήσεις από όλους τους κλάδους εκτός των τραπεζικού και του ασφαλιστικού, 29 από τις οποίες χρησιμοποιούν πολιτικές ESG. Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες που συνεκτιμήθηκαν είναι δέκα και συγκεκριμένα: Χρηματοοικονομική αποδοτικότητα, Βιομηχανική αποδοτικότητα, Δείκτης κυκλοφορίας ενεργητικού, Δείκτης κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων, Δείκτης σημασίας χρηματοοικονομικών εξόδων, Δείκτης συνολικής ικανότητας δανεισμού, Δείκτης μακροπρόθεσμης ικανότητας δανεισμού, Δείκτης γενικής ρευστότητας, Δείκτης άμεσης ρευστότητας, Δείκτης κεφαλαίου κίνησης. Υπολογίστηκαν βάσει των λογιστικών καταστάσεων των περιόδων 2017-2019.

Η μέθοδος UTADIS εφαρμόστηκε στο πρόβλημα ταξινόμησης των δύο ομάδων επιχειρήσεων. Τα ποσοστά επιτυχίας στο βασικό δείγμα και το δείγμα ελέγχου για το έτος 2019 είναι τα ακόλουθα: Βασικό δείγμα: 75%, Δείγμα ελέγχου: 72,2%

Το δείγμα ελέγχου δημιουργήθηκε με τυχαίο τρόπο.

Σχετικά με τα βάρη των χρηματοοικονομικών δεικτών όπως υπολογίστηκαν από τη UTADIS, δύο είναι τα πιο σημαντικά (έγινε κανονικοποίηση στο 100%):

- Βιομηχανική αποδοτικότητα: 80,1%
- Δείκτης συνολικής ικανότητας δανεισμού: 18,4%

Η βιομηχανική αποδοτικότητα αναφέρεται στην αποτελεσματικότητα της σχέσης μεταξύ της αγοράς και των προϊόντων που παράγει μια επιχείρηση. Όταν η αποδοτικότητα αυτή δεν είναι ικανοποιητική, η επιχείρηση μειονεκτεί σχετικά με την ποιότητα των προϊόντων της και/ή την προώθησή τους σε διάφορες αγορές.

Η συνολική ικανότητα δανεισμού αξιολογεί το βαθμό ανεξαρτησίας μιας επιχείρησης από τους δανειστές της. Όταν ο δείκτης υπερβαίνει το 67% (παγκόσμια νόρμα), το μάντζεμντ της επιχείρησης δεν έχει την ελευθερία να λαμβάνει αποφάσεις που αφορούν τη βιωσιμότητά της.

Ως συμπέρασμα, ο επόμενος στόχος των ερευνητών του Εργαστηρίου Financial Engineering είναι να αναπτύξουν ένα σύνθετο ESG Rating System, το οποίο θα αξιολογεί σε πραγματικό χρόνο τις επιχειρήσεις, βασιζόμενο σε ένα σύνολο κριτηρίων που προέρχονται από τους τρεις πυλώνες του ESG: περιβάλλον, κοινωνική διάσταση, διακυβέρνηση. Επιπλέον, τα αποτελέσματα της εν λόγω ανάλυσης δείχνουν ότι οι επιχειρήσεις με την αποτελεσματικότερη διαχείριση των πόρων και τις υψηλότερες περιβαλλοντικές, κοινωνικές και διακυβερνητικές επιδόσεις οδηγούν σε καλύτερες χρηματοοικονομικές επιδόσεις. Ωστόσο, αυτό πρέπει να επιβεβαιωθεί με περισσότερες έρευνες και αναλύσεις που θα εξετάσουν μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα.

5.8 Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ESG ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ

Οι περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί παράγοντες και παράγοντες διακυβέρνησης (ESG) γίνονται όλο και πιο σημαντικοί στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Οι εκτιμήσεις ESG δεν είναι πλέον απλώς θέμα ηθικής επένδυσης, αλλά έχουν επίσης σημαντικές επιπτώσεις στην απόδοση της επένδυσης.

Οι πληροφορίες ESG μπορούν να παρέχουν στους επενδυτές πολύτιμες γνώσεις σχετικά με τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και την οικονομική υγεία των εταιρειών. Η απόδοση μιας εταιρείας σε παράγοντες ESG μπορεί να επηρεάσει την οικονομική της απόδοση με διάφορους τρόπους. Για παράδειγμα, εταιρείες με ισχυρές πρακτικές περιβαλλοντικής διαχείρισης μπορεί να είναι σε καλύτερη θέση για τη διαχείριση του ρυθμιστικού κινδύνου και τη μείωση του λειτουργικού κόστους, ενώ εκείνες με ισχυρή δέσμευση στην κοινωνική ευθύνη μπορεί να έχουν καλύτερη φήμη και να είναι πιο ελκυστικές για τους καταναλωτές και τους εργαζόμενους (GRI, 2020). Επιπλέον, εταιρείες με ισχυρές πρακτικές διακυβέρνησης ενδέχεται να είναι λιγότερο επιρρεπείς σε ηθικές παραβιάσεις ή απάτες, γεγονός που μπορεί να βοηθήσει στην προστασία των επενδυτών από κινδύνους φήμης και οικονομικούς κινδύνους.

Πρόσφατη έρευνα έχει δείξει ότι υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ της απόδοσης ESG μιας εταιρείας και της οικονομικής της απόδοσης. Μελέτες έχουν δείξει ότι οι εταιρείες με υψηλές βαθμολογίες ESG ξεπερνούν τις αντίστοιχες τους όσον αφορά την απόδοση των τιμών των μετοχών και την απόδοση επένδυσης (ROI) (GRI, 2020). Μια άλλη μελέτη που διεξήχθη από το Harvard Business School διαπίστωσε ότι οι εταιρείες με ισχυρή δέσμευση για τη βιωσιμότητα ξεπέρασαν τις αντίστοιχες μετρήσεις απόδοσης τόσο από τη λογιστική όσο και από την αγορά (Serafeim E. &, 2013).

Οι επενδυτές μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις πληροφορίες ESG για να εντοπίσουν και να διαχειριστούν τους κινδύνους στα επενδυτικά τους χαρτοφυλάκια. Ενσωματώνοντας τις εκτιμήσεις ESG στις επενδυτικές τους διαδικασίες, οι επενδυτές μπορούν να αξιολογήσουν καλύτερα τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα των επενδύσεών τους (Morgan-Stanley, 2020). Αυτό μπορεί να τους βοηθήσει να αποφύγουν να επενδύσουν σε εταιρείες που είναι ευάλωτες σε οικονομικούς, περιβαλλοντικούς κινδύνους ή κινδύνους φήμης. Για παράδειγμα, οι επενδυτές μπορεί να αποφεύγουν εταιρείες που έχουν κακές πρακτικές περιβαλλοντικής διαχείρισης, καθώς μπορεί να είναι πιο ευάλωτες σε ρυθμιστικούς κινδύνους, ζημιά στη φήμη και δικαστικές διαφορές.

Οι πληροφορίες ESG μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για τον εντοπισμό επενδυτικών ευκαιριών. Οι εταιρείες που έχουν ισχυρές επιδόσεις ESG μπορεί να είναι πιο ελκυστικές για τους επενδυτές, καθώς είναι πιθανό να είναι πιο ανθεκτικές και σε καλύτερη θέση για να κεφαλαιοποιήσουν τις αναδύμενες τάσεις και τις ευκαιρίες της αγοράς. Για παράδειγμα, εταιρείες που κατέχουν ηγετική θέση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή στην ενεργειακή απόδοση μπορεί να είναι σε καλή θέση για να επωφεληθούν από τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. Ενσωματώνοντας πληροφορίες ESG στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων, οι επενδυτές μπορούν να εντοπίσουν εταιρείες που είναι σε καλή θέση να ξεπεράσουν τις αντίστοιχες τους μακροπρόθεσμα (Morgan-Stanley, 2020).

Συμπερασματικά, οι πληροφορίες ESG είναι όλο και πιο σημαντικές για τους επενδυτές, καθώς παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και την οικονομική υγεία των εταιρειών. Οι παράγοντες ESG μπορούν να επηρεάσουν την οικονομική απόδοση μιας εταιρείας με διάφορους τρόπους και οι εταιρείες με ισχυρές επιδόσεις ESG έχουν αποδειχθεί ότι ξεπερνούν τις αντίστοιχες. Ενσωματώνοντας τις εκτιμήσεις ESG στις επενδυτικές τους διαδικασίες, οι επενδυτές μπορούν να διαχειριστούν καλύτερα τους κινδύνους και να εντοπίσουν επενδυτικές ευκαιρίες. Καθώς η ζήτηση για πληροφορίες ESG συνεχίζει να αυξάνεται, είναι πιθανό τα ζητήματα ESG να ενσωματώνονται ολοένα και περισσότερο στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τις επενδύσεις.

5.9 Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ ESG ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΕΛΚΥΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές και διακυβέρνησης (ESG) εκτιμήσεις γίνονται όλο και πιο κρίσιμες για τον καθορισμό επενδυτικών αποφάσεων. Οι επενδυτές επιθυμούν να επενδύσουν σε εταιρείες που έχουν ισχυρά προφίλ ESG, καθώς συμβάλλει στη μείωση των επενδυτικών κινδύνων ενώ παράλληλα προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη. Τα τελευταία χρόνια, έχει αυξηθεί ο αριθμός των επενδυτών που λαμβάνουν υπόψη τους παράγοντες ESG στις επενδυτικές τους αποφάσεις. Αυτό οδήγησε στην ανάπτυξη αξιολογήσεων ESG, οι οποίες κατατάσσουν τις εταιρείες με βάση τις επιδόσεις τους ESG.

Οι αξιολογήσεις ESG παρέχουν στους επενδυτές έναν αντικειμενικό τρόπο αξιολόγησης της απόδοσης ESG των εταιρειών. Αυτές οι αξιολογήσεις βασίζονται σε ένα σύνολο κριτηρίων που έχουν σχεδιαστεί για να αξιολογούν τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές πρακτικές και τις πρακτικές διακυβέρνησης των εταιρειών (CFA, 2017). Μερικοί από τους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση της απόδοσης ESG μιας εταιρείας περιλαμβάνουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, τις εργασιακές πρακτικές, τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου και την αμοιβή των στελεχών.

Οι αξιολογήσεις ESG γίνονται όλο και πιο σημαντικές για τους επενδυτές καθώς προσπαθούν να ευθυγραμμίσουν τις επενδυτικές τους αποφάσεις με τις αξίες και τις πεποιθήσεις τους. Οι επενδυτές επιθυμούν να επενδύσουν σε εταιρείες που προωθούν τη βιώσιμη ανάπτυξη και έχουν θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία και το περιβάλλον. Οι εταιρείες με ισχυρά προφίλ ESG θεωρούνται πιο υπεύθυνες και σε καλύτερη θέση για την πλοήγηση στους κινδύνους και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από περιβαλλοντικές και κοινωνικές προκλήσεις.

Επιπρόσθετα, οι αξιολογήσεις ESG διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων. Οι εταιρείες με ισχυρές αξιολογήσεις ESG είναι πιο πιθανό να προσελκύσουν επενδυτικά κεφάλαια από εκείνες με αδύναμες αξιολογήσεις ESG. Μελέτες έχουν δείξει ότι οι εταιρείες με ισχυρές αξιολογήσεις ESG έχουν χαμηλότερο κόστος

κεφαλαίου, υποδεικνύοντας ότι οι επενδυτές είναι πρόθυμοι να πληρώσουν ένα ασφάλιστρο για να επενδύσουν σε εταιρείες με ισχυρά προφίλ ESG (Serafeim E. &, 2013)

Οι επενδυτές εξετάζουν επίσης όλο και περισσότερο τους παράγοντες ESG όταν λαμβάνουν επενδυτικές αποφάσεις. Σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη από το Ινστιτούτο CFA, το 73% των επενδυτών λαμβάνει υπόψη τους παράγοντες ESG στις επενδυτικές τους αποφάσεις (CFA, 2017). Αυτό υπογραμμίζει την αυξανόμενη σημασία των αξιολογήσεων ESG στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων.

Οι αξιολογήσεις ESG παρέχουν επίσης στις εταιρείες ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων. Οι εταιρείες με ισχυρές αξιολογήσεις ESG είναι πιο πιθανό να προσελκύσουν κοινωνικά υπεύθυνους επενδυτές, οι οποίοι επιθυμούν να επενδύσουν σε εταιρείες που έχουν θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία και το περιβάλλον. Αυτοί οι επενδυτές είναι επίσης πιθανό να διατηρήσουν τις επενδύσεις τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, παρέχοντας στις εταιρείες σταθερές πηγές κεφαλαίων (CFA, 2017).

Οι εκτιμήσεις ESG γίνονται όλο και πιο σημαντικές στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Οι αξιολογήσεις ESG παρέχουν στους επενδυτές έναν αντικειμενικό τρόπο αξιολόγησης της απόδοσης ESG των εταιρειών, διευκολύνοντας τη λήψη τεκμηριωμένων επενδυτικών αποφάσεων. Οι εταιρείες με ισχυρές αξιολογήσεις ESG είναι πιο πιθανό να προσελκύσουν επενδυτικά κεφάλαια, καθώς οι επενδυτές προσπαθούν να ευθυγραμμίσουν τις επενδυτικές τους αποφάσεις με τις αξίες και τις πεποιθήσεις τους. Οι αξιολογήσεις ESG παρέχουν επίσης στις εταιρείες ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην προσέλκυση κοινωνικά υπεύθυνων επενδυτών, οι οποίοι είναι πιο πιθανό να διατηρήσουν τις επενδύσεις τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Ως εκ τούτου, είναι ζωτικής σημασίας για τις εταιρείες να επικεντρωθούν στη βελτίωση των επιδόσεων ESG για την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων και την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

5.10 ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ESG ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Παρά την αυξανόμενη σημασία των δεδομένων ESG στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων, υπάρχουν πολλά εμπόδια που εμποδίζουν την πλήρη ενσωμάτωσή τους στην επενδυτική διαδικασία, όπως η περιορισμένη διαθεσιμότητα δεδομένων, η έλλειψη τυποποίησης και η ανεπαρκής ενσωμάτωση με την παραδοσιακή χρηματοοικονομική ανάλυση.

Τα τελευταία χρόνια, οι περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί παράγοντες και παράγοντες διακυβέρνησης (ESG) έχουν κερδίσει σημαντική προσοχή στην επενδυτική κοινότητα. Μελέτες έχουν δείξει ότι οι εταιρείες με ισχυρές επιδόσεις ESG τείνουν να έχουν καλύτερα μακροπρόθεσμα οικονομικά αποτελέσματα, οδηγώντας σε αυξημένο ενδιαφέρον από τους

επενδυτές που επιδιώκουν να ευθυγραμμίσουν τις επενδύσεις τους με τις αξίες και τον αντίκτυπο τους (Serafeim M. K.-G., 2016). Ωστόσο, παρά τα πιθανά οφέλη από την ενσωμάτωση του ESG στην επενδυτική διαδικασία, υπάρχουν πολλά εμπόδια που εμποδίζουν την πλήρη υιοθέτησή του.

Μία από τις κύριες προκλήσεις είναι η περιορισμένη διαθεσιμότητα και ποιότητα των δεδομένων ESG. Τα δεδομένα ESG συχνά αναφέρονται από μόνες τους από τις εταιρείες, οδηγώντας σε ασυνέπειες και διακυμάνσεις στα πρότυπα αναφοράς. Αυτό καθιστά δύσκολο για τους επενδυτές να συγκρίνουν τις εταιρείες με κοινό παρονομαστή, οδηγώντας σε αβεβαιότητα και πιθανή εσφαλμένη κατανομή κεφαλαίων. Επιπλέον, τα δεδομένα ESG έχουν συχνά ποιοτικό χαρακτήρα, γεγονός που καθιστά δυσκολότερο τον ποσοτικό προσδιορισμό και την ενσωμάτωσή τους στην παραδοσιακή χρηματοοικονομική ανάλυση (Linda-Eling Lee, Matt Moscardi- MSCI, 2019). Αυτό μπορεί να δυσκολέψει τους επενδυτές να αξιολογήσουν τη σημασία των παραγόντων ESG και τον πιθανό αντίκτυπό τους στη μακροπρόθεσμη οικονομική απόδοση μιας εταιρείας.

Μια άλλη πρόκληση για την πλήρη ενσωμάτωση των δεδομένων ESG είναι η έλλειψη τυποποίησης στην αναφορά και την ανάλυση. Ενώ έχουν γίνει προσπάθειες για την ανάπτυξη βιομηχανικών προτύπων, όπως η Global Reporting Initiative (GRI) και η Sustainability Accounting Standards Board (SASB), η υιοθέτηση και η εφαρμογή αυτών των προτύπων δεν είναι καθολική. Αυτό μπορεί να δημιουργήσει σύγχυση και έλλειψη συγκρισιμότητας σε διαφορετικές εταιρείες και κλάδους, εμποδίζοντας την ικανότητα των επενδυτών να ενσωματώνουν δεδομένα ESG στη διαδικασία λήψης αποφάσεων (KPMG, 2017)

Τέλος, υπάρχει έλλειψη ενοποίησης μεταξύ της ανάλυσης ESG και της παραδοσιακής χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Πολλοί επενδυτές εξακολουθούν να βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε παραδοσιακές χρηματοοικονομικές μετρήσεις, όπως τα κέρδη ανά μετοχή και οι αναλογίες τιμής προς κέρδη, για τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Ενώ τα δεδομένα ESG μπορούν να παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα μιας εταιρείας, συχνά δεν ενσωματώνονται πλήρως στα παραδοσιακά χρηματοοικονομικά μοντέλα, οδηγώντας σε ελλιπείς αξιολογήσεις της συνολικής απόδοσης μιας εταιρείας (Linda-Eling Lee, Matt Moscardi- MSCI, 2019)

Παρά αυτές τις προκλήσεις, υπάρχουν αρκετές πρωτοβουλίες σε εξέλιξη για την αντιμετώπιση αυτών των φραγμών και την αύξηση της υιοθέτησης δεδομένων ESG στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Η Task Force on Climate-related Financial Disclosures (KPMG, 2017), για παράδειγμα, παρέχει ένα πλαίσιο για τις εταιρείες να αποκαλύπτουν κινδύνους και ευκαιρίες που σχετίζονται με το κλίμα στα οικονομικά τους αρχεία, αυξάνοντας τη διαφάνεια και τη συγκρισιμότητα των δεδομένων ESG. Επιπλέον, η άνοδος των εταιρειών αξιολόγησης ESG, όπως η MSCI και η Sustainalytics, παρέχει στους επενδυτές μια τυποποιημένη και

αντικειμενική αξιολόγηση της απόδοσης ESG μιας εταιρείας, μειώνοντας την εξάρτηση από δεδομένα που αναφέρονται από τους ίδιους και διευκολύνοντας τις συγκρίσεις μεταξύ εταιρειών (KPMG, 2017).

Συμπερασματικά, ενώ τα οφέλη από την ενσωμάτωση δεδομένων ESG στη διαδικασία λήψης επενδυτικών αποφάσεων είναι σαφή, υπάρχουν αρκετά εμπόδια που εμποδίζουν την πλήρη υιοθέτησή του. Αυτά περιλαμβάνουν περιορισμένη διαθεσιμότητα δεδομένων, έλλειψη τυποποίησης και ανεπαρκή ενσωμάτωση με την παραδοσιακή χρηματοοικονομική ανάλυση. Ωστόσο, γίνονται προσπάθειες για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και η αυξανόμενη ζήτηση για δεδομένα ESG από τους επενδυτές είναι πιθανό να οδηγήσει σε περαιτέρω καινοτομία σε αυτόν τον τομέα.

5.11 Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ESG ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η επίδραση των δραστηριοτήτων Περιβαλλοντικής, Κοινωνικής και Διακυβέρνησης (ESG) στις οικονομικές επιδόσεις των εταιρειών είναι ένα θέμα αυξανόμενου ενδιαφέροντος στους τομείς της χρηματοδότησης και της βιωσιμότητας, και η έρευνα έχει δείξει μια θετική σχέση μεταξύ της απόδοσης ESG και της οικονομικής απόδοσης.

Οι περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί και παράγοντες διακυβέρνησης (ESG) έχουν γίνει σημαντικά ζητήματα τόσο για τους επενδυτές όσο και για τις εταιρείες τα τελευταία χρόνια. Οι δραστηριότητες ESG μπορούν να περιλαμβάνουν μια σειρά πρωτοβουλιών, από τη μείωση των εκπομπών άνθρακα έως την προώθηση της διαφορετικότητας των φύλων στα εταιρικά συμβούλια (Karl V. Lins, 2017). Ο θετικός αντίκτυπος των δραστηριοτήτων ESG στο περιβάλλον και την κοινωνία είναι καλά τεκμηριωμένος, αλλά υπάρχει αυξανόμενο ενδιαφέρον για τα οικονομικά οφέλη τέτοιων δραστηριοτήτων. Αυτή η ενότητα διερευνά τη σχέση μεταξύ των δραστηριοτήτων ESG και της οικονομικής απόδοσης, βασισμένη στη βιβλιογραφία τόσο από τη χρηματοδότηση όσο και από τη βιωσιμότητα (Modi, 2013). Μελέτες έχουν δείξει σταθερά μια θετική συσχέτιση μεταξύ της απόδοσης ESG και της οικονομικής απόδοσης. Μια μελέτη του 2015 από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης διαπίστωσε ότι οι εταιρείες με υψηλές αξιολογήσεις ESG τείνουν να έχουν χαμηλότερο κόστος κεφαλαίου και καλύτερες λειτουργικές επιδόσεις, οδηγώντας σε υψηλότερη κερδοφορία και υψηλότερες αποδόσεις μετοχών (Serafeim M. K.-G., 2016). Ομοίως, μια μελέτη της Deutsche Bank διαπίστωσε ότι οι εταιρείες με υψηλότερες αξιολογήσεις ESG τείνουν να έχουν χαμηλότερη μεταβλητότητα, υψηλότερες αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας και καλύτερες επιδόσεις ιδίων κεφαλαίων. Αυτά τα ευρήματα υποδηλώνουν ότι οι δραστηριότητες ESG μπορούν να έχουν θετικό αντίκτυπο στην οικονομική απόδοση μιας εταιρείας.

Υπάρχουν διάφοροι μηχανισμοί μέσω των οποίων οι δραστηριότητες ESG μπορούν να επηρεάσουν την οικονομική απόδοση. Ένας τέτοιος μηχανισμός είναι μέσω της διαχείρισης κινδύνου. Οι δραστηριότητες ESG μπορούν να βοηθήσουν τις εταιρείες να εντοπίσουν και να διαχειριστούν κινδύνους, όπως περιβαλλοντικές υποχρεώσεις ή κινδύνους φήμης από κακές εργασιακές πρακτικές. Με την αποτελεσματική διαχείριση αυτών των κινδύνων, οι εταιρείες μπορούν να μειώσουν την πιθανότητα αρνητικών οικονομικών αποτελεσμάτων. Για παράδειγμα, η πετρελαιοκηλίδα της BP στο Deepwater Horizon το 2010 είχε ως αποτέλεσμα σημαντικές οικονομικές απώλειες και ζημιά στη φήμη της εταιρείας. Αν η BP είχε λάβει πιο σοβαρά υπόψη τους παράγοντες ESG, θα μπορούσε να αποτρέψει την καταστροφή και να αποφύγει αυτές τις αρνητικές οικονομικές συνέπειες (Semenova, 2014).

Ένας άλλος μηχανισμός μέσω του οποίου οι δραστηριότητες ESG μπορούν να επηρεάσουν την οικονομική απόδοση είναι μέσω των προτιμήσεων των πελατών και των επενδυτών. Οι καταναλωτές και οι επενδυτές απαιτούν ολοένα και περισσότερο περιβαλλοντικά και κοινωνικά υπεύθυνα προϊόντα και υπηρεσίες και είναι πρόθυμοι να πληρώσουν ένα ασφάλιστρο για εταιρείες που πληρούν αυτά τα πρότυπα. Μια μελέτη από τη Nielsen διαπίστωσε ότι οι καταναλωτές είναι πρόθυμοι να πληρώσουν περισσότερα για προϊόντα από εταιρείες που δεσμεύονται για τη βιωσιμότητα. Ομοίως, μια μελέτη από το Harvard Business School διαπίστωσε ότι οι εταιρείες με καλές επιδόσεις βιωσιμότητας τείνουν να προσελκύουν περισσότερο επενδυτικό κεφάλαιο (Serafeim E. &., 2013). Εφαρμόζοντας δραστηριότητες ESG, οι εταιρείες μπορούν να αξιοποιήσουν αυτές τις προτιμήσεις πελατών και επενδυτών και να αποκτήσουν οικονομικό πλεονέκτημα.

Παρά τη θετική σχέση μεταξύ των δραστηριοτήτων ESG και της οικονομικής απόδοσης, εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια στην ευρεία υιοθέτηση των πρακτικών ESG στον εταιρικό κόσμο. Ένα τέτοιο εμπόδιο είναι η αντίληψη ότι οι δραστηριότητες ESG είναι ακριβές και δεν αξίζουν την επένδυση. Ωστόσο, μελέτες έχουν δείξει ότι τα οικονομικά οφέλη των δραστηριοτήτων ESG υπερτερούν του κόστους μακροπρόθεσμα. Ένα άλλο εμπόδιο είναι η έλλειψη τυποποίησης στην αναφορά ESG, η οποία δυσκολεύει τους επενδυτές να συγκρίνουν και να αξιολογήσουν την απόδοση ESG των εταιρειών. Ωστόσο, υπάρχουν πρωτοβουλίες σε εξέλιξη για την τυποποίηση της αναφοράς ESG, όπως το Συμβούλιο Λογιστικών Προτύπων για τη Βιωσιμότητα και το Global Reporting Initiative.

Συμπερασματικά, η θετική σχέση μεταξύ των δραστηριοτήτων ESG και της οικονομικής απόδοσης έχει τεκμηριωθεί καλά στη βιβλιογραφία. Οι δραστηριότητες ESG μπορούν να βοηθήσουν τις εταιρείες να διαχειριστούν τους κινδύνους, να προσελκύσουν πελάτες και επενδυτές και τελικά να οδηγήσουν σε καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα. Ενώ εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια στην ευρεία υιοθέτηση των πρακτικών ESG, οι πρωτοβουλίες για την τυποποίηση της αναφοράς ESG και η αυξανόμενη ζήτηση για

βιωσιμότητα από καταναλωτές και επενδυτές υποδηλώνουν ότι οι δραστηριότητες ESG θα συνεχίσουν να αποτελούν σημαντικό στοιχείο για τις εταιρείες τα επόμενα χρόνια.

5.12 ESG ΚΑΙ Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑ 2022

Το ESG έχει γίνει όλο και πιο σημαντικός παράγοντας για τους επενδυτές σε όλο τον κόσμο. Στην Ελλάδα, το ESG κερδίζει έδαφος τα τελευταία χρόνια, καθώς οι εταιρείες και οι επενδυτές αναγνωρίζουν τη σημασία των βιώσιμων επιχειρηματικών πρακτικών και της υπεύθυνης επένδυσης.

Μία από τις κινητήριες δυνάμεις πίσω από το αυξανόμενο ενδιαφέρον για την ESG στην Ελλάδα είναι η δέσμευση της χώρας στους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (SDGs). Οι ΣΒΑ παρέχουν ένα πλαίσιο για τις χώρες και τις εταιρείες να δώσουν προτεραιότητα στη βιωσιμότητα και να αντιμετωπίσουν παγκόσμιες προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή, η ανισότητα και η φτώχεια. Η Ελλάδα έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο προς την επίτευξη των ΣΒΑ, ιδίως στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, του βιώσιμου τουρισμού και των προγραμμάτων κοινωνικής πρόνοιας. Η δέσμευση της χώρας για βιώσιμη ανάπτυξη αντικατοπτρίζεται επίσης στην Εθνική Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΣΑΑ), η οποία ενημερώθηκε το 2019 για να ευθυγραμμιστεί με τους ΣΒΑ (Exchange, 2020).

Όσον αφορά τις επενδύσεις ESG, η Ελλάδα βρίσκεται ακόμη στα αρχικά στάδια υιοθέτησης σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ωστόσο, υπάρχει μια αυξανόμενη ευαισθητοποίηση για το ESG μεταξύ των ελληνικών εταιρειών, επενδυτών και φορέων χάραξης πολιτικής. Το 2020, το Χρηματιστήριο Αθηνών (ΧΑ) κυκλοφόρησε τον πρώτο δείκτη ESG στην Ελλάδα, τον ΧΑΑ-ESG 20. Ο δείκτης περιλαμβάνει τις 20 κορυφαίες εταιρείες στην Ελλάδα με βάση τις επιδόσεις τους ESG, όπως μετρήθηκαν από διεθνείς οίκους αξιολόγησης ESG. Το λανσάρισμα του ASE-ESG 20 είναι ένα σημαντικό βήμα προς την προώθηση της υπεύθυνης επένδυσης στην Ελλάδα και την ενθάρρυνση των εταιρειών να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους ESG (Exchange, 2020).

Μια άλλη ένδειξη της αυξανόμενης σημασίας του ESG στην Ελλάδα είναι ο αυξανόμενος αριθμός κεφαλαίων και επενδυτικών προϊόντων ESG που διατίθενται στους Έλληνες επενδυτές. Τα τελευταία χρόνια, αρκετές ελληνικές εταιρείες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων έχουν ξεκινήσει κεφάλαια ESG και διεθνή κεφάλαια ESG έχουν γίνει επίσης διαθέσιμα σε Έλληνες επενδυτές μέσω διαδικτυακών επενδυτικών πλατφορμών. Η ελληνική κυβέρνηση έχει επίσης αναγνωρίσει τη σημασία του ESG και της βιώσιμης ανάπτυξης, με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας να προωθεί πράσινες επενδύσεις και βιώσιμες επιχειρηματικές πρακτικές μέσω διαφόρων πρωτοβουλιών (Commission, 2019)

Παρά τις θετικές αυτές εξελίξεις, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις για την υιοθέτηση του ESG στην Ελλάδα. Ένα σημαντικό εμπόδιο είναι η έλλειψη συνεπούς αναφοράς και γνωστοποίησης ESG μεταξύ των ελληνικών εταιρειών. Ενώ ορισμένες μεγαλύτερες εταιρείες αρχίζουν να αναφέρουν τις επιδόσεις τους ESG, πολλές μικρότερες εταιρείες δεν διαθέτουν τους πόρους ή την τεχνογνωσία για να το κάνουν. Αυτό καθιστά δύσκολο για τους επενδυτές να αξιολογήσουν την απόδοση ESG των ελληνικών εταιρειών και να λάβουν τεκμηριωμένες επενδυτικές αποφάσεις. Υπάρχει επίσης έλλειψη ευαισθητοποίησης και κατανόησης του ESG μεταξύ των Ελλήνων επενδυτών, γεγονός που μπορεί να εμποδίσει τη ζήτηση για επενδυτικά προϊόντα ESG.

Συμπερασματικά, ενώ η υιοθέτηση του ESG στην Ελλάδα βρίσκεται ακόμη στα αρχικά της στάδια, υπάρχει μια αυξανόμενη συνειδητοποίηση της σημασίας των βιώσιμων επιχειρηματικών πρακτικών και της υπεύθυνης επένδυσης. Η δέσμευση της χώρας στους SDGs και η έναρξη του δείκτη ASE-ESG 20 αποτελούν θετικά βήματα για την προώθηση της ESG στην Ελλάδα. Ωστόσο, πρέπει να γίνουν περισσότερα για να βελτιωθεί η αναφορά και η γνωστοποίηση ESG μεταξύ των ελληνικών εταιρειών και να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των Ελλήνων επενδυτών σχετικά με το ESG.

5.13 ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΗΕ

Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (SDGs) υιοθετήθηκαν το 2015 ως καθολική έκκληση για δράση για τον τερματισμό της φτώχειας, την προστασία του πλανήτη και τη διασφάλιση ότι όλοι οι άνθρωποι απολαμβάνουν ειρήνη και ευημερία έως το 2030. Οι 17 ΣΒΑ είναι διασυνδεδεμένοι και στοχεύουν στην αντιμετώπιση βασικών κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κόσμος σήμερα, όπως ο τερματισμός της φτώχειας και της πείνας, έως τη βελτίωση της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και την εκπαίδευση, η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση της βιώσιμης ενέργειας. Η αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την επίτευξη αυτών των στόχων και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θεωρούνται ολοένα και περισσότερο ως βασικός συντελεστής αυτής της προσπάθειας, κάθε στόχος όμως, έχει συγκεκριμένους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν προκειμένου να επιτευχθεί βιώσιμη ανάπτυξη (Ηνωμένα Έθνη (UN), 2023)

Μια σημαντική πτυχή των ΣΒΑ είναι η εστίασή τους στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Ο ΣΒΑ 7, για παράδειγμα, επικεντρώνεται στην προώθηση οικονομικά προσιτής και καθαρής ενέργειας, ενώ ο ΣΒΑ 13 αντιμετωπίζει την ανάγκη για δράση για το κλίμα (Liu et al., 2020). Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όπως η ηλιακή, η αιολική και η υδροηλεκτρική ενέργεια διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην επίτευξη αυτών των στόχων, καθώς προσφέρουν μια βιώσιμη εναλλακτική λύση στα ορυκτά καύσιμα που μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής (Sovacool, 2016).

Έρευνες έχουν δείξει ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας γίνονται όλο και πιο σημαντικές στο παγκόσμιο ενεργειακό μείγμα. Σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (IRENA), ο τομέας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας απασχολήσε σχεδόν 11 εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως το 2018 και προβλέπεται να απασχολήσει περισσότερα από 28 εκατομμύρια άτομα έως το 2050 (IRENA, 2019). Αυτή η ανάπτυξη καθοδηγείται τόσο από την ανάγκη αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής όσο και από τα οικονομικά οφέλη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η οποία μπορεί να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και να προωθήσει την οικονομική ανάπτυξη (Development, 2015).

Ωστόσο, υπάρχουν ακόμη πολλές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να επιτευχθούν οι ΣΒΑ. Για παράδειγμα, οι ενεργειακές μεταβάσεις μπορεί να είναι περίπλοκες και να χρειαστούν πολλά χρόνια για να εφαρμοστούν (Sovacool, 2016). Επιπλέον, πολλά έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας απαιτούν σημαντικές επενδύσεις και χρηματοδότηση και ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ρυθμιστικά εμπόδια ή κοινωνική αντίσταση.

Συνολικά, οι ΣΒΑ παρέχουν ένα πλαίσιο για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και την αντιμετώπιση ορισμένων από τις πιο πιεστικές προκλήσεις του κόσμου. Εστιάζοντας στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα και προωθώντας τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι ΣΒΑ προσφέρουν μια πορεία προς ένα πιο δίκαιο, ευημερούν και βιώσιμο μέλλον για όλους.

Η Ατζέντα 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, που προέκυψε από την 70ή Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών τον Σεπτέμβριο του 2015, αποτελεί μια παγκόσμια συμφωνία που έχει ως στόχο την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Περιλαμβάνει 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και 169 επιμέρους στόχους που καλύπτουν τρεις διαστάσεις: την κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική. Η Ατζέντα 2030 και οι 17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης προέκυψαν μέσα από μια παγκόσμια διαπραγμάτευση διάρκειας τριών ετών, η οποία ξεκίνησε το 2012 και συμμετείχαν σε αυτήν όλα τα κράτη μέλη του ΟΗΕ, ομάδες της κοινωνίας των πολιτών, εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα, ακαδημαϊκή κοινότητα, συνδικάτα και άλλοι εταίροι. Αυτή η τριετής διαδικασία βασίστηκε σε μια προηγούμενη παγκόσμια συμφωνία για τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας (ΑΣΧ), οι οποίοι εγκρίθηκαν το 2000 με τη δέσμευση

189 χωρών να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για τη μείωση της ακραίας φτώχειας και της ανισότητας έως το 2015.

Εμπνευσμένη από την εμπειρία των ΑΣΧ, η διεθνής κοινότητα συμφώνησε ότι οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ): α) Θα ισχύουν για όλες τις χώρες, β) Θα περιλαμβάνουν όλες τις διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης (κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική), και γ) Θα προωθούν την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, ιδίως στην παρακολούθηση της προόδου της εκπλήρωσής τους.

Η Ατζέντα 2030 έχει ως στόχο την ενσωμάτωση της βιώσιμης ανάπτυξης σε όλους τους τομείς των πολιτικών και προάγει τη συνοχή μεταξύ των πολιτικών και νομοθετικών πλαισίων που σχετίζονται με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης. Επιδιώκει επίσης τη διασύνδεση και τη συνεργασία σε επίπεδο κρατών και ενισχύει τις εταιρικές σχέσεις για την επίτευξη των στόχων. Οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης είναι παγκόσμιοι και προβλέπουν χρονοδιάγραμμα υλοποίησης μέχρι το 2030. Όλες οι χώρες, ανεξαρτήτως ανάπτυξης, έχουν δεσμευτεί να επιτύχουν αυτούς τους στόχους, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές εθνικές πραγματικότητες, τα επίπεδα ανάπτυξης και τις εθνικές πολιτικές και προτεραιότητες.

Μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αναδεικνύει η Ατζέντα 2030 είναι η εξάλειψη της φτώχειας, σε όλες τις μορφές της, συμπεριλαμβανομένης της ακραίας φτώχειας. Πέντε βασικοί άξονες που αντιμετωπίζονται για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης είναι οι Άνθρωποι, ο Πλανήτης, η Ευημερία, η Ειρήνη και η Εταιρική Σχέση.

Η υλοποίηση των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) αποτελεί μια φιλόδοξη πρόκληση μέχρι το 2030. Για να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, έχουν καθοριστεί συγκεκριμένοι υποστόχοι που συνδέονται με κάθε έναν από αυτούς. Συνολικά, υπάρχουν 169 υποστόχοι που αντιπροσωπεύουν τις συγκεκριμένες δεσμεύσεις. Επειδή η ακριβής μέτρηση της προόδου προς την επίτευξη των ΣΒΑ και η αποφυγή των δυσκολιών στον καθορισμό του τρόπου υλοποίησής τους είναι προκλητικές, κάθε υποστόχος συνδέεται με αντίστοιχους δείκτες μέτρησης για την παρακολούθηση της προόδου του. Ο ΟΗΕ έχει καταρτίσει έναν κατάλογο με 232 δείκτες για την παρακολούθηση των ΣΒΑ, ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει αναπτύξει τον δικό της κατάλογο με 100 δείκτες.

5.14 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ESG ΚΑΙ ΑΤΖΕΝΤΑ 2030

Η μεθοδολογία ESG και η Ατζέντα 2030 συμπληρώνουν και ενισχύουν η μία την άλλη στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της προστασίας του

περιβάλλοντος. Η εφαρμογή της μεθοδολογίας ESG μπορεί να συμβάλλει στην επίτευξη των ΣΒΑ και την προώθηση μιας πιο βιώσιμης και δίκαιης κοινωνίας έως το 2030.

Οι δύο προσεγγίσεις επιδιώκουν την αειφορία και την κοινωνική ωφέλεια. Η αξιολόγηση ESG προωθεί την έννοια της υπευθυνότητας και της βιωσιμότητας στις επιχειρήσεις και τις επενδύσεις, ενώ η Ατζέντα 2030 θέτει συγκεκριμένους στόχους για την εξάλειψη της φτώχειας, την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της δίκαιης και αειφόρου ανάπτυξης.

Οι εταιρείες και οι οργανισμοί που υιοθετούν τη συγκεκριμένη μεθοδολογία ESG συχνά αναφέρονται στους ΣΒΑ ως σημαντική αναφορά για τις δράσεις τους. Μέσω της αξιολόγησης των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και διακυβερνητικών τους επιδόσεων, οι εταιρείες μπορούν να συνεισφέρουν στην επίτευξη των ΣΒΑ και να συμβάλλουν στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

Επιπλέον, οι επενδυτές και οι φορείς λήψης αποφάσεων χρησιμοποιούν τη μεθοδολογία ESG για να αξιολογήσουν την απόδοση και τον κοινωνικό αντίκτυπο των επενδύσεών τους. Επιλέγοντας εταιρείες και έργα που προωθούν τους ΣΒΑ και πληρούν τα πρότυπα της βιωσιμότητας, οι επενδυτές μπορούν να στηρίξουν την προώθηση των στόχων της Ατζέντας 2030.

5.15 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΠΕ

Η αειφόρος ανάπτυξη αναφέρεται στην ανάπτυξη που καλύπτει τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες. Αυτό περιλαμβάνει την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ανάπτυξης και της προστασίας του περιβάλλοντος με τρόπο που εξισορροπεί τις ανάγκες των σημερινών και των μελλοντικών γενεών. Η αειφόρος ανάπτυξη είναι απαραίτητη για την επίτευξη των ΣΒΑ διότι παρέχει ένα πλαίσιο για την ενσωμάτωση οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων στον αναπτυξιακό σχεδιασμό και τη λήψη αποφάσεων.

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποτελούν κρίσιμο συστατικό της αειφόρου ανάπτυξης, επειδή προσφέρουν έναν τρόπο κάλυψης της αυξανόμενης ζήτησης για ενέργεια, μειώνοντας παράλληλα τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλες περιβαλλοντικές επιπτώσεις που σχετίζονται με παραδοσιακές πηγές ενέργειας, όπως τα ορυκτά καύσιμα. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, την ηλιακή, την αιολική, την υδροηλεκτρική, τη γεωθερμία και την ενέργεια από βιομάζα. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θεωρούνται βασικός παράγοντας για την αειφόρο ανάπτυξη επειδή είναι συχνά διαθέσιμες σε τοπικό επίπεδο, παρέχουν ενεργειακή ασφάλεια και προσφέρουν πιθανά οικονομικά οφέλη μέσω της δημιουργίας θέσεων εργασίας και των τοπικών επενδύσεων (Sovacool, 2016).

Ένας από τους τρόπους με τους οποίους οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μπορούν να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη είναι η προώθηση της πρόσβασης σε καθαρή και οικονομικά προσιτή ενέργεια. Ο SDG 7 (Ηνωμένα Έθνη (UN), 2023) στοχεύει να εξασφαλίσει πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους. Επί του παρόντος, πάνω από ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση στην ηλεκτρική ενέργεια και πολλοί περισσότεροι έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε αξιόπιστες και προσιτές πηγές ενέργειας. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας προσφέρουν έναν τρόπο αντιμετώπισης αυτού του ζητήματος παρέχοντας ενεργειακές λύσεις που είναι προσιτές, αξιόπιστες και βιώσιμες, ιδιαίτερα σε αγροτικές περιοχές όπου οι παραδοσιακές πηγές ενέργειας ενδέχεται να μην είναι διαθέσιμες.

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μπορούν επίσης να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη προωθώντας την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Ο SDG 8 (Ηνωμένα Έθνη (UN), 2023) στοχεύει στην προώθηση της βιώσιμης, χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης, της πλήρους και παραγωγικής απασχόλησης και της αξιοπρεπούς εργασίας για όλους. Η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί να δημιουργήσει θέσεις εργασίας και να τονώσει την οικονομική ανάπτυξη τόσο στις ανεπτυγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες (Sovacool, 2016). Για παράδειγμα, ο Διεθνής Οργανισμός Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας εκτιμά ότι ο τομέας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας απασχόλησε πάνω από 11 εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως το 2018, με τη δυνατότητα να δημιουργήσει εκατομμύρια περισσότερες θέσεις εργασίας τα επόμενα χρόνια.

Εκτός από την προώθηση της πρόσβασης σε καθαρή και οικονομικά προσιτή ενέργεια και την οικονομική ανάπτυξη, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μπορούν επίσης να συμβάλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη μειώνοντας τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλες περιβαλλοντικές επιπτώσεις που συνδέονται με τις παραδοσιακές πηγές ενέργειας. Ο ΣΒΑ 13 στοχεύει στην ανάληψη επείγουσας δράσης για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της (Ηνωμένα Έθνη (UN), 2023). Η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί να συμβάλει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένης της άνοδος της στάθμης της θάλασσας, συχνότερων και έντονων καιρικών φαινομένων και αλλαγές στα πρότυπα βροχοπτώσεων.

Παρά τα πιθανά οφέλη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη βιώσιμη ανάπτυξη, υπάρχουν επίσης προκλήσεις που συνδέονται με την υιοθέτησή τους. Μία από τις κύριες προκλήσεις είναι το κόστος των τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε σύγκριση με τις παραδοσιακές πηγές ενέργειας. Ενώ το κόστος των τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έχει μειωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, μπορεί να εξακολουθούν να είναι

ακριβότερες από τις παραδοσιακές πηγές ενέργειας σε ορισμένες αγορές. Επιπλέον, η διαλείπουσα λειτουργία ορισμένων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η ηλιακή και η αιολική ενέργεια, μπορεί να τις καταστήσει λιγότερο αξιόπιστες από τις παραδοσιακές πηγές ενέργειας, γεγονός που μπορεί να δημιουργήσει προκλήσεις για την ενεργειακή ασφάλεια και αξιοπιστία (Development, 2015)

Συμπερασματικά, οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ παρέχουν ένα πλαίσιο για την αντιμετώπιση βασικών κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο κόσμος σήμερα. Η αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την επίτευξη αυτών των στόχων και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θεωρούνται ολοένα και περισσότερο ως βασικός συντελεστής αυτής της προσπάθειας.

5.16 Ο ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η αειφόρος ανάπτυξη έχει γίνει ένα όλο και πιο κρίσιμο ζήτημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), με τη στρατηγική της να επικεντρώνεται στην προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Η ΕΕ έχει θέσει σαφείς στόχους για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την εξάντληση των πόρων και την υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Η στρατηγική αειφόρου ανάπτυξης είναι μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στη χάραξη πολιτικής που λαμβάνει υπόψη τις αλληλεξαρτήσεις μεταξύ οικονομίας, κοινωνίας και περιβάλλοντος. Στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι η οικονομική ανάπτυξη είναι χωρίς αποκλεισμούς και βιώσιμη, ότι σημειώνεται κοινωνική πρόοδος και ότι ελαχιστοποιείται η περιβαλλοντική ζημιά. Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη έχει εξελιχθεί με τα χρόνια. Το 2001, η ΕΕ υιοθέτησε την πρώτη της στρατηγική βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία αναθεωρήθηκε το 2006 και το 2011. Η τρέχουσα στρατηγική, γνωστή ως Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, εγκρίθηκε το 2019 και στοχεύει να καταστήσει την ΕΕ κλιματικά ουδέτερη έως το 2050. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι ένα φιλόδοξο σχέδιο που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα τομέων πολιτικής, συμπεριλαμβανομένων της ενέργειας, των μεταφορών, της γεωργίας και της βιοποικιλότητας (Commission, 2019). Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη στηρίζεται σε διάφορες πολιτικές και στη νομοθεσία της ΕΕ, όπως το Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία, η Ενεργειακή Ένωση και η Πακέτα για τον Καθαρό Αέρα.

Ο ρόλος και η σημασία της στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα δεν μπορεί να υπερεκτιμηθεί. Η ΕΕ έχει μια από τις μεγαλύτερες οικονομίες στον κόσμο και οι ενέργειές της μπορούν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην παγκόσμια βιωσιμότητα. Η στρατηγική αειφόρου ανάπτυξης είναι ζωτικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι η οικονομική ανάπτυξη της ΕΕ είναι βιώσιμη και ότι οι πολίτες της μπορούν να απολαμβάνουν υψηλή ποιότητα ζωής χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις

ανάγκες τους (Commission, 2019). Η στρατηγική είναι επίσης ουσιαστική για να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ τηρεί τις δεσμεύσεις της βάσει της Συμφωνίας του Παρισιού και των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

Η στρατηγική αιεφόρου ανάπτυξης έχει σημαντικό αντίκτυπο σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Για παράδειγμα, το Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία στοχεύει στη μείωση της σπατάλης και στην προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων, γεγονός που μπορεί να έχει σημαντική εξοικονόμηση κόστους για τις επιχειρήσεις. Η Ενεργειακή Ένωση στοχεύει στη δημιουργία ενός ασφαλούς, προσιτού και βιώσιμου ενεργειακού συστήματος στην ΕΕ, το οποίο μπορεί να μειώσει το ενεργειακό κόστος για τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις. Η στρατηγική δημιουργεί επίσης νέες ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις να αναπτύξουν καινοτόμα, βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες, που μπορούν να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας και να τονώσουν την οικονομική ανάπτυξη (Development, 2015).

Ωστόσο, η εφαρμογή της στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης δεν είναι χωρίς προκλήσεις. Η στρατηγική απαιτεί σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές, έρευνα και ανάπτυξη και εκπαίδευση και κατάρτιση. Υπάρχει επίσης ανάγκη για σημαντικές αλλαγές στη συμπεριφορά και τις στάσεις, τόσο σε ατομικό όσο και σε θεσμικό επίπεδο. Η μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία απαιτεί σημαντική μετατόπιση από τα ορυκτά καύσιμα, κάτι που μπορεί να είναι δύσκολο για περιοχές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από παραδοσιακές βιομηχανίες όπως η εξόρυξη άνθρακα και η παραγωγή πετρελαίου (Commission, 2019).

Συμπερασματικά, η στρατηγική αιεφόρου ανάπτυξης είναι ένα κρίσιμο εργαλείο για να διασφαλιστεί ότι η οικονομική ανάπτυξη της ΕΕ είναι βιώσιμη και ότι οι πολίτες της μπορούν να απολαμβάνουν υψηλή ποιότητα ζωής χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις ανάγκες τους. Η στρατηγική στηρίζεται σε διάφορες πολιτικές και νομοθεσία της ΕΕ και έχει σημαντικό αντίκτυπο σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Ενώ η εφαρμογή της στρατηγικής παρουσιάζει σημαντικές προκλήσεις, τα οφέλη είναι σημαντικά και η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει να επενδύει σε ένα βιώσιμο μέλλον.

5.17 ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Η ανταλλαγή ενέργειας και η αιεφόρος ανάπτυξη είναι δύο κρίσιμες πτυχές που συνδέονται μεταξύ τους. Η αιεφόρος ανάπτυξη στοχεύει στην εξισορρόπηση της οικονομικής ανάπτυξης με περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς προβληματισμούς, και η ανταλλαγή ενέργειας αποτελεί ουσιαστική πτυχή αυτής της ισορροπίας. Η ανταλλαγή ενέργειας αναφέρεται στο εμπόριο ενέργειας μεταξύ διαφορετικών χωρών, το οποίο μπορεί να έχει σημαντικές περιβαλλοντικές και οικονομικές επιπτώσεις. Αυτό το κεφάλαιο θα διερευνήσει τη σχέση μεταξύ της ανταλλαγής ενέργειας και της βιώσιμης ανάπτυξης και τον ρόλο των ανανεώσιμων πηγών

ενέργειας στην προώθηση της βιώσιμης ανταλλαγής ενέργειας. Πρόκειται για την ανάλυση του χρηματιστηρίου ενέργειας.

Η ανταλλαγή ενέργειας είναι ζωτικής σημασίας για τις χώρες να ανταποκριθούν στις ενεργειακές τους ανάγκες και να μειώσουν την εξάρτησή τους από μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (Commission, 2019). Η ανταλλαγή ενέργειας μεταξύ χωρών μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικά οικονομικά οφέλη, συμπεριλαμβανομένου του αυξημένου ανταγωνισμού, των χαμηλότερων τιμών της ενέργειας και της βελτίωσης της ενεργειακής ασφάλειας. Επιπλέον, η ανταλλαγή ενέργειας μπορεί να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου επιτρέποντας στις χώρες να χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που ενδέχεται να μην είναι διαθέσιμες στο εσωτερικό (18, 2018). Ωστόσο, η ανταλλαγή ενέργειας μπορεί επίσης να οδηγήσει σε περιβαλλοντικές προκλήσεις, όπως η αυξημένη μεταφορά ενέργειας και η αυξημένη εξάρτηση από μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο της ανταλλαγής ενέργειας, οι χώρες πρέπει να επικεντρωθούν στην ανάπτυξη και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η ηλιακή, η αιολική, η υδροηλεκτρική και η γεωθερμία, είναι ζωτικής σημασίας για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μπορούν επίσης να ενισχύσουν την ενεργειακή ασφάλεια, να μειώσουν την εξάρτηση από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και να βελτιώσουν την ποιότητα του αέρα και του νερού (Agency, 2019). Για παράδειγμα, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας αυξήθηκε από 17,5% το 2010 σε 19,7% το 2018, συμβάλλοντας στους στόχους της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, η χώρα έχει σημαντικές δυνατότητες για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ηλιακών, αιολικών και γεωθερμικών πόρων. Τα τελευταία χρόνια, η ελληνική κυβέρνηση έχει λάβει μέτρα για την προώθηση της ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης νομικού πλαισίου για την υποστήριξη έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την εισαγωγή τιμολογίων τροφοδοσίας για την παροχή κινήτρων για επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (Ηνωμένα Έθνη (UN), 2023). Ωστόσο, η Ελλάδα εξακολουθεί να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως ο άνθρακας και το πετρέλαιο, και υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω επενδύσεις σε υποδομές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Συμπερασματικά, η ανταλλαγή ενέργειας και η βιώσιμη ανάπτυξη είναι κρίσιμες πτυχές που συνδέονται μεταξύ τους. Η ανταλλαγή ενέργειας μπορεί να έχει σημαντικά οικονομικά οφέλη, αλλά μπορεί επίσης να οδηγήσει σε περιβαλλοντικές προκλήσεις. Για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο της ανταλλαγής ενέργειας, οι χώρες πρέπει να επικεντρωθούν στην ανάπτυξη και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στην περίπτωση της Ελλάδας,

υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω επενδύσεις σε υποδομές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για τη μείωση της εξάρτησης από μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Η QualityNet Foundation διοργάνωσε την Ετήσια Παρουσίαση της Αξιολόγησης των Επιχειρηματικών Επιδόσεων στη Βιώσιμη Ανάπτυξη, σύμφωνα με τα ESG κριτήρια, και παρουσίασε τον Δείκτη Βιώσιμης Ανάπτυξης "The ESG Index in Greece" και τους "The Most Sustainable Companies in Greece 2023" στο Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας στις 30 Μαρτίου. Οι 36 επιχειρήσεις που κατατάχθηκαν στους "The Most Sustainable Companies in Greece" είναι πρότυπα υπεύθυνης επιχειρηματικότητας και προέρχονται από διαφορετικούς κλάδους της οικονομίας και διαμορφώνουν τον Επιχειρηματικό Χάρτη της Βιώσιμης Ανάπτυξης στην Ελλάδα. Παρακάτω θα εντοπίσουμε κάποιες ενδεικτικές δράσεις εταιρειών που ξεχώρισαν (Net, 2023)

ESG-ELVAL HALKOR (Κλάδος Βιομηχανίας)

Η Elval Halkor είναι μια κορυφαία εταιρεία παραγωγής αλουμινίου και συναφών προϊόντων, με έδρα την Ελλάδα και παρουσία στις διεθνείς αγορές. Το 2022, η Elval Halkor συνέχισε να εστιάζει στην εφαρμογή της στρατηγικής της για την ESG, λαμβάνοντας διάφορες δράσεις που ευθυγραμμίζονται με τις βασικές αξίες της εταιρείας και τη δέσμευσή της για βιωσιμότητα.

Περιβαλλοντικές δράσεις:

Η Elval Halkor έδινε πάντα μεγάλη έμφαση στο περιβάλλον και το 2022 η εταιρεία έλαβε αρκετά σημαντικά μέτρα για τη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος. Πρώτον, επένδυσε σε νέες τεχνολογίες που βελτίωσαν την αποδοτικότητα και μείωσαν τις εκπομπές. Εφάρμοσε μια προηγμένη τεχνολογία παραγωγής ανόδων που μείωσε σημαντικά την κατανάλωση ενέργειας και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Η εταιρεία εισήγαγε επίσης ένα σύστημα ανακύκλωσης κλειστού κυκλώματος που μείωσε τα απόβλητα και βελτίωσε την αποτελεσματική χρήση των πόρων. Επιπλέον, διεξήγαγε ανάλυση του κύκλου ζωής των προϊόντων της για τον εντοπισμό τομέων προς βελτίωση και την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Κοινωνικές δράσεις:

Η Elval Halkor είναι αφοσιωμένη στην υποστήριξη των τοπικών κοινοτήτων στις οποίες δραστηριοποιείται. Το 2022, η εταιρεία συνέχισε να αναλαμβάνει δράσεις για την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων στην κοινότητά της. Η

εταιρεία υποστήριξε μια σειρά πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Η Elval Halkor χρηματοδότησε διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων υποτροφιών και επαγγελματικής κατάρτισης, για τη στήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης των νέων της κοινότητας. Η εταιρεία παρείχε επίσης οικονομική στήριξη σε τοπικά νοσοκομεία και κλινικές για τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης. Επιπλέον, δημιούργησε νέες θέσεις εργασίας και επένδυσε σε προγράμματα ανάπτυξης εργατικού δυναμικού για τη βελτίωση της τοπικής οικονομίας. (Elvalhalkor, 2022)

Δράσεις διακυβέρνησης:

Η Elval Halkor έχει δεσμευτεί για ισχυρή εταιρική διακυβέρνηση, η οποία αποτελεί ουσιαστική πτυχή της στρατηγικής της για την ESG. Το 2022, η εταιρεία ανέλαβε διάφορες δράσεις για να βελτιώσει τις πρακτικές διακυβέρνησής της και να διασφαλίσει ότι παραμένει υπεύθυνη και διαφανής. Η εταιρεία συνέχισε να εφαρμόζει βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης, όπως η υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών του ΟΟΣΑ και των αρχών του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ. Ανέπτυξε επίσης έναν Κώδικα Δεοντολογίας που περιγράφει τη δέσμευσή της για ηθικές επιχειρηματικές πρακτικές και συμμόρφωση με τους νόμους και τους κανονισμούς. Τέλος, η εταιρεία βελτίωσε τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων και ενίσχυσε τους εσωτερικούς ελέγχους της για να διασφαλίσει την ακρίβεια και την αξιοπιστία της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. (Elvalhalkor, 2021)

ESG- ΟΠΑΠ (Κλάδος Υπηρεσιών)

Ο ΟΠΑΠ, μια εταιρεία στοιχημάτων και λαχείων, έχει αναγνωρίσει τη σημασία των στρατηγικών για το περιβάλλον, την κοινωνία και τη διακυβέρνηση (ESG) στις δραστηριότητές του. Η εταιρεία αντιλαμβάνεται ότι με τη χάραξη αυτής τη πολιτικής μπορεί να τη βοηθήσει να οικοδομήσει μια πιο βιώσιμη επιχείρηση και να μειώσει τους κινδύνους, αυξάνοντας παράλληλα τη μακροπρόθεσμη αξία για τα ενδιαφερόμενα μέρη της. (ΟΠΑΠ, 2022)

Περιβαλλοντικές δράσεις

Ο ΟΠΑΠ έχει αναγνωρίσει την ανάγκη να μειώσει τις περιβαλλοντικές του επιπτώσεις και έχει λάβει διάφορα μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση. Το 2022, η εταιρεία ανακοίνωσε το σχέδιό της να αντικαταστήσει όλα τα πλαστικά προϊόντα στο δίκτυο λιανικής της με βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις. Το σχέδιο αναμένεται να υλοποιηθεί έως το τέλος του 2023 και αποσκοπεί στη μείωση της χρήσης πλαστικού και στη συμβολή στην κυκλική οικονομία. Έχει επενδύσει σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο πλαίσιο της δέσμευσής του να μειώσει τις

εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Το 2022, η εταιρεία εγκατέστησε ηλιακούς συλλέκτες στην οροφή του κτιρίου της έδρας της, οι οποίοι αναμένεται να παράγουν πάνω από 200 MWh ηλεκτρικής ενέργειας ετησίως. Αυτό ισοδυναμεί με την ετήσια κατανάλωση ενέργειας 50 νοικοκυριών. Επιπλέον, ο ΟΠΑΠ έχει δεσμευτεί να μειώσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα κατά 50% έως το 2030, σύμφωνα με τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού.

Κοινωνικές δράσεις

Ο ΟΠΑΠ αναγνωρίζει τη σημασία της κοινωνικής ευθύνης και έχει λάβει διάφορα μέτρα για τη βελτίωση του κοινωνικού του αντίκτυπου. Το 2022, η εταιρεία εγκαινίασε ένα νέο πρόγραμμα με την ονομασία "OPAP Forward", το οποίο αποσκοπεί στη στήριξη των τοπικών κοινοτήτων και των ευάλωτων ομάδων στην Ελλάδα. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στην εκπαίδευση, τον αθλητισμό και την υγεία και έχει σχεδιαστεί για να προάγει την ένταξη και τις ίσες ευκαιρίες για όλους. Έχει, επίσης, λάβει μέτρα για την προώθηση του υπεύθυνου τζόγου. Το 2022, η εταιρεία εγκαινίασε μια νέα πρωτοβουλία με την ονομασία "Play Safe", η οποία αποσκοπεί στην εκπαίδευση των παικτών σε πρακτικές υπεύθυνου τζόγου. Η πρωτοβουλία περιλαμβάνει έναν ειδικό ιστότοπο, εκστρατείες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και φυλλάδια που διατίθενται στο δίκτυο λιανικής πώλησης του ΟΠΑΠ. Επιπλέον, ο ΟΠΑΠ έχει εφαρμόσει διάφορα μέτρα για την προστασία των ευάλωτων παικτών, όπως η επαλήθευση της ηλικίας, ο αυτοαποκλεισμός και τα όρια στις καταθέσεις και τα στοιχήματα.

Δράσεις διακυβέρνησης

Ο ΟΠΑΠ έχει αναγνωρίσει τη σημασία της ισχυρής εταιρικής διακυβέρνησης για την οικοδόμηση μιας βιώσιμης επιχείρησης. Το 2022, η εταιρεία διόρισε δύο νέους ανεξάρτητους διευθυντές στο διοικητικό της συμβούλιο, αυξάνοντας τον συνολικό αριθμό των ανεξάρτητων διευθυντών σε τέσσερις από τους έντεκα. Αυτό αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανεξαρτησίας του διοικητικού συμβουλίου και στη βελτίωση της εποπτείας των δραστηριοτήτων της εταιρείας. Εφαρμόζει διάφορα μέτρα για τη βελτίωση της διαφάνειας και της λογοδοσίας. Το 2022, η εταιρεία εγκαινίασε μια νέα έκθεση βιωσιμότητας, η οποία περιλαμβάνει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις και τους στόχους της στον τομέα των ESG. Επιπλέον, ο ΟΠΑΠ έχει συστήσει μια επιτροπή δεοντολογίας και συμμόρφωσης, η οποία είναι υπεύθυνη για τη διασφάλιση ότι οι δραστηριότητες της εταιρείας διεξάγονται με ηθικό και συμβατό τρόπο. (OPAP- Reports, 2022)

ESG- ΔΕΗ (Κλάδος Ενέργειας)

Ο τομέας της ενέργειας είναι ένας από τους σημαντικότερους συντελεστές των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Κατά συνέπεια, οι ενεργειακές εταιρείες αντιμετωπίζουν

αυξανόμενη πίεση να μειώσουν το αποτύπωμα άνθρακα και να αντιμετωπίσουν τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και διακυβερνητικές ανησυχίες (ESG). Στην Ελλάδα, η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ), κοινώς γνωστή ως ΔΕΗ, είναι ο μεγαλύτερος προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας, εξυπηρετώντας περισσότερους από 6,5 εκατομμύρια πελάτες. Οι στρατηγικές δράσεις ESG της ΔΕΗ για το 2022 έχουν μεγάλη σημασία, λαμβάνοντας υπόψη τη δέσμευση της χώρας για τους στόχους κλιματικής ουδετερότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης έως το 2050 (ΔΕΗ, 2022)

Περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες

Ως μεγάλη ενεργειακή εταιρεία, η ΔΕΗ έχει σημαντική ευθύνη για τον περιορισμό των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων της. Το 2022, η εταιρεία επικεντρώθηκε στη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα μέσω της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της εφαρμογής μέτρων ενεργειακής απόδοσης. Σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα της Ελλάδας, η ΔΕΗ στοχεύει να αυξήσει το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο μείγμα παραγωγής της στο 65% έως το 2024, με μακροπρόθεσμο στόχο την επίτευξη του 100% έως το 2050 (ΔΕΗ ΑΕ, 2022).

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, η ΔΕΗ έχει επενδύσει σημαντικά σε έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η αιολική και η ηλιακή ενέργεια, με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 690 MW. Τον Μάρτιο του 2022, ανακοίνωσε ότι σχεδιάζει να επενδύσει 4 δισεκατομμύρια ευρώ σε έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας τα επόμενα πέντε χρόνια, με έμφαση στα υπεράκτια αιολικά πάρκα, την ηλιακή ενέργεια και τις εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας (Reuters, 2022).

Εκτός από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η ΔΕΗ εφαρμόζει επίσης μέτρα ενεργειακής απόδοσης για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα. Για παράδειγμα, η εταιρεία αντικαθιστά παλιές, αναποτελεσματικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με σύγχρονες, χαμηλών εκπομπών, γεγονός που θα οδηγήσει σε σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η ΔΕΗ στοχεύει επίσης στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και των υποδομών, στη μείωση των αποβλήτων και στην προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας μέσω της χρήσης ηλεκτρικών οχημάτων (ΔΕΗ SA, 2022).

Κοινωνικές πρωτοβουλίες

Οι κοινωνικές πρωτοβουλίες της ΔΕΗ το 2022 επικεντρώθηκαν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των τοπικών κοινωνιών και στην προώθηση της κοινωνικής ευημερίας. Μία από τις κύριες πρωτοβουλίες της εταιρείας είναι το πρόγραμμα "Ενεργοί Πολίτες", το οποίο υποστηρίζει τις τοπικές κοινότητες μέσω διαφόρων κοινωνικών και περιβαλλοντικών δραστηριοτήτων. Το 2022, το πρόγραμμα περιλάμβανε πρωτοβουλίες όπως δενδροφύτευση,

καθαρισμό παραλιών και προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για μαθητές (DEH SA, 2022).

Μια άλλη σημαντική κοινωνική πρωτοβουλία είναι η δέσμευση της εταιρείας για ποικιλομορφία και ένταξη. Η ΔΕΗ έχει δεσμευτεί για την προώθηση της ισότητας των φύλων στον εργασιακό χώρο, με στόχο την επίτευξη ισορροπίας 50:50 μεταξύ των φύλων μέχρι το 2030. Η εταιρεία έχει επίσης εφαρμόσει πολιτικές για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους τους εργαζόμενους, ανεξαρτήτως φύλου, φυλής ή εθνικότητας (DEH SA, 2022).

Πρωτοβουλίες διακυβέρνησης

Οι πρωτοβουλίες διακυβέρνησης της ΔΕΗ το 2022 επικεντρώθηκαν στην προώθηση της διαφάνειας και της λογοδοσίας στις δραστηριότητες της εταιρείας. Η εταιρεία δεσμεύεται να συμμορφώνεται με διεθνή πρότυπα και βέλτιστες πρακτικές, όπως το Παγκόσμιο Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών και οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις.

Για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση με αυτά τα πρότυπα, η ΔΕΗ έχει εφαρμόσει διάφορους μηχανισμούς διακυβέρνησης, όπως η Επιτροπή Δεοντολογίας και Συμμόρφωσης, η οποία επιβλέπει τη συμμόρφωση της εταιρείας με τα ηθικά και νομικά πρότυπα. Η εταιρεία έχει τέλος, καθιερώσει ένα σύστημα εσωτερικού ελέγχου για την πρόληψη της διαφθοράς και άλλων μορφών παραπτώματων (DEH SA, 2022).

ESG- ΟΤΕ (Κλάδος Τηλεπικοινωνιών)

Ο ΟΤΕ (Ελληνικός Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Α.Ε.) είναι ο μεγαλύτερος πάροχος τηλεπικοινωνιών στην Ελλάδα. Η εταιρεία εφαρμόζει πρακτικές και πρωτοβουλίες βιωσιμότητας εδώ και αρκετά χρόνια, με στόχο την επίτευξη των στόχων της προς όφελος των πελατών, των εργαζομένων, των μετόχων και του περιβάλλοντος. Το 2022, ο ΟΤΕ συνέχισε να εστιάζει στη στρατηγική του για την ESG, κάνοντας σημαντικά βήματα προς την επίτευξη των στόχων του (COSMOTE, 2022)

Περιβαλλοντικά:

Ο ΟΤΕ έχει θέσει φιλόδοξους στόχους για τη μείωση του ανθρακικού του αποτυπώματος. Το 2022, η εταιρεία συνέχισε να εφαρμόζει μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και της κατανάλωσης ενέργειας. Μία από τις σημαντικές δράσεις που έχει λάβει ο ΟΤΕ είναι η εγκατάσταση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις υποδομές του. Το 2022, ο ΟΤΕ εγκατέστησε 150 kWp φωτοβολταϊκών (Φ/Β) πάνελ στο κεντρικό κέντρο δεδομένων του, επιτυγχάνοντας σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας. Επιπλέον, η εταιρεία έχει αρχίσει να αντικαθιστά τα οχήματά της με ηλεκτρικά, μειώνοντας σημαντικά το αποτύπωμα άνθρακα.

Επιπλέον, ο ΟΤΕ προωθεί ενεργά την ενεργειακή αποδοτικότητα μεταξύ των πελατών του, προσφέροντας κίνητρα σε όσους υιοθετούν πρακτικές εξοικονόμησης ενέργειας. Οι πρωτοβουλίες αυτές καταδεικνύουν τη δέσμευση του ΟΤΕ να μειώσει τις περιβαλλοντικές του επιπτώσεις και να προωθήσει βιώσιμες πρακτικές.

Κοινωνικές Δράσεις:

Ο ΟΤΕ έχει υλοποιήσει αρκετές πρωτοβουλίες για τη στήριξη των κοινοτήτων στις οποίες δραστηριοποιείται. Μία από τις σημαντικές πρωτοβουλίες που έχει αναλάβει είναι το πρόγραμμα "Ψηφιακή Εκπαίδευση", το οποίο στοχεύει στην προώθηση του ψηφιακού αλφαριθμητισμού και στη μείωση του ψηφιακού χάσματος στην Ελλάδα. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς, παρέχοντάς τους τα απαραίτητα εργαλεία για να ενισχύσουν τις ψηφιακές τους δεξιότητες. Επιπλέον, έχει δεσμευτεί να προάγει τη διαφορετικότητα και την ενσωμάτωση στο χώρο εργασίας του. Η εταιρεία έχει εφαρμόσει το πρόγραμμα "Γυναίκες στη Διοίκηση" για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την αύξηση της εκπροσώπησης των γυναικών σε ηγετικές θέσεις. Επιπλέον, έχει συστήσει μια επιτροπή ποικιλομορφίας και ένταξης για να διασφαλίσει ότι όλοι οι εργαζόμενοι αντιμετωπίζονται δίκαια και ισότιμα.

Διακυβέρνηση:

Ο ΟΤΕ δίνει μεγάλη σημασία στην εταιρική διακυβέρνηση και τη διαφάνεια. Η εταιρεία έχει θεσπίσει ένα ισχυρό πλαίσιο διακυβέρνησης, το οποίο περιλαμβάνει έναν σαφή κώδικα δεοντολογίας, πολιτικές κατά της διαφθοράς και έναν μηχανισμό καταγγελίας. Το 2022, συνέχισε να ενισχύει τις πρακτικές διακυβέρνησής του, υιοθετώντας ένα πλαίσιο υποβολής εκθέσεων βιωσιμότητας που ευθυγραμμίζεται με τα πρότυπα της Παγκόσμιας Πρωτοβουλίας για την υποβολή εκθέσεων (GRI). Το πλαίσιο αυτό παρέχει στους ενδιαφερόμενους φορείς ολοκληρωμένη πληροφόρηση σχετικά με τις επιδόσεις της εταιρείας στον τομέα της βιωσιμότητας και την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων της στον τομέα της ESG. Επιπλέον, ο ΟΤΕ δημιούργησε μια επιτροπή βιωσιμότητας για να επιβλέπει την εφαρμογή της στρατηγικής του για την ESG και να διασφαλίζει ότι οι λειτουργίες της εταιρείας είναι ευθυγραμμισμένες με τους στόχους βιωσιμότητας (COSMOTE Reports, 2022).

ESG- ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (Κλάδος Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων)

Η έννοια των περιβαλλοντικών, κοινωνικών κριτηρίων και κριτηρίων διακυβέρνησης (ESG) αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία για τις επιχειρήσεις, καθώς προσπαθούν να ενσωματώσουν τη βιωσιμότητα στις δραστηριότητές τους. Μια τέτοια επιχείρηση είναι η

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (ΕΤΕ), η οποία έχει κάνει σημαντικά βήματα το 2022 για να βελτιώσει τη στρατηγική της σε θέματα ESG. (ΕΤΕ, 2022)

Μία από τις βασικές ενέργειες που έλαβε η ΕΤΕ το 2022 για να βελτιώσει τη στρατηγική της για την ESG είναι η υιοθέτηση των Αρχών των Ηνωμένων Εθνών για την Υπεύθυνη Τραπεζική. Οι αρχές αυτές παρέχουν ένα πλαίσιο για τις τράπεζες ώστε να ευθυγραμμίσουν τις επιχειρηματικές τους στρατηγικές με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) και τη συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή. Με την υιοθέτηση αυτών των αρχών, η NBG έχει δεσμευτεί να ενσωματώνει τους παράγοντες ESG στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, να αναπτύσσει βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες και να δημοσιοποιεί την πρόοδό της σε θέματα ESG.

Μια άλλη σημαντική ενέργεια που έλαβε η NBG το 2022 για την ενίσχυση της στρατηγικής της για την ESG είναι η εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης περιβαλλοντικών και κοινωνικών κινδύνων (ESRMS). Το ESRMS αποσκοπεί στον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τη διαχείριση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών κινδύνων που συνδέονται με τις δανειοδοτικές και επενδυτικές δραστηριότητες της NBG. Το σύστημα περιλαμβάνει ένα εργαλείο αξιολόγησης περιβαλλοντικών και κοινωνικών κινδύνων (ESRA), το οποίο χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση των πιθανών περιβαλλοντικών και κοινωνικών κινδύνων των νέων προτάσεων δανειοδότησης και επενδύσεων. Η εφαρμογή του ESRMS καταδεικνύει τη δέσμευση της NBG για υπεύθυνες πρακτικές δανειοδότησης και επενδύσεων.

Εκτός από αυτές τις ενέργειες, η NBG έχει επίσης λάβει μέτρα για τη βελτίωση των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης. Για παράδειγμα, η τράπεζα έχει υιοθετήσει έναν Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος καθορίζει τα ηθικά πρότυπα που αναμένεται να τηρούν οι εργαζόμενοι. Ο κώδικας περιλαμβάνει διατάξεις για θέματα όπως η σύγκρουση συμφερόντων, η καταπολέμηση της διαφθοράς και η καταγγελία. Η NBG έχει επίσης συστήσει μια επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου για την Εταιρική Υπευθυνότητα και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, η οποία επιβλέπει τη στρατηγική και την πρόοδο της τράπεζας στον τομέα της Εταιρικής Υπευθυνότητας και Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Επιπλέον, η NBG συνέχισε να αναπτύσσει βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες για τους πελάτες της. Το 2022, η τράπεζα εγκαινίασε μια νέα σειρά πράσινων δανείων και ενυπόθηκων δανείων, τα οποία έχουν σχεδιαστεί για τη χρηματοδότηση φιλικών προς το περιβάλλον έργων και ακινήτων. Τα προϊόντα αυτά προσφέρουν ανταγωνιστικά επιτόκια και ευέλικτους όρους

αποπληρωμής, καθιστώντας τα ελκυστική επιλογή για τους πελάτες που επιθυμούν να επενδύσουν στη βιωσιμότητα.

Τέλος, η NBG έχει επίσης σημειώσει πρόοδο στη μείωση του ανθρακικού της αποτυπώματος και στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η τράπεζα έχει θέσει ως στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 50% έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2019. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η NBG έχει εφαρμόσει μια σειρά μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε όλες τις δραστηριότητές της, όπως η εγκατάσταση ενεργειακά αποδοτικού φωτισμού και συστημάτων HVAC. Η τράπεζα έχει επίσης επενδύσει σε έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η αιολική και η ηλιακή ενέργεια, στο πλαίσιο της δέσμευσής της για τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα. (NBG, 2022)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η κατανόηση των κατηγοριών κόστους είναι κρίσιμη για τις επιχειρήσεις, καθώς επιτρέπει τη λήψη ενημερωμένων αποφάσεων σχετικά με την τιμολόγηση, τα επίπεδα παραγωγής και τη συνολική κερδοφορία. Μέσω της ανάλυσης κάθε κατηγορίας κόστους, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν το συνολικό κόστος των προϊόντων που πωλούνται και να υπολογίσουν το break - even point, δηλαδή την ελάχιστη τιμή στην οποία πρέπει να πωλείται ένα προϊόν για να καλυφθούν τα έξοδα, αλλά καταδεικνύουν και τα περιθώρια κέρδους. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν κατηγορίες κόστους για να εντοπίσουν που μπορεί να μειωθεί το κόστος, όπως η μείωση του εργατικού κόστους ή η εξεύρεση πιο αποδοτικών πρώτων υλών. Συνοψίζοντας, η κατανόηση των κατηγοριών κόστους επιτρέπει στις επιχειρήσεις να λαμβάνουν πληροφορημένες αποφάσεις για την τιμολόγηση, την παραγωγή και τα κέρδη τους, και να εντοπίζουν περιθώρια βελτίωσης στην απόδοση και στη μείωση του κόστους.

Οι φορείς κόστους αποτελούν ουσιαστικό στοιχείο της λογιστικής κόστους, παρέχοντας ένα μέσο για την παρακολούθηση του κόστους που συνδέεται με την παραγωγή ενός προϊόντος ή την παροχή μιας υπηρεσίας. Με τον καθορισμό του κόστους σε συγκεκριμένους φορείς, όπως μονάδες παραγωγής, χρόνος, δραστηριότητες ή τμήματα, οι επιχειρήσεις μπορούν να προσδιορίσουν το κόστος ανά μονάδα, το συνολικό κόστος παραγωγής και τα κέρδη για κάθε προϊόν ή υπηρεσία. Αυτό επιτρέπει στις επιχειρήσεις να λαμβάνουν ενημερωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση και την κατανομή των πόρων.

Οι πληροφορίες αυτές είναι χρήσιμες για τη βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, του ελέγχου του κόστους, της απολογισμού και της κατανομής των πόρων εντός της επιχείρησης. Κατανοώντας τους διάφορους τύπους κέντρων κόστους οι επιχειρήσεις μπορούν να έχουν μια πιο ακριβή εικόνα του κόστους και των κερδών που προκύπτουν.

Η κοστολόγηση είναι μια διαδικασία προσδιορισμού του πραγματικού κόστους ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας. Σκοπός της είναι να παρέχει ακριβείς πληροφορίες σχετικά με το κόστος παραγωγής και λειτουργίας, ώστε οι επιχειρήσεις να λαμβάνουν ενημερωμένες αποφάσεις σχετικά με την τιμολόγηση, την παραγωγή και την κερδοφορία. Η κοστολόγηση βοηθά τις επιχειρήσεις να παραμένουν κερδοφόρες και ανταγωνιστικές στην αγορά, να εντοπίζουν τομείς μείωσης του κόστους και αύξησης της αποδοτικότητας, να λαμβάνουν ενημερωμένες αποφάσεις και να ελέγχουν το κόστος.

Οι πληροφορίες κοστολόγησης αποτελούν βασικό στοιχείο της διοικητικής λογιστικής και παρέχουν πληροφορίες για τη λήψη αποφάσεων, τον προγραμματισμό και τον έλεγχο. Ακολουθώντας, καθορίζουν την τιμολόγηση των προϊόντων, ελέγχουν το κόστος και αξιολογούν την κερδοφορία. Επιπλέον, η κοστολόγηση αποτελεί πυξίδα για τον προγραμματισμό και τον προϋπολογισμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της απόδοσης. Η μεγιστοποίηση τους προϋπολογισμού μέσω της πληροφορικής, μπορεί να στηριχτεί στην τεχνολογία cloud.

Η διοικητική λογιστική χρησιμοποιείται από οργανισμούς για τη συλλογή, ανάλυση και αναφορά χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Βασική της λειτουργία είναι η υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, η προώθηση της επιχειρησιακής αποδοτικότητας και η στήριξη του στρατηγικού σχεδιασμού. Παρατηρείται επέκταση της τελευταία καθώς οι οργανισμοί αναζητούν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσω των προηγμένων αναλύσεων και τεχνολογίας.

Η διοικητική λογιστική παρέχει περισσότερες πληροφορίες από την παραδοσιακή λογιστική και εστιάζει σε πτυχές όπως οι διαχειριστικές αποφάσεις, ο προγραμματισμός, ο έλεγχος επιδόσεων και ο στρατηγικός σχεδιασμός. Η παροχή πληροφοριών πρόβλεψης, βοηθούν τους διευθυντές στη λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού. Η χρήση προηγμένων τεχνολογιών, όπως η ανάλυση δεδομένων, επιτρέπει την απόκτηση νέων εισηγμένων απόψεων και την ανακάλυψη νέων ευκαιριών για την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων.

Η λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων και αξιοποίησης πληροφοριών έχει αντικαταστήσει την παραδοσιακή διοικητική λογιστική. Η εμφάνιση νέων τεχνολογιών, όπως το υπολογιστικό νέφος και η ανάλυση μεγάλων δεδομένων, έχει διευκολύνει τη συλλογή και ανάλυση

τεράστιων ποσοτήτων δεδομένων. Αυτή η μετατόπιση επέφερε την εμφάνιση νέων ρόλων στους οργανισμούς, οι οποίοι αξιοποιούν τα δεδομένα για τη λήψη αποφάσεων και τη διαμόρφωση στρατηγικής. Ρόλοι όπως ειδικούς ανάλυσης δεδομένων, επιστήμονες δεδομένων, αναλυτές επιχειρηματικής νοημοσύνης και διαχειριστές δεδομένων. Οι επαγγελματίες αυτοί εργάζονται στοχεύουν στην παροχή προτύπων, προβλέψεων και ενδείξεων που μπορούν να υποστηρίξουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Έτσι, οι οργανισμοί γίνονται πιο ευέλικτοι, αποτελεσματικοί και ανταγωνιστικοί στον σύγχρονο επιχειρηματικό κόσμο.

Οι ψηφιακές τεχνολογίες επιδρούν στην διοικητική λογιστική, επιτρέποντας τη χρήση ψηφιακών εργαλείων για συλλογή, ανάλυση και αναφορά δεδομένων σε πραγματικό χρόνο. Έτσι, οι ομάδες διαχείρισης αποκτούν πρόσβαση αποφασίζουν βασισόμενες σε πρόσφατα δεδομένα. Επιπλέον, η ταχύτητα ανάλυσης και αναφοράς δεδομένων έχει αυξηθεί σημαντικά. Αξίζει να αναλυθεί μελλοντικά κατά πόσο είναι έτοιμες οι ελληνικές επιχειρήσεις διαφόρων μεγεθών να υιοθετήσουν τέτοιες πρακτικές και σε τι ποσοστό είναι ήδη καθιερωμένες αυτές οι πρακτικές.

Αυτή η εξέλιξη κάνει τους οργανισμούς πιο ευέλικτους και να ανταποκρίνονται γρήγορα στις αλλαγές του εξωτερικού περιβάλλοντος. Επιπλέον, η ψηφιοποίηση της διοικητικής λογιστικής διαμορφώνει νέους ρόλους και ευκαιρίες, όπως επιστήμονες δεδομένων και αναλυτές επιχειρηματικής νοημοσύνης. Οι οργανισμοί πρέπει να διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες και να αξιοποιήσουν την τεχνογνωσία ώστε να διατηρήσουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Η βιωσιμότητα άλλαξε τον τρόπο που οι οργανισμοί αναφέρουν τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων τους. Πέραν των οικονομικών αποτελεσμάτων, πλέον λαμβάνονται υπόψη και οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές και ηθικές πτυχές των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Για τη μέτρηση και ποσοτικοποίηση των μη χρηματοοικονομικών επιπτώσεων, αναπτύχθηκαν νέες τεχνικές λογιστικής: η λογιστική περιβαλλοντικού κόστους και κοινωνικών επιπτώσεων. Συνεπώς, οι οργανισμοί μετρούν και αναφέρουν τον αντίκτυπο των δραστηριοτήτων τους σε θέματα όπως η κατανάλωση πόρων, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, οι κοινωνικές επιδράσεις εργαζομένων και κοινότητας, και η διαχείριση των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Η λογιστική περιβαλλοντικού κόστους επικεντρώνεται στην μέτρηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων του οργανισμού, ενώ η λογιστική κοινωνικών επιπτώσεων στην ποσοτικοποίηση των κοινωνικών επιδράσεων και των συνεπειών του. Οι νέες τεχνικές λογιστικής βοηθούν τους οργανισμούς να αξιολογήσουν και να βελτιώσουν την αειφορία, να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους έναντι του περιβάλλοντος και της κοινωνίας, και να ανταποκριθούν στις αυξανόμενες απαιτήσεις των ενδιαφερομένων φορέων.

Η μεθοδολογία ESG και η Ατζέντα 2030 ενισχύουν η μία την άλλη προκειμένου να προωθήσουν την αειφορία, την κοινωνική δικαιοσύνη και την προστασία του περιβάλλοντος. Και οι δύο στοχεύουν στην αειφόρο ανάπτυξη και το κοινωνικό όφελος. Η αξιολόγηση ESG προωθεί την έννοια της ευθύνης και της βιωσιμότητας. Επιπλέον, οι επενδυτές χρησιμοποιούν τη μεθοδολογία ESG για να αξιολογήσουν την απόδοση και τον αντίκτυπο των επενδύσεών τους. Επιλέγοντας εταιρείες και έργα που προωθούν την Ατζέντα 2030 και πληρούν τα πρότυπα της βιωσιμότητας, οι επενδυτές μπορούν να στηρίξουν την Ατζέντα αυτή.

Από την παραπάνω ανάλυση προκύπτει πως οι περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί παράγοντες και παράγοντες διακυβέρνησης (ESG) γίνονται σημαντικότεροι κατά τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Οι εκτιμήσεις ESG δεν είναι απλώς ζήτημα ηθικής επένδυσης, αλλά έχουν επίσης σημαντικές επιπτώσεις στην απόδοση των επενδύσεων. Τα κριτήρια ESG καθίστανται όλο και σημαντικότερα στη λήψη επενδυτικών αποφάσεων. Οι αξιολογήσεις ESG παρέχουν στους επενδυτές έναν αντικειμενικό τρόπο για την αξιολόγηση της απόδοσης ESG των εταιρειών, βοηθώντας τους να λαμβάνουν ενημερωμένες επενδυτικές αποφάσεις. Οι εταιρείες με ισχυρές αξιολογήσεις ESG είναι πιθανότερο να προσελκύσουν επενδυτικά κεφάλαια, καθώς οι επενδυτές προσπαθούν να ευθυγραμμίσουν τις επενδυτικές τους αποφάσεις με τις αξίες και τις πεποιθήσεις τους. Επιπλέον, οι αξιολογήσεις ESG παρέχουν στις εταιρείες ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην προσέλκυση κοινωνικά υπεύθυνων επενδυτών, οι οποίοι είναι πιθανότερο να διατηρήσουν τις επενδύσεις τους για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Συμπερασματικά, είναι ζωτικής σημασίας για τις εταιρείες να επικεντρωθούν στη βελτίωση των επιδόσεών τους σε θέματα ESG, ώστε να προσελκύσουν κεφάλαια και να προωθήσουν τη βιώσιμη ανάπτυξη. Τέλος, αξίζει να αναλυθεί μελλοντικά η δυνατότητα ένταξης στρατηγικής ESG σε εταιρείες ποικίλων μεγεθών, κατά πόσο είναι βιώσιμο οικονομικά και να παρατηρηθούν ίσως αναλυτικά σενάρια υιοθέτησής τους από το εσωτερικό ελληνικών επιχειρήσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΠΗΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- 18, G. -S. (2018). Ανάκτηση από <https://www.greeknewsagenda.gr/topics/politics-polity/6879-environment-report>
- Agency, I. E. (2019). Global Energy Review 2019.
- AICPA, A. I. (2021). <https://www.aicpa-cima.com/>. Ανάκτηση από <https://www.aicpa.org/content/dam/aicpa/research-and-standards/publications-and-resources/management-accounting/what-is-managerial-accounting.pdf>
- Bromwich, A. B. (2016). *Διοικητική Λογιστική Εξετάζοντας το Παρελθόν και το Μέλλον*. Εκδόσεις Διπλογραφία.
- CFA, I. (2017). Ανάκτηση από <https://www.cfainstitute.org/>: <https://www.cfainstitute.org/-/media/documents/survey/esg-survey-report-2017.pdf>
- Commission, E. (2019). Next Generation EU.
- COSMOTE. (2022). Ανάκτηση από <https://www.cosmote.gr/cs/otegroup/en/apologismoi.html>
- COSMOTE Reports. (2022). Ανάκτηση από https://www.cosmote.gr/otegroup_company/sustainability/reports/ote/eng/2021.pdf
- DEH. (2022). Ανάκτηση από <https://www.dei.gr/el/dei-omilos/viosimi-anaptiksi/>
- DEH SA. (2022). Ανάκτηση από https://www.dei.gr/media/w3ufpqvg/deh_sustainability_report_2022_gr_online-1.pdf
- Developement, H. (2015, 01). *Human Development Report 2015*. Ανάκτηση από <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2015>
- DIKE. (2023). <https://dike.gr>. Ανάκτηση από PEST Ανάλυση: <https://dike.gr/ergaleia-analisis/pest-analysis>
- DIKE. (2023). <https://dike.gr>. Ανάκτηση από Ανάλυση 5 Δυνάμεων: <https://dike.gr/ergaleia-analisis/analysisi-5-dynameon>
- el.economy-pedia.com. (2021). *Ευέλικτη τεχνολογία - Τι είναι, ορισμός και έννοια - 2021 - Economy-Wiki.com*. Ανάκτηση 2023, από <https://el.economy-pedia.com/11035971-flexible-technology>
- Elvalhalcor, H. (2022). Ανάκτηση από <https://www.elvalhalcor.com/>: https://www.elvalhalcor.com/userfiles/225d38ab-9b23-4522-9e62-a6a900aac8b2/SR_LEAFLET_ELVALHALCOR_2022_ENG_19_07_22_new.pdf
- Elvalhalcor. (2021). <https://www.elvalhalcor.com/>. Ανάκτηση από <https://www.elvalhalcor.com/userfiles/225d38ab-9b23-4522-9e62-a6a900aac8b2/Interactive-SR-ElvalHalcor-ENG-2021-220721.pdf>
- eur-lex.europa.eu. (2023). <https://eur-lex.europa.eu/>. Ανάκτηση 2023, από https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=LEGISSUM:sustainable_development
- Exchange, A. S. (2020). Ανάκτηση από <https://www.athexgroup.gr/el/>
- GRI. (2021). <https://www.globalreporting.org/>. <https://www.globalreporting.org/about-gri/mission-history/gri-s-own-reports/>. Ανάκτηση από <https://www.globalreporting.org/media/wtaf14tw/a-short-introduction-to-the-gri-standards.pdf>
- GRI. (2023). <https://www.globalreporting.org/>. Ανάκτηση 2023, από <https://www.globalreporting.org/about-gri/mission-history/>
- IMA, I. ο. (2017). *IMS*. Ανάκτηση από <https://www.imanet.org/-/media/1e7dcdf3a8e462aa1f301a4856e9e6d.ashx>
- IRENA. (2019). <https://www.irena.org/>. Ανάκτηση από https://www.irena.org/-/media/Files/IRENA/Agency/Publication/2019/Mar/IRENA_RE_Capacity_Statistics_2019.pdf?rev=02227cbaf26144a28138dc87376ec2ba
- Karl V. Lins, H. S. (2017, 03 19). Social Capital, Trust, and Firm Performance: The Value of Corporate Social Responsibility during the Financial Crisis.
- KPMG. (2017). Ανάκτηση από <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/be/pdf/2017/kpmg-survey-of-corporate-responsibility-reporting-2017.pdf>
- Linda-Eling Lee, Matt Moscardi- MSCI. (2019). Ανάκτηση από <https://www.msci.com/documents/10199/239004/MSCI-2019-ESG-Trends-to-Watch.pdf>
- Malmi, G. (2002). *Moderate Impact of ERPS on Management Accounting: A Lag or Permanent outcome?* Manag. Account. RES.
- Modi, M. &. (2013). Positive and Negative Corporate Social Responsibility, Financial Leverage, and Idiosyncratic Risk .

- Morgan-Stanley. (2020). Ανάκτηση από <https://www.morganstanley.com>:
https://www.morganstanley.com/pub/content/dam/msdotcom/sustainability/Morgan-Stanley_2020-Sustainability-Report_Final.pdf
- NBG. (2022). Ανάκτηση από <https://www.nbg.gr/en/group/esg/vision-strategy/esg-reports>
- Net, Q. (2023, 03 30). <https://qualitynetfoundation.org>. Ανάκτηση από
<https://qualitynetfoundation.org/most-sustainable-company/>
- OPAP. (2022). Ανάκτηση από <https://www.opap.gr/en/corporate-social-responsibility>
- OPAP- Reports. (2022). Ανάκτηση από
https://media.opap.gr/221464_OPAP_REPORT_22_2106_NIK.pdf
- Semenova, L. G.-N. (2014, 08). On the Validity of Environmental Performance Metrics.
- Serafeim, E. &. (2013). Ανάκτηση από www.researchgate.net:
https://www.researchgate.net/publication/253646875_The_performance_frontier_Innovating_for_a_sustainable_strategy
- Serafeim, M. K.-G. (2016, 11 09). <https://papers.ssrn.com>. Ανάκτηση από Corporate Sustainability: First Evidence on Materiality: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2575912
- Sovacool, B. K. (2016, 10). Climate engineeringCarbon dioxide removalEnergy justiceSolar radiation managementGreenhouse gas removalEnvironmental justice.
- Team, C. (2021, 03 15). <https://corporatefinanceinstitute.com/>. Ανάκτηση 2023, από
<https://corporatefinanceinstitute.com/resources/accounting/financial-accounting-standards-board-fasb/>
- Αυγουστινός Ι. Δημητράς, Α. Α. (2010). *Διοικητική Λογιστική για Προγραμματισμό και Έλεγχο*. Αθήνα: Gutenberg.
- ETE. (2022). Ανάκτηση από <https://www.nbg.gr/en/group/esg>
- Ζοπουνίδης, Μ. Ε.-Μ.-Κ. (2022, 05 04). *Οικονομικός Ταχυδρόμος*. Ανάκτηση από
<https://www.ot.gr/2022/05/04/apopseis/experts/deiktis-esg-ena-montelo-polykritirias-analysis-apofaseon/>
- Ηνωμένα Έθνη (UN). (2023). Ανάκτηση 2023, από <https://unric.org/el/>: <https://unric.org/el/17-%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%87%CE%BF%CE%B9-%CE%B2%CE%B9%CF%89%CF%83%CE%B9%CE%BC%CE%B7%CF%83-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B7%CF%83/>
- Κοέν, Γ. Β.-Σ. (2007). *Διοικητική Λογιστική*. Αθήνα: P.I. Publiding.
- Μπάλλας Α., Χ. Δ. (2020). *Λογιστική Κόστους*. Αθήνα: Εκδόσεις Ε. Μπένου.